

*50 години
Българско
дружество по
ендокринология
50 Years
Bulgarian
Society of
Endocrinology*

© Съставител и отговорен редактор проф. Анна-Мария Борисова, София, 2015
© Художник Румен Нинов, София, 2015

Българско Дружество по Ендокринология

*50 години Българско
дружество по ендокринология
50 Years Bulgarian
Society of Endocrinology*

Българско Дружество по Ендокринология

София 2015

Българско дружество по ендокринология – създаване, история, развитие

Академик професор д-р Иван Пенчев

На 18 март 1927 година, XXI Обикновено народно събрание гласува и приема Закон за построяване „на болница на обществените осигуровки в София“.

Законът е обнародван с Указ №3 на цар Борис III на 24 март 1927г. Указът е публикуван в Държавен вестник на 4 април 1927 година. Архитектурният план е възложен на известния архитект Георги Овчаров, автор на сгради, обявени по-късно за паметници на културата. Царица Йоанна, давайки името си, става патрон на идеята и това е било от изключително значение за завършването на болницата.

На 2 октомври 1950 г. с Указ №528 на Народното събрание се основава Институт за специализация и усъвършенстване на лекарите (ИСУЛ). Той се базира върху територията на Работническа болница „Царица Йоанна“ и се разкриват четири катедри:

- Онкология
- Ортопедия
- Стомашно-чревни заболявания и лечебно хранене
- Болести на обмяната и ендокринология

Първи завеждащ Катедра по болести на обмяната и ендокринология е Доц. Иван Пенчев (редовен доцент в Терапевтична клиника на Медицински университет „Вълко Червенков“, София). Доц. Иван Пенчев е бил личен лекар на Вълко Червенков.

Академик Иван Пенчев е роден на 22.11.1904 г. във Враца. Завършва медицина в София през 1932 г. Работи последователно в с. Радовене, Ловешко, Окръжна болница – Ловеч и по-късно става Началник на Поликлиниката към Министерство на финансите. През 1945г. оглавява Университетската поликлиника по Вътрешни болести в Александровска болница, София. През същата година публикува статия върху приложението на инсулин при 40 болни проследени за срок от 5 години. През 1947 г. по медицинските свидетелства за хранителни продукти в 388 селища на страната, Д-р Пенчев отчита болестност от захарен диабет сред населението – 0,2%. Става доцент в Терапевтичната клиника на Медицински университет „Вълко Червенков“, София.

Пощенска марка, изобразяваща сградата на Работническа болница „Царица Йоанна“. Марката е отпечатана на 01. 11. 1941 г. в поредицата „Архитектурни постижения“.

Акад. Иван Пенчев – носител на наградата „Пуркиние“ за върхови постижения в диабетологията – Прага, 1967г.

БАН и оглавява Отделението по медицински науки.

През 1967г. получава медала „Пуркиние“ на Чехословашкото диабетно дружество, през 1968г. става Експерт в СЗО по хронични неинфекциозни заболявания и през 1970г. става Лауреат на Димитровска награда.

„Академик Пенчев е бил голям организатор и научен ръководител с голям замах и потенциал, успяващ да обедини своя огромен колектив, състоящ се от преподаватели, научни сътрудници, младши и среден медицински персонал, специалисти с висше и полувисше образование и технически персонал“

(Запрянов Н. Медицински биографичен справочник. 1972 Изд. Хр. Данов, Пловдив; Куртев В. Дейци на българската медицина и здравеопазване. 1988 Изд. Медицина и физкултура).

Сградата на Националния институт по ендокринология, геронтология и гериатрия, 1965 г.

Проф. Иван Пенчев създава през 1965 г. самостоятелен Научен институт по ендокринология, геронтология и гериатрия (НИЕГГ) с няколко клиники, експериментален и лабораторен блок.

След преместването на Клиниката по ендокринология в сградата на ул. „Дамян Груев“ №6 през 1965 г, не само се учереждава самостоятелна специализирана болница, но се създава българска ендокринологична школа – „школа на Пенчев“, която намира признание и извън границите на страната.

През същата 1965г. Проф. Иван Пенчев създава Дружество по ендокринология и става негов Председател.

През 1967г. става Академик в

Първи последователи и съмишленици

Проф. Д-р Върбан Върбанов, дмн

Проф. В. Върбанов е завършил Американски колеж. Той е полиглот – свободно владее английски, латински, старогръцки. Специализира по тиреоидни заболявания в Харвард, САЩ. Работи при Prof. Werner – световноизвестен ендокринолог. Ръководи Лаборатория по газово-енергетична и основна обмяна в НИЕГГ. Участва в групата за изучаване на гушавостта в България – водещ медико-социален проблем, както и в Национална програма за профилактика на ендемичната гуша. Заедно с Пенчев и Папазов получават „Димитровска награда“ през 1970 г.

Проф. Д-р Георги Папазов, дмн

Проф. Г. Папазов е завършил Италианска гимназия в София. Специализира по тиреоидни заболявания в Рим, Италия. Ръководи Клиника по тиреоидни и метаболитни костни заболявания. Участва в групата за изучаване на гушавостта в България – водещ медико-социален проблем, както и в Национална програма за профилактика на ендемичната гуша. Заедно с Пенчев и Върбанов получават „Димитровска награда“ през 1970 г. Благодарение на Националната програма ендемичната гушавост постепенно намалява и през 1974 г. достига само 12%, а кретенизмът е ликвидиран.

Проф. Д-р Тодор Стайков, дмн

Проф. Т. Стайков участва в групата за изучаване на гушавостта в България – водещ медико-социален проблем, както и в Националната програма за профилактика на ендемичната гуша. Той ръководи Организационно-методичен сектор в НИЕГГ няколко десетилетия.

Първи последователи и съмишленици

Проф. Д-р Димитър Андреев, дмн

Проф. Д. Андреев е завършил Немско училище в София. Член е на Работната група по Захарен диабет в БАН (1962-1972 г.). Специализира в Карлсбург, Германия – Институт по захарен диабет „Gerhardt Katsch“ при Prof. Gerhardt Mohnike.

Проф. Андреев е член на борда на Европейската асоциация за изучаване на диабета (EASD) – 8 години, както и Вице-Президент на Работната група по епидемиология на диабета към EASD. Проф. Андреев е високо ценен диабетолог и учен у нас и в чужбина. В западните диабетологични среди името на България винаги е било свързвано с името на Проф. Димитър Андреев. След смъртта на учителя му Prof. Mohnike, Проф. Андреев е поканен да работи в Института по диабет в Карлсбург, но той предпочита да остане в България. Проф. Андреев е завеждащ Клиника по диабет дълги години и въвежда всички достижения в световната диабетологията у нас:

- седмични курсове за обучение на болните с диабет
- съвременни препарати и схеми на лечение
- последните достижения на техниката и технологиите - изкуствена бета-клетка (Biostator), глюкомери, инсулинови помпи (1978-1982г.).

Проф. Д-р Александър Попов

Проф. А. Попов е член на Работната група по Захарен диабет в БАН (1962-1972г.), а по-късно става завеждащ Клиника по Ендокринология в Александровска болница. Той е високо ерудирана и академична личност.

Проф. Д-р Панайот Коларов

След смъртта на Академик Иван Пенчев, Проф. П. Коларов става Директор на Болницата по ендокринология, Ръководител на Катедра по ендокринология и Председател на Българско дружество по ендокринология (1974-1978г.). Неговите научни интереси са основно в областта на андрологията. Проф. П. Коларов е бил много добронамерен и с подчертано академично мислене.

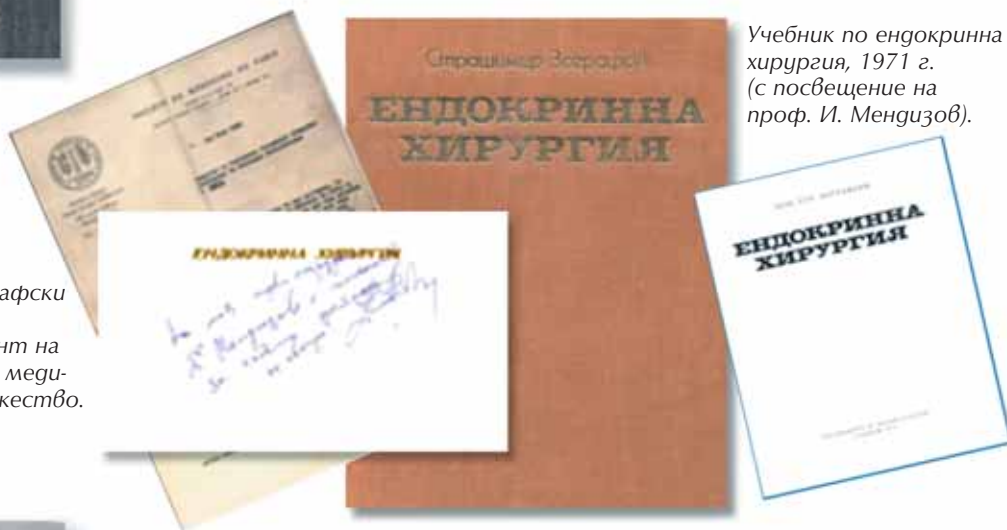

Проф. Д-р Страшимир Зографски, дмн

Проф. С. Зографски специализира ендокринна хирургия в Париж и по-късно става член-кореспондент на Френското медицинско дружество.

Проф. Зографски е Завеждащ Сектор по Ендокринна хирургия към Клиника по тиреоидни и метаболитни костни заболявания в НИЕГГ (1965-1981 г.). Той е написал единствения до момента в България Учебник по Ендокринна хирургия.

Проф. Зографски става член-кореспондент на Френското медицинско дружество.

Учебник по ендокринна хирургия, 1971 г. (с посвещение на проф. И. Мендизов).

Проф. Д-р Ема Бозаджиева, дмн

В периода 1978-1985 г. Проф. Е. Бозаджиева е Директор на Болницата по ендокринология, Ръководител на Катедра по ендокринология и Председател на Българско дружество по ендокринология. Ръководи Клиника по хипоталамо-хипофизарна, надбъбречна и гонадна патология, където са основните ѝ научни интереси и допринася твърде много за развитието на познанието именно в тази област на ендокринологията.

Проф. Д-р Георги Дашев, дмн

Проф. Г. Дашев ръководи дълги години Патоморфологична лаборатория в НИЕГГ. Става Директор на болницата по ендокринология в периода от 1993 г. до 2006 г.

Започва системно създаване на ендокринологични кадри за цялата страна

*Курс по Захарен диабет –
Акад. Иван Пенчев,
Проф. Александър Попов,
Проф. Димитър Андреев,
ст.н.с. Мария Ночева*

*Курс по Гонадна патология –
Акад. Иван Пенчев,
Проф. Панайот Коларов,
Доц. Стоян Докумов,
Д-р Спас Спасов*

*Втората генерация
продължава традициите на
„Пенчевата“ школа*

Проф. Д-р Драгомир Коев, дм

Проф. Д. Коев е Председател на Българско дружество по ендокринология (1985-2003 г), Директор на болницата по ендокринология (1985-1993г), Завеждащ Клиника по Захарен диабет (1993-2004 г). Проф. Коев е бил член на изпълнителното бюро на EASD (1997-2000 г). Награден е с медала „Ян Пуркиние“ от Чехословашкото диабетно дружество и медала „Герхард Катч“ от Германското диабетно дружество.

Проф. Иван Мендизов, дмн

Проф. И. Мендизов е постъпил като асистент през 1965 г. в Сектор по Ендокринна хирургия, който през 1981 г. прераства в самостоятелна Клиника по Ендокринна хирургия. Проф. И. Мендизов ръководи Клиниката по Ендокринна хирургия в периода 1981-2004 г.

Проф. Д-р Любомир Дянков, дмн

Проф. Л. Дянков ръководи Отделение по Образна диагностика в НИЕГ за периода 1965-2001 г. Бил е член на Академичния съвет на Европейския колеж за обучение по радиология и член-кореспондент на Германското дружество по радиология и Германското дружество по остеология. Притежава Почетен диплом от Европейската асоциация по радиология. Проф. Л. Дянков е много уважавана и академична личност.

Д-р Радка Балева, дм

Д-р Р. Балева е работила с Проф. Георги Папазов в Клиника по тиреоидни и метаболитни костни заболявания и то главно в направлението калциево-фосфорна обмяна. На тази тема е и Дисертацията ѝ от 1979 г. За първи път в България Д-р Р. Балева и Проф. Л. Дянков правят проучване върху „Идиопатична остеопороза в млада възраст“, *Вътрешни болести* 1977, 6, 3, 96-101, с което изпреварват познанието за това заболяване в редица страни (едва през 1994 г. е дефинирано заболяването остеопороза). Затвореният по това време научен и социален живот в страната затруднява публикуване на българските изследвания в чужбина и това е значителна пречка за обмяната на информация.

Проф. Д-р Боян Лозанов, дмн

Проф. Б. Лозанов е Ръководител Катедра по ендокринология в периода 1992-2000 г. и на Клиниката по тиреоидни и метаболитни костни заболявания от 1992 г. до 2002г. Проф. Боян Лозанов подновява работата по Националната програма за йоден дефицит заедно с екипа на Клиниката, с педиатри и сътрудници от Националния център по хигиена. Негова заслуга е, че през 2007 г. България бе обявена от Световната Здравна Организация за страна ликвидирала йодния дефицит.

През 1995 г. Проф. Боян Лозанов създава Научното списание „Ендокринология“, орган на Българско дружество по ендокринология. Той е Главен редактор на сп. Ендокринология в периода 1995-2013 г. Списанието получи международно признание и е включено в няколко от водещите реферативни агенции.

Проф. Д-р Стефан Миланов, дмн

Проф. Ст. Миланов специализира във Франция през 1970 г. и въвежда в България радио-имунологичното определяне на хормоните.

Доц. Д-р Мария Андreeва, дм

Доц. М. Андreeва ръководи Клиника по хипоталамо-хипофизарна, надбъбречна и гонадна патология в периода 1986-2000 г. Нейна голяма заслуга е развитието на хипоталамо-хипофизарно, надбъбречната патология в България и особено създаването на много богат архив от преминалата патология през десетилетията в Клиниката. Именно този архив послужи за създаването през следващите години на Регистри на някои основни заболявания – акромегалия, Кушинг.

Доц. Д-р Недялка Овчарова, дм

Доц. Н. Овчарова ръководи Клиника по Захарен диабет в два периода 1985-1993 г, 2004-2005 г. и дълги години работи със студенти в Кръжок по ендокринология. Така тя е съдействала за събуждане на интерес към нашата специалност у млади, талантлив и перспективни студенти по медицина.

Председатели на Българско дружество по ендокринология (БДЕ)

1965-1974 – Академик Иван ПЕНЧЕВ
основател на БДЕ

1975-1978
Проф.
Панайот
КОЛАРОВ

1979-1984
Проф.
Ема
БОЗАДЖИЕВА

1985-2003
Проф.
Драгомир
КОЕВ

от 2004
Проф.
Анна-Мария
БОРИСОВА

Ръководство на БДЕ

(Общо събрание '2007 г.)

Председател: Анна-Мария Борисова

Членове: Цветалина Танкова, Сабина Захариева, Владимир Христов, Мария Орбецова, Малина Петкова, Калинка Коприварова, Кирил Христозов, Александър Шинков.

Почетен председател: Драгомир Коев

Bulgarian Society of Endocrinology

Ръководство на БДЕ

(Общо събрание '2010 г.)

Председател: Анна-Мария Борисова

Членове: Цветалина Танкова, Владимир Христов,
Мария Орбецова, Малина Петкова,
Жулиета Геренова, Калинка Коприварова,
Алекси Делчев, Кирил Христозов, Николай Стоянов,
Александър Шинков.

Почетен председател: Драгомир Коев

Българско дружество по ендокринология

Ръководство на БДЕ

(Общо събрание '2013 г)

Председател: Анна-Мария Борисова

Членове: Цветалина Танкова, Мария Орбецова, Кирил Христозов, Малина Петкова, Александър Шинков, Жулиета Геренова, Михаил Боянов, Иван Цинликов, Николай Стоянов, Алекси Делчев.

Почетен председател: Драгомир Коев

Bulgarian Society of Endocrinology

Конгреси, Симпозиуми, Училища на Българско дружество по ендокринология

Първото епидемиологично проучване в България е на Д-р Марин Чолаков, редовен асистент в Пловдивския университет и е на тема „Кретенизъм край Рилския масив“, 1949 г. Изследването е публикувано в Годишника на Факултета по медицина – Пловдив.

В проучването четем: „За голямото разпространение на кретенизма в миналото говори и едно предание, съгласно което през 1912 г. когато този край е бил освободен от турско робство, при преминаването на княз Фердинанд през град Банско всички кретени са били затворени в една къща, за да не посрамят града. Тогава в тази къща са били затворени 315 души. За известно намаление на кретенизма през последните години говори и обстоятелството, че през 1931 г. в книгата на местната здравна служба са били отбелязани като кретени около 95 души, а днес нашата анкета успя да открие едва 72 души (6161 жители в Банско или заболяемост 11,7/1000 т.е. на всеки 85,5 жители се пада по едно лице с ендемичен кретенизъм)“.

Авторът стига до извода, че ендемичният кретенизъм в Рилския масив се дължи на затворения характер на живот на населението в този край, където жителите му приемат храна, произведена само в този район.

Така трябва да се подчертае, че в областта на българската медицина посоченото епидемиологично проучване е първото по рода си и е свързано с ендокринен проблем.

Това фактическо състояние на тиреоидната патология по това време налага първото основно направление за работа в ендокринологията и през 1956 г. Доц. Иван Пенчев създава група за изучаване на гушавостта:

- организира група експерти и провежда масов скрининг на гушавостта в страната – в над 4000 селища, при около 1 000 000 жители;
- установена болестност при скрининга – 50% ендемична гушавост и 3% кретенизъм (около 6000 лица в страната);

Мадоните и светиите в българските икони имат „гуша“, което илюстрира широкото разпространение на заболяването в страната ни

Монография на Д-р Марин Чолаков
„Кретенизъм край Рилския масив“, 1949 г.

Сборник „Съвременни проблеми на ендокринологията“, 1967, Изд. БАН, София.

Реферативен сборник „Физиология и патология на ендокринната система“, 1971, МНИ – Център за научна медицинска информация.

- създава се Национална карта на гушавостта;
- изследва се системно почвата и водите в различни райони на страната и така се идентифицират местата с най-тежък йоден дефицит;
- прави се Национална програма за профилактика на ендемичната гуша;
- успява да наложи разбирането за необходимостта от тържавна политика за решаване на това социално значимо заболяване. Излиза Постановление на Министерски съвет на НРБ (1958г.) за задължително йодиране на солта.

Още през 1947 г. Доц. Иван Пенчев по медицинските свидетелства за хранителни продукти в 388 селища от страната отчита болестност от Захарен диабет 0,2% (Ангреев Д, Пампулов Л, Велева Н, Стайков Т. и сътр. *Заболявания на ендокринния панкреас. В: Клинична ендокринология*, ред. Е. Бозаджиева, София, Медицина и физкултура, 1982, 388-440). За Доц. Иван Пенчев обаче е от много по-голям интерес въпросът за Предиабета. На неговото изследване посвещава не само хабилитационния си труд през 1954 г, но продължава да работи усилено с двама от сътрудниците си – Д-р Д. Ангреев и Д-р А. Попов. През 1962 г. Проф. Иван Пенчев създава и група за проучване на Захарната болест към Медицинската секция на Българска Академия на науките. В тази група са включени и физиолози, патофизиолози, биохимици, което позволява да се правят много задълбочени експериментални изследвания съответни на нивото на медицинските познания от този период в света.

Така подготвен с достатъчно натрупан български научен материал Проф. Иван Пенчев пристъпва към обобщаване на наличните научни факти и резултати в специално подготвени сборници „Съвременни проблеми на ендокринологията“, които излизат последователно през 1964 г, 1967 г. и 1971 г. В тях са включени както българските научни достижения, така и известните в света факти по конкретния проблем. За пример могат да се дадат главата „Някои нови проблеми, свързани с патогенезата на предиабета“, 1967, 125-135 или главата „Механизми на струмигенезата“, 1967, 149-164.

Академик Иван Пенчев организира издаването и на ежегодни Реферативни сборници през периода 1968-1971г, в които намират място най-новите световни научни постижения в областта на физиологията и патологията на ендокринната система с цел увеличение на познанията на всички ендокринолози. По това време европейски и световни медицински научни списания трудно се намират в България. Акад. Иван Пенчев компенсира липсата им именно с тези Реферативни сборници и чрез специалните издания на „Съвременни проблеми на ендокринологията“.

По това време излиза и първият български учебник „Ендокринология“ под редакцията на Акад. Иван Пенчев,

1968 г. В него Акад. Иван Пенчев пише: „Кретенизмът не е рядко явление и в по-тежките ендемични области на България честотата му заедно с глухонемотата достига на места до 2%.“

1969 година

След тази упорита неколкогодишна подготовка (скрининги, клинични изследвания, научни експерименти) и натрупване на актуална българска научна информация, както и след като е изпратил основните си сътрудници на дългосрочна специализация в САЩ – Проф. В. Върбанов, в Германия – Проф. Д. Ангреев, в Италия – Проф. Г. Папазов, Франция – Проф. С. Зографски и Проф. Ст. Миланов, Академик Иван Пенчев организира на 17 февруари 1969 г. първия Симпозиум по диабет в София с гост-лектори от Великобритания (Н. Овчарова – личен архив).

Акад. Ив. Пенчев. Ендокринология, 1968, Изд. Медицина и физкултура, София.

В петте глави симпозиумно Диабета имахме гости от Англия, Бирма, Кокетийл в хотел Банкан. Много хубаво прекарахме, бях с новата рокля, танцуваше много хубаво. На масата не беше съвсем хубаво. На масата не беше съвсем хубаво. На масата не беше съвсем хубаво.

Н. Овчарова – личен архив 1969г.

1970 година

На следващата година Акад. Иван Пенчев организира голям Международен симпозиум по Захарен диабет, 23-25 ноември 1970 г. в залата на БАН, София и с участието на лектори от 16 страни. За това голямо събитие липсват Програма и абстракти, но са налице други доказателства и документи.

Н. Овчарова – личен архив: „24. XI. 1970 г. Вече втори ден продължава Международния симпозиум по Диабет. Утре на обяд се закрива симпозиума. Има доста хора. Има и видни ендокринолози от разни страни –

Н. Овчарова – личен архив 1970г.

24. XI. 1970 г. Има много и много хора. Вече втори ден продължава международният симпозиум по Диабет. Изслушване на докладите. Много интересни доклади. Много интересни доклади. Много интересни доклади.

Конгреси, Симпозиуми, Училища

Почивка пред БАН по време на
Международен симпозиум по
Захарен диабет, 23-25 ноември
1970 г.

СЪДЪРЖАНИЕ	
Предговор	5
И. Пенчев, Д. Андреев, А. Попов — Съвременни схващания за същността и патогенезата на захарния диабет	7
Ив. Пенчев, А. Попов, Д. Андреев, И. Търколев, Л. Сераков, С. Дачев, Б. Урукова, Л. Киселова — Хормонално-регулаторна характеристика на захарния диабет	23
А. Попов, Ив. Пенчев, Д. Андреев — Значение на симпозиума при нормално из- следване	75
М. Аврамов, И. Търколев — Съвременни изгледи след кратко обобщение в сим- позиума	89
Р. А. Камерини-Давалос — Преподобит — рана дълга на диабета	95
А. Церази, Р. Лайт — Захарен диабет като разстройство в производството на кле- тъчната информация	101
М. Ночева — Изменения на оксалатната форма на калциевия фосфат за хормонал- но регулиране	107
С. М. Лейтес — Фактори в серума на болни от захарен диабет, повишаващи обсе- мната активност на инсулина	131
Ив. Пенчев, М. Ночева — Хормонален ефект в захарния диабет	137
К. Л. Манчестер — Аспекти на инсулиновия ефект в нормалния човек и при захарния диабет	149
А. Попов — Захарен диабет и инсулин	157
С. Миланов — Ендокринен ефект на инсулина	175
Т. Дикерт — Аспекти на инсулина и неговите изследвания за диабет	185
С. Дачев — Радиационен метод за изследване на инсулин-свързващи антитела	195
Л. Сераков, И. Търколев — Радиационен метод за определяне на нор- малния	205
И. Търколев, Л. Сераков — Радиационен метод за определяне на нор- малния	215
Т. Стайков — Ендокринология на захарния диабет в България	227
Д. Панайотов, П. Коларов, Ст. Малахов — Гликозирираната хемоглобин диабет	235
Д. Панайотов, Г. Дачев — Молекулярна клиника в изследване на захарен диабет	239
Д. Панайотов — Съвременни изгледи при болни от захарен диабет	249

Съдържание на сборника „Съвременни
проблеми на ендокринологията“, 1971г.

един много известен ендокринолог – Р. А. Камерини
Даваос от САЩ и още А. Церази от Швеция, К. Л.
Манчестер от Великобритания и много други“

Този Международен симпозиум по Захарен диа-
бет, 23-25 ноември 1970 г. е отразен и в сборника
„Съвременни проблеми на ендокринологията“, 1971
г. В него са публикувани докладите на чужденците
(Р. А. Камерини – САЩ, А. Церази – Швеция, С. М. Лей-
тес – СССР, К. Л. Манчестер – Великобритания, Т. Де-
керт – Дания), както и българските доклади.

В предговора на същия сборник „Съвременни
проблеми на ендокринологията“, 1971 г.
Академик Иван Пенчев пише:

Едно от основните направления в изследователската работа на Научната
група по диабет при Медицинското отделение на БАН е свързано именно
с такива проучвания. Част от резултатите от няколкогодишните ни разра-
ботки в тази област бяха изнесени в края на 1970 г. на международния сим-
позиум по диабет в София. На тази научна среща, в която участваха изтък-
нати учени диabetолози от 16 страни, изнесените от нас научни доклади
намериха много добра оценка.

Всичко това ни даде основание да посветим този трети том от пореди-
цата „Съвременни проблеми на ендокринологията“ главно на нашите проуч-
вания в областта на предиабета. Към тях включихме и основните доклади,
изнесени от чуждестранните гости на симпозиума поради особения интерес,
който те представляват. Някои от тези доклади не бяха подготвени за печат
от авторите им, поради което се отпечатват с известни непълноти, без илю-
страции или литературни указатели. Прибавени бяха и няколко статии, тре-
тиращи въпроси, свързани с епидемиологията и клиниката на диабета.

Ние считаме, че с предлагания сборник от научни разработки по такъв
основен проблем ще попълним една съществена празнина в тази област.
Надяваме се, че интересната тематика, приносите и научните качества на
статите ще компенсират допуснатите слабости.

Академик проф. Ив. Пенчев

Предговор към сборника „Съвременни
проблеми на ендокринологията“, 1971г.

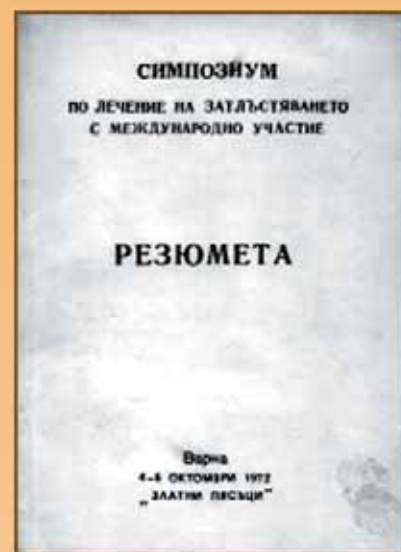
1972 година

Следва организирането на Симпозиум по лечение на затлъстяването с международно участие, 4-6 октомври 1972 г, Златни пясъци – Варна.

За този Симпозиум са поканени 26 гост-лектори: СССР (3) – К. Ляшко, Л. Сниткина, Л. Шенгелия; ГДР (3) – Х. Карст, М. Мьор, Р. Ноак; Чехословакия (4) – А. Бучко, В. Крижек, Р. Рет, С. Хайда; Полша (3) – Я. Ворошильская, Е. Розильо, Й. Хасик; Унгария (2) – Е. Гот, Й. Фьовани; Румъния (1) – И. Павел; Югославия (1) – Л. Пфаф; Франция (4) – Ж. Ваг, Г. Дебри, Ж.Л. де Жан, Д. Гизард; Великобритания (2) – Д.С. Милер, Д. Юдкин; Италия (1) – Л. Кукурачи; Швейцария (1) – Г. Бетиг; Швеция (1) – Р. Лъфт.

Българските ендокринолози се представят достойно с многобройни доклади и съобщения, сред които отново се представя изследване при лица с Предуабет – „Взаимоотношения между теглото, инсулиновата секреция, свободните мастни киселини и кръвната захар у здрави и предиабетици.“ И. Пенчев, А. Попов, Д. Андреев, Л. Сираков, Н. Търколев, С. Гицов.

В доклада на Т. Стайков „Затлъстяването в етиологията и протичането на захарната болест в България“ се съобщава, че при анкетирани 31 731 известни диабетици само при 20,4% е установено затлъстяване (при жените в 23,5%, при мъжете в 16,1%). Това проучване впечатлява с ниския процент затлъстели сред диабетиците, което е много различно от днешните данни за разпространение на диабета и затлъстяването.

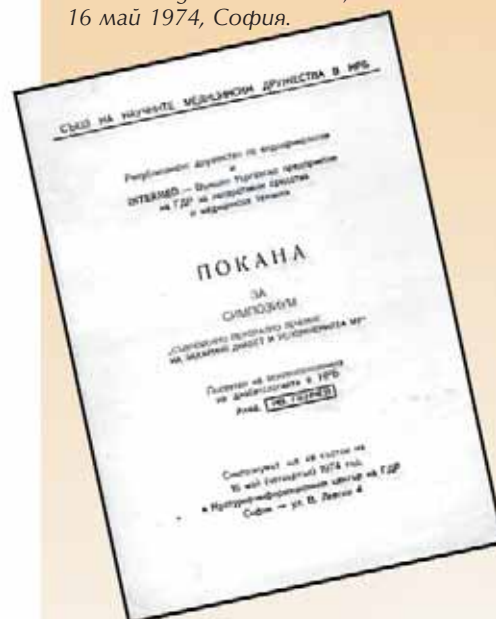

Резюмета на симпозиума „Лечение на затлъстяването“, 1972 г.

Покана за Симпозиум посветен на основоположника на диабетологията в НРБ Акад. Иван Пенчев, 16 май 1974, София.

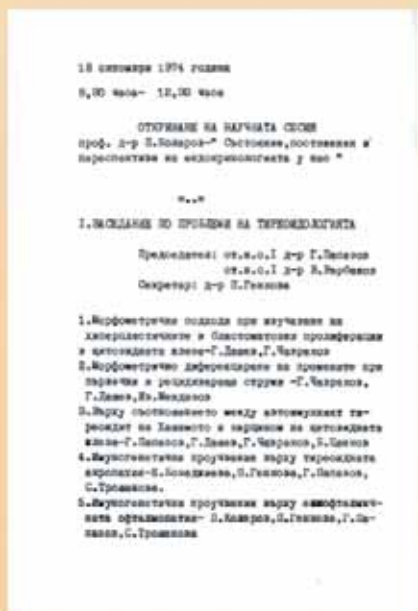
1974 година

На 6 април 1974 г. Академик проф. Д-р Иван Пенчев умира. На 40^а ден от смъртта му, на 16 май 1974 г. Републиканско дружество по ендокринология и INTERMED – Външно търговско предприятие на ГДР за лекарствени средства и медицинска техника, организират СИМПОЗИУМ „Съвременно перорално лечение на захарния диабет и усложненията му“. Симпозиумът е посветен на основоположника на диабетологията в НРБ Акад. Иван Пенчев и се провежда в Културно-информационен център на ГДР, София. Основната тема на Симпозиума е „Приложение на бигванидите при диабет“.

Програма на Първа Научна сесия на Института по ендокринология, геронтология и гериатрия посветена на 30-годишнината от социалистическата революция в България, 25 октомври 1974, София.

Теми от Програмата на Първата Научна сесия през 1974 г, София

Първа Научна сесия на НИЕГГ посветена на 30 години от Социалистическата революция в България

През същата година се провежда и Първа Научна сесия на Института по ендокринология, геронтология и гериатрия посветена на 30-годишнината от социалистическата революция в България, 25 октомври 1974, София.

При откриването Проф. П. Коларов в качеството си на Председател на Българско дружество по ендокринология изнася лекция на тема „Състояние, постижения и перспективи на ендокринологията у нас“. Сред докладите в Програмата прави впечатление една актуална и днес тема: „Върху съотношението между автоимунния тиреоидит на Хашимото и карцином на щитовидната жлеза“ – Г. Папазов и сътр. Този проблем и до днес се изследва и се търсят интимните механизми на връзката между двете заболявания.

1975 година

През 1975 г. има две големи събития за Научното дружество на ендокринолозите – през пролетта се провежда 12^{та} Балканска медицинска седмица и през есента – Първи Национален конгрес по ендокринология.

XII^{та} Балканска медицинска седмица, 22-27 юни 1975, София

Това събитие е под патронажа на Председателя на Държавния съвет на Народна Република България Тодор Живков. Докладите са от различни сфери на медицината и събитието е по-скоро възможност за сравняване нивото на медицината между съседните балкански държави.

Програма на XII^{та} Балканска медицинска седмица, 22-27 юни 1975, София

Първи Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 9-11 октомври 1975, София

Голямото събитие организирано от Научното дружество на ендокринолозите през 1975 г. е Първи Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 9-11 октомври 1975, който е проведен в четири зали на ИСУЛ в София. Спонсор на събитието е Фармахим.

Специална покана и пощенски плик с логото на Сдружението с цел получаване на предварителна заявка за участие в Първи конгрес по ендокринология, 9-11 октомври 1975, ИСУЛ – София.

За това голямо събитие подготовката е много сериозна. Една година по-рано са изпратени по пощата до лекарите специални покани в пликове с щемпел-лого на Сдружението. Целта е била получаване на предварителна заявка за участие в Конгреса.

За Първия конгрес по ендокринология са поканени 27 гост-лектори: D. A. Koutras, M. Andreoli, I. Crepinko, W. Hamilton, T. Sofianides, D. S. Djuric, Z. Papic, J. Sobesynski, T. Pawlikowski, K. Chelstreppe, Ю. А. Князев, П. Лангер, М. П. Черенко, Ю.П. Ксенофонтон, А. Ефимов, В. Голованова, Т. М. Зеленская, Л. А. Перепуст, Н. Т. Старкова, В. И. Керцман, К. Н. Казеев, И. В. Комисаренко, А. Н. Соловьев, Е. В. Эпштейн, Л. И. Барченко, Т. М. Зеленская, А. Г. Гоноровский.

Сред тях блестят имената на D. A. Koutras, M. Andreoli, I. Crepinko, W. Hamilton, T. Sofianides, D. S. Djuric. Това са учени, които заемат лидерските позиции в собствените си страни, а много от тях имат и международен авторитет.

Програма на Първи национален конгрес по ендокринология, 9-11 октомври 1975 г.

Фармахим – спонсор на Първи Национален конгрес по ендокринология, 1975 г.

Книжка с резюмета на Първи Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 9-11 октомври 1975 г., София.

Разпределението на темите за трите дни на Конгреса е по зали:

- Зала А – тиреоидея
- Зала Б – диабет
- Зала В – хипоталамус-хипофиза-надбъбрек
- Зала Г – гинекологична ендокринология

Изнесени са 269 доклада, но всеки от тях е имал времетраене само 5 минути. Част от докладите и то главно на гостите са по 10 минути. За този кратък отрязък от време са докладвани някои важни здравни проблеми: П. Коларов – „Резултати от йодната профилактика на ендемичната гушавост в България“; Р. Балева – „Отклонение в калциево-фосфорния метаболизъм при тиреотоксикоза“; Д. Коев – „РААС и височината на кръвното налягане у болни с тиреотоксикоза“; Т. Стайков – „Методи за епидемиологично проучване на ендокринните заболявания“; Т. Стайков – „Разпространение на захарната болест в България“; Д. Андреев – „Проучвания върху ранната диагноза на захарната болест“; Ю. Апостолова – „Рецептори за инсулин в млечната жлеза“; Е. Наїденов – „Епидемиологични проучвания при акромегалия“; Л. Коева – „Функционално състояние на лявата сърдечна камера при акромегалия-апекс-кардиографско изследване“; Л. Дянков – „Динамика на костните изменения при хиперкортицизма“; Л. Цингилев – „Рецептор на естрогени в млечната жлеза“.

1977 година

През 1977 г. Проф. Димитър Андреев организира в Русе от името на Научното дружество на ендокринологите „V Internationales Donau-Symposium über Diabetes mellitus“, 27-29. 10. 1977, Russe, Bulgarien. Успехът на събитието е градиозен и високо оценен, както от българските участници, така и много повече от чуждестранните участници и лектори.

Zentraleuropäische Diabetesgesellschaft Central European Diabetes Association			
Föderation der Internationalen Donau-Symposia über Diabetes mellitus Federation of International Danube Symposia on Diabetes mellitus			
Home Aktuelles Geschichte Vorstand Veranstaltungen Mitglieder			
Donau-Symposien			
Jahr	Ort	Land	Tagungspräsident
1969	Wien	Österreich	Beringer
1971	Budapest	Ungarn	Magyar
1973	Salzburg	Österreich	Beringer
1975	Dubrovnik	Jugoslawien	Skrabalo
1977	Russe	Bulgarien	Andreev
1979	Wien	Österreich	Beringer
1981	Budapest	Ungarn	Magyar/Tamas

Ljubomir Diankov, Friedrich Heuck. Radiologische Strukturanalyse des Knochens bei diabetischer Osteopathie. V Internationales Donau-Symposium über Diabetes mellitus, 27-29. 10. 1977, Russe, Bulgarien.

1978 година

Втора научна сесия по ендокринология, 3-4 юни 1978 г, Казанлък

Сесията е организирана съвместно от Института по ендокринология, геронтология и гериатрия и Районна градска болница – Казанлък, като е реализирана доста скромно (научно и финансово). Липсват материали от събитието.

Корица от книжката с резюмета на Втора научна сесия по ендокринология, 3-4 юни 1978 г.

1979 година

Втори Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 6-7 октомври 1979, Велико Търново

Научно дружество на ендокринолозите организира Втори Национален конгрес по ендокринология с международно участие в Аулата на Университета „Кирил и Методий“, Велико Търново. Организационният комитет има 4 Почетни председатели – Министърът на здравеопазването Акад. Радои Попиванов, Председателят на Медицинска академия Акад. Атанас Малеев, Председателят на ОНС В. Търново Д. Църов, Ректорът на Университета във В. Търново Проф. Д. Филипов. По това време финансовото обезпечение на тези събития идва именно от тези институции и е необходимо те да бъдат приобщи към събитието. Единственият фармацевтичен спонсор е ДСО „Фармахим“.

Поканени гост-лектори: Н. Т. Старкова (СССР), Е. М. Марова (СССР), А. И. Белкин (СССР), К. Н. Казеев (СССР), Р. Б. Курашвили (СССР), В. П. Феготов (СССР), Docke F. (GDR), P. Skalba (Poland). Прави впечатление масовото участие на лекари от СССР и присъствието само на един лектор от ГДР и един от Полша.

Изнесени са 135 доклада и научни съобщения, като сесиите са протичали в две зали. Представени са 31 постера. Повечето теми са клинични, но има и експериментални проучвания. Засегнати са много от заболяванията в ендокринологията в диагностичен и в терапевтичен аспект. Сред докладите могат да бъдат открити: Д. Андреев „Използване на апарат за автоматично регулиране на кръвната захар (биостатор) в лечебната практика“; Г. Кирилов „РААС при безвкусен диабет“; Н. Овчарова „Влияние на секретите на сомато-

Програма Второго национального съезда по ендокринологии с международным участием, 6-7 октября 1979 год, Велико Търново

Програма на Втори Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 6-7 октомври 1979, Велико Търново

тропния хормон, пролактина и инсулина върху липидните фракции в кръвния серум при акромегалия“; С. Захаријева „Серумно ниво на пролактина при болни с хиперлиппротеинемии“; Д. Коев „РААС при синдрома на Иценко-Кушинг“; Т. Стайков „Епидемиологични проучвания при хроничния хипертиреоидизъм в България“.

Материалите на Втори Национален конгрес по ендокринология са подготвени на български и руски език (Програма и Резюмета на руски език).

Резюмета от Втори Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 6-7 октомври 1979, Велико Търново.

1980 година

Методично-диагностичен семинар „Патология на щитовидната жлеза и надбъбречните жлези“ 17-18 май 1980, Толбухин

Семинарът е организиран от Дружеството на ендокринолозите в България съвместно с Дружеството на патолозите в България и е „във връзка с комплексната целева програма за борба с ногозната гушавост в НРБ“. В рамките на Семинара са предвидени и консултации на препарати с Експертната група.

Програма на Методично-диагностичен семинар „Патология на щитовидната жлеза и надбъбречните жлези“ 17-18 май 1980 г, Толбухин.

1982 година

XVII^{та} Балканска медицинска седмица, 29. VIII-3. IX. 1982, София

Балканската медицинска седмица е проведена под патронажа на Председателя на Държавния Съвет на Народна Република България Тодор Живков. Програмата и резюметата не са на разположение.

Корицата на Програмата на XVII^{та} Балканска медицинска седмица, 29. VIII - 3. IX. 1982, София

1983 година

III Balkan Congress of Endocrinology, 23-25 September 1983, Varna

Българско научно дружество по ендокринология е домакин на това събитие организирано в курорта Дружба, Варна. Конгресът се провежда под патронажа на Председателя на Медицинска академия и Първи заместник министър на Министерството на народното здраве Акад. Проф. Д-р Атанас Малеев.

Българските изследователи участват в Конгреса с 92 доклада и постери от общо 170 т.е. над половината научна продукция на събитието. Докладите се изнасят на френски или английски език. До това време френският език е бил водещият по време на Балканските конгреси. Абстрактите са написани на френски или английски език. Все още се работи с предварително подготвени диапозитиви. Сред българските доклади трябва да се отбележат – „Glucocorticoid receptors of Peripheral Blood Leucocytes“ by Bozadjieva E, Atanassova I. et al.; „Application of Computed Tomography in the Investigation of the Adrenal Glands“ by D. Petkov et al.; „Changes in Blood sugar during Hemodialysis an Investigation Carried out by means of an Artificial B cell (Biostator)“ by A-M. Borissova et al.; „Influence de la Ration Sodee sur la Prolactinemie de L'homme normal“ by S. Zaharieva et al.; „Echography of thyroid adenoma“ by T. Kovacheva et al.

Спонсори на III Balkan Congress of Endocrinology са Фармахим (Insulin pharmachim); Sandoz (Парлогел); Медекспорт – СССР, Москва (Пироксан); Novo Industri A/S с реклама на монокомпонентни инсулини и представлявано от MAIMEX, Bulgaria.

Program III Balkan Congress
of Endocrinology
23-25 September 1983, Varna

Снимка за спомен на водещите
ендокринолози от балканските
страни по това време, 1983 г

III Балкански
конгрес по
ендокринология

III Congres
Balkanique
D'Endocrinologie

III Balkan
Congress of
Endocrinology

Програма на Юбилейна Сесия посветена на 40-годишнината от социалистическата революция в България, 15-16 октомври 1984, Долни Лозен – София.

1984 година

Юбилейна Сесия посветена на 40-годишнината от социалистическата революция в България, 15-16 октомври 1984, Долни Лозен, София

Изработена е само Програма на събитието и няма абстракти. Сред заглавията се вижда доклад върху проучване, което се провежда в няколко европейски страни и в България. Това е нов антидиабетен немски препарат „Ефект на алфа-глюкозидазния инхибитор ВАУ 5921 (акарбоза) при различни групи диабетици“ – Е. Бозаджиева и сътр., както и доклад върху нов български антидиабетен препарат „Изпитване на новия български бързодействащ свински инсулин – йонообменна технология – Фармахим, чрез изкуствен ендокринен препарат (биостатор)“ – Е. Бозаджиева и сътр.; „ХЛА фенотип при болни с яйчникова хиперандрогения от не-туморен произход“ – А. Щерев и сътр.

1985 година

III Национален Конгрес по Ендокринология с международно участие, 20-22 септември 1985, Варна

Регистрационно бюро на III Национален конгрес в Санаториума на МНЗ, Варна, 1985 г.

Конгресът е организиран от Научно медицинско дружество по ендокринология и се провежда в Санаториума на МНЗ край Варна. Конгресът има два спонсора – Pharmachim, Bulgaria и МЕДЭКСПОРТ, Москва – СССР.

Поканени са 19 гост-лектори – 13 от СССР (Проф. Н. Старкова, Е. И. Марова, Е. К. Летова, А. И. Белкин, М. Б. Талер, Н. Я. Кормышева, М. Р. Гарбер, И. И. Горшинченко, А. Н. Назаров, И. Юнда, А. В. Токаръ, Э. С. Рудая, А. Г. Резников), 3 от ГДР (У. Туши, Х. Халер, М. Венц), 2 от Чехословакия (З. Томсова, Я. Рибка) и един от Унгария (Ю. Гьончи). Отново гост-лекторите са $\frac{2}{3}$ от СССР и има само няколко от източноевропейските страни. На Конгреса са изнесени 158 доклада и сред тях могат да бъдат отбелязани два, които пред-

ставят възможностите на новата техника, подпомагаща диагностиката на ендокринните заболявания в областта на диабета и тиреоидните заболявания. За първи път у нас се съобщават резултатите от „Ехографско изследване на щитовидната жлеза“. Прави се съпоставка с данните от сцинтиграфското и хистологично изследване на тиреоидни възли. Авторът Т. Ковачева препоръчва този нов метод за диагностика на заболяванията на щитовидната жлеза. Проучването с Biostator (изкуствена бета-клетка) относно „Въвеждане в България на еугликемична-хиперинсулинемична кламп техника с Biostator“ съгласно компютърната програма на R. A. De Fronzo от 1979 г. По това време тази Програма е внедрена само у нас и липсва в другите страни на Източна Европа, което позволява да се провеждат съвременни изследвания върху патогенезата и лечението на захарния диабет. Публикации на изследвания, свързани с Биостатор, са оценени високо и са намерили място в редица западно-европейски медицински списания, Япония и САЩ.

Biostator (изкуствена бета-клетка)

Ехографски апарат

Програма и резюмета на III Национален Конгрес по Ендокринология с международно участие, 20-22 септември 1985, Варна.

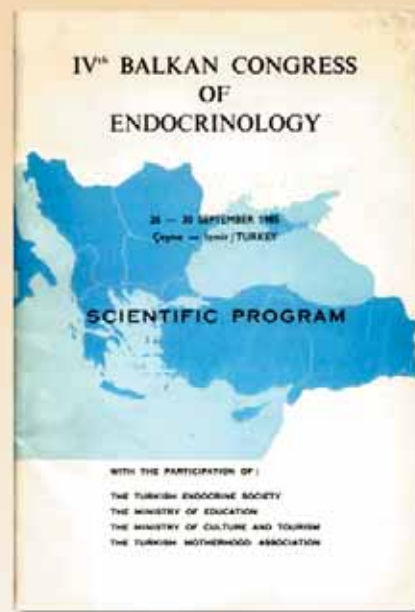
Рекламни материали на Pharmachim – Bulgaria и МЕДЭКСПОРТ, Москва – СССР

IV Balkan Congress of Endocrinology, 26-30 September 1985, Izmir-TURKEY

България участва само с 4 доклада поради близкото разположение във времето на двесте научни събития - III Национален Конгрес по Ендокринология с международно участие, 20-22 септември 1985, Варна и IV Balkan Congress of Endocrinology, 26-30 September 1985, Izmir-TURKEY. Българските доклади са : „The screening for endemic goiter in Bulgaria“ – Staikov T. et al, „The Effect of Bromocriptine on the Plasma Lipids Levels in Patients with Prolactinoma“ – Bozadjieva E. et al, „Oxytocin does not Influence Testosterone, Prolactin, Luteinizing and Folicle Hormone Secretion in normal man“ – Kirilov G, Zaharieva S, „Blood Serotonin Concentration in Women with Polycystic Ovary Syndrome before and after Ovarian Wedge Resection“ – Shterev A, Dokumov S.

Scientific Program, iv Balkan Congress of Endocrinology,
26-30 September 1985, Izmir, Turkey

Програма и абстракти от Първи Конгрес по Геронтология и Гериатрия, 6-8 юни 1986 г., Смолян

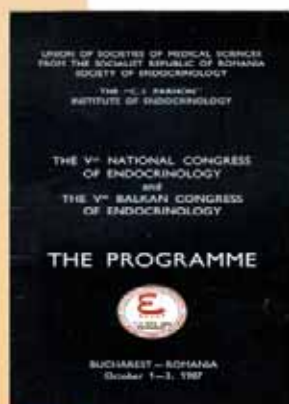
1986 година

Първи Конгрес по Геронтология и Гериатрия, 6-8 юни 1986, Смолян

По това време има стремеж Геронтологията и гериатрията да се обособят като самостоятелна специалност, но това не се случва и дори през следващите години претърпява крах по административни причини и липса на далновидност за очакваното прогресивно застаряване на населението и в света и в нашата страна, както и необходимостта от развитието на това направление в медицината и здравеопазването. По това време в Научния институт по ендокринология, геронтология и гериатрия ендокринолози и геронтолози респ. гериатри работят в една административна структура. През 1986 г. значителна част от докладите в този Първи конгрес по Геронтология и Гериатрия са на ендокринолози, които работят съвместно с геронтолозите редица теми от общ медицински интерес. Ендокринните проблеми в докладите са разгледани в насока особеностите в диагностиката, протичането и лечението при възрастни лица. Изнесени са общо над 200 доклада.

1987 година

V Balkan Congress of Endocrinology, 1-3 October 1987, Bucuresti

Участниците в този Балкански Конгрес са от САЩ, Франция, Италия, Германия и от всички балкански страни. Българските ендокринолози участват скромно само с три доклада – два клинични (*Питуитарни аденоми* – М. Андреева; *Хормони при гонадна дисгенезия* – И. Стоева) и един експериментален върху циркадните ритми – А. Стойнев.

Programme/Abstracts of 5th Balkan
Congres of Endocrinology,
1-3 October 1987, Bucuresti

1988 година

IV Варненски симпозиум по затлъстяване с международно участие, 13-15 май 1988, Варна

Липсват Програма и резюмета.

Корица на Програмата на IV Варненски симпозиум по затлъстяване с международно участие, 13-15 май 1988, Варна.

Симпозиум (с международно участие) „Съвременно лечение на захарния диабет и неговите усложнения“, 27-28 май 1988, Плевен

Симпозиумът е организиран от Научното дружество по ендокринология и е проведен в Областната партийна школа на ул. „Артилерийска“ 4, Плевен.

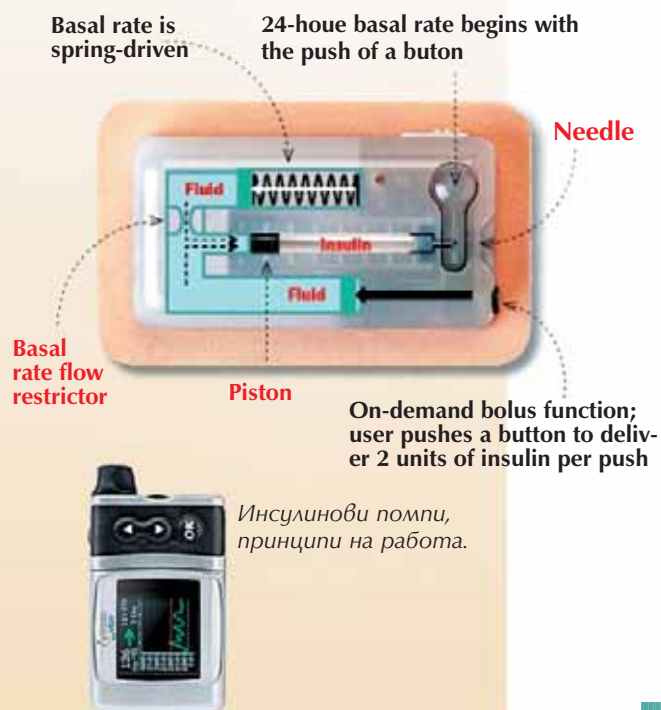
Поканени са седем гост-лектори – Ю. А. Князев (СССР), W. Bruns (GDR), I. Rjasanowski (GDR), M. Licea Puig (Куба), G. Jermendy (Унгария), Per-Henrik Groop (Финландия), S. Poulsen (Дания). Трябва да се отбележи появата сред гост-лекторите на учени от Западна Европа – Финландия и Дания. С изключение на Балканските конгреси западноевропейски лектори не са присъствали на научните прояви на българските ендокринолози от Първия конгрес по ендокринология през 1975 г. т. е. за период от 13 години. Появата на лектори от Финландия и Дания се дължи на един от спонсорите на Симпозиума. Симпозиумът има два Спонсора: Карло-Ерба (Италия) и МЕДЕКСПОРТ (СССР).

Спонсори на Симпозиума: Карло-Ерба (Италия), МЕДЕКСПОРТ (СССР)

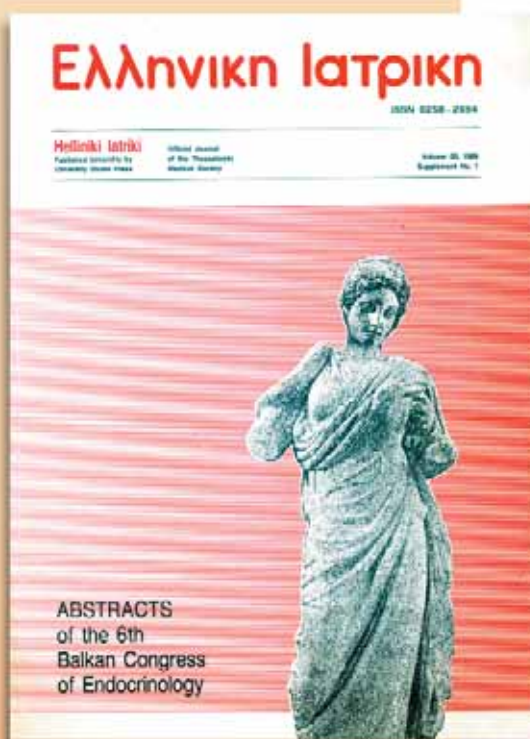
Програма и резюмета на Симпозиум „Съвременно лечение на захарния диабет и неговите усложнения“, 27-28 май 1988, Плевен.

Във връзка с темата на Симпозиума за съвременно лечение на захарния диабет са представени последните български изследвания и практически опит в някои разработки, като например докладът за клиничното приложение на С-пептида (К. Коприварова); Приложението на Novo Pen (Л. Коева); Клиничното приложение на монокомпонентните инсулини (Д. Добрева); Изследвания върху инсулин-рецепторното свързване у болни с тип 1 захарен диабет (Л. Коева) и цяла серия изследвания реализирани с помощта на Биостатор – Инсулинови нужди по време на Биостаторен контрол (М. Петкова), Феномена на зората проучен чрез Биостатор (И. Нончев) или Подобрене на инсулиновата чувствителност (Biostator) при болни с Т1ЗД след лечение с инсулинова инфузионна помпа (А-М. Борисова).

1989 година

VIth BALKAN CONGRESS OF ENDOCRINOLOGY,
28-30 September 1989, Thessaloniki, Greece

Българските ендокринолози участват с 23 доклада и постери (6 по тиреоидна патология, 7 от областта на диабета и 10 хипофиза-надбъбреч-гонади) от общо 167 доклада в Конгреса. Някои от представените български разработки: Л. Kletchkova – „Hypothyroidism among patients with some other diseases“, N. Kanev – „Late results of surgical treatment of patients with Hashimoto Thyroiditis“, D. Baldaranov et al. – „Factors for Development of Myopathy in patients with Acromegaly“, A. Tomova et al. – „Prolactin Secretion in Women with Anorexia nervosa“, K. Pavlov et al. „Epidemiological Study of Diabetes mellitus in the Middle and West Rhodopes Region“, A. Protopopova, L. Koeva – „Changes in Apoproteins during Diabetic ketoacidosis in patients with insulin-dependent Diabetes mellitus“, А-М. Borissova et al. „The Effect of Smoking on Peripheral Insulin Sensitivity in vivo“.

Final Programme of VIth Balkan Congress of Endocrinology,
28-30 September 1989, Thessaloniki, Greece

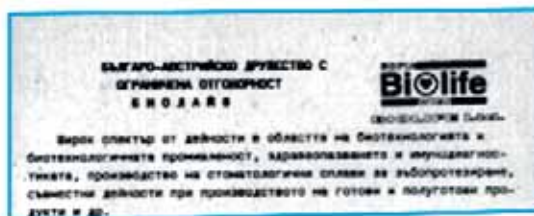
1990 година

IV Национален конгрес по Ендокринология с международно участие, 5-7 октомври 1990, София

Националният конгрес е организиран от Научно медицинско дружество по ендокринология и е проведен в Конгресния център на ВМА – София. Изнесени са 55 доклада и са представени 109 постера с устна презентация под рубриката „Младежка постерна сесия“. Сред докладите и постерите намираме някои интересни теми: „Промени в съдържанието на глюкозаминогликаните в серума на болни от захарен диабет“ – И. Цинликов и сътр.; „Тиреотропин рецепторните антитела като критерий за диагноза и прогноза на Базедовата болест и инфилтративната офталмопатия“ – Б. Лозанов; „Вегетологични проучвания при мъже със захарен диабет и сексуални разстройства“ – П. Попиванов; „Гликемичен индекс на някои въглехидратни храни при болни с инсулинозависим захарен диабет“ – М. Петкова; „Медико-социални проучвания при болни от захарен диабет“ – К. Павлов и сътр.; „Клинико-ехографски особености на тиреоидита на Хашимото“ – Р. Иванова, А. Сарафова; „Болна ли е хипоехогенната щитовидна жлеза?“ – К. Христозов и сътр.; „Ефект на простагландин E2 и калциевият антагонист Верапамил върху отговора на СТХ към освобождаващия хормон на СТХ (ОХСТХ) при здрави мъже“ – С. Захариева и сътр.

Поканени са гост-лектори от: Хърватска (З. Скрабало), СССР (Ю. Князев, В. Тихонов), Полша (З. Островска), Украйна (Н. Тронько, С. Позывайло), Чехия (Д. Михалкова), Германия (А. Алексопулос), Великобритания (Пат-Кендал Тейлър).

Единствен спонсор на Конгреса е Биолайф (Българо-австрийско дружество).

XXIe Semaine Medicale Balkanique, 2-5 September 1990, Varna

Липсват Програма и абстракти от това събитие.

Корицата на Programme de XXIe Semaine Medicale Balkanique, 2-5 September 1990, Varna

Програма и Резюмета на IV Национален конгрес по Ендокринология с международно участие, 5-7 октомври 1990, Аулата на ВМА, София.

Програма с резюмета от Втори Национален конгрес по Геронтология и Гериатрия с международно участие, 14-16 юни 1991 г, Разград

1991 година

Втори Национален конгрес по Геронтология и Гериатрия (с международно участие), 14-16 юни 1991 г, Разград

Конгресът е организиран от Републиканско научно дружество по геронтология и гериатрия с помощта на спонсор – Фирма по промишлена микробиология от Разград.

Участието на ендокринолозите е по-скромно – 15 доклада от общо 162. Поканени са и гост-лектори от Румъния и Русия.

Това е последното събитие на Секция по Геронтология и Гериатрия към НИЕГ и скоро след това административно е прекратено съществуването ѝ.

1992 година

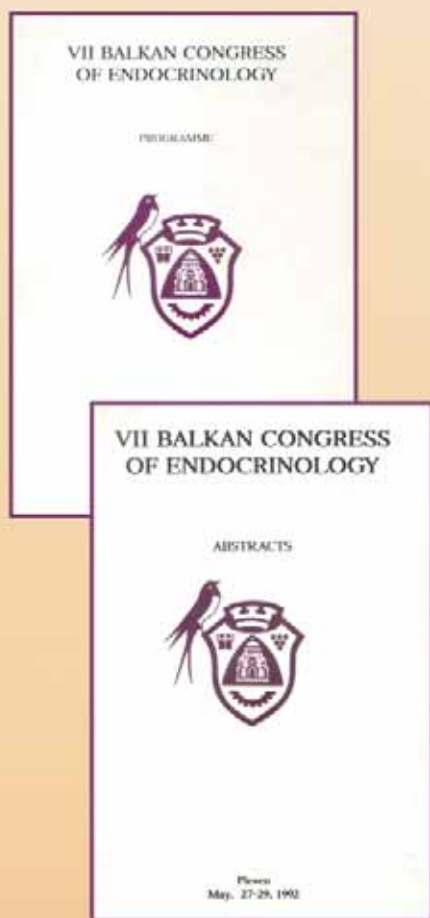
VII Balkan Congress of Endocrinology, 27-29 May 1992, Pleven

Българското дружество по ендокринология организира VII Балкански конгрес по ендокринология в База II на Медицински университет – Плевен „Армейска“ 4. В този Конгрес вземат участие всички банкански страни – България, Гърция, Сърбия, Румъния, Турция, Македония, Албания.

Поканени са гост-лектори от Австрия (L. Orlandini), Франция (J. P. Hespelle), Германия (V. Hesse), Чехия (I. Zofkova).

Изнесени са 52 доклада и са представени 122 постера. Някои български доклади, които биха могли да бъдат отбелязани са: Koev D. et al. „Prevalence of Diabetic Complications in Bulgaria According to Primary Health Care System and Diabetes Center Registration“; Setchanov T. „Patients with Thyroid Carcinoma During the Period 1980-1991“; Tankova T. et al. „The Effect of Insulin+Glibenclamide Therapy on Insulin-Receptor Binding in Type II Diabetics with Secondary Failure to Sulfonylureas Drugs“; Christov V. et al. „Glycaemia, Plasma Fructosamines and Microalbuminuria in Patients with Diabetes mellitus“; Borissova A-M. et al. „Effect of Prostaglandine E2 on Plasma Blood Glucose, C-peptide, Glucagon, Growth Hormone and Cortisol“.

Спонсорът на Конгреса е само един, но участва с две реклами (Минигуаб и Олбетам) – Карло-Ерба (Италия).

Programme VII Balkan Congress of Endocrinology, 27-29 May 1992, Plevna – Base II, Armeiska str. 4

1994 година

Национална конференция „Актуални проблеми в лечението на ендокринните заболявания“, 19-20 май 1994, Приморско

Научно медицинско дружество по ендокринология е организаторът на събитието, което е проведено в хотелски комплекс „Тишина“, Приморско. Изнесени са общо 30 доклада и са представени 43 постера – „Заместително хормонално лечение при деца с вроден хипотиреоидизъм, диагностицирани чрез неонатален скрининг“ – И. Стоева и сътр; „Съвременен подход в лечението на акромегалията“ – М. Андреева; „Лечение на автономни аденони на щитовидната жлеза чрез перкутанно етанолово инжектиране – предварителни резултати“ – К. Христов; „Перкутанно склерозирание под ехографски контрол на паращитовидни жлези – една алтернатива при комплакното лечение на вторичния хиперпаратиреоидизъм“ – Р. Ковачева и сътр; „Комбинирано лечение на захарния диабет с инсулин и метформин“ – С. Владева, К. Павлов; „Антихипертензивно лечение и микроалбуминурия при болни от захарен диабет и артериална хипертония“ – И. Цинликов и сътр; „Ендотелинът като маркер на диабетната микроваскуларна болест“ – Г. Кирилов и сътр.

Спонсор на събитието е фармацевтичната компания Eli Lilly, а фирма Нутра Суит дава коктейл.

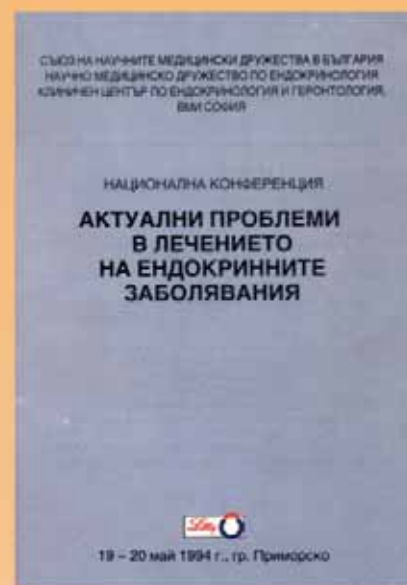
1995 година

VIIIth Balkan Congress of Endocrinology, 3-5 May 1995, Bursa, Turkey

В VIIIth Балкански конгрес вземат участие всички балкански страни. Поканени са много известни ендокринолози като гост-лектори: Lamberts S. W. J. (Rotterdam), Bouloux P. M. (London), Malaisse W. J. (Brussels), Nuttall F.Q. (Minneapolis), Gale E. A. M. (London), Pinchera A. (Pisa), Bulatov A. A. (Moscow).

На VIIIth Балкански конгрес са изнесени 20 пленарни лекции, 30 доклада и са представени 227 постера или общо 277 теми.

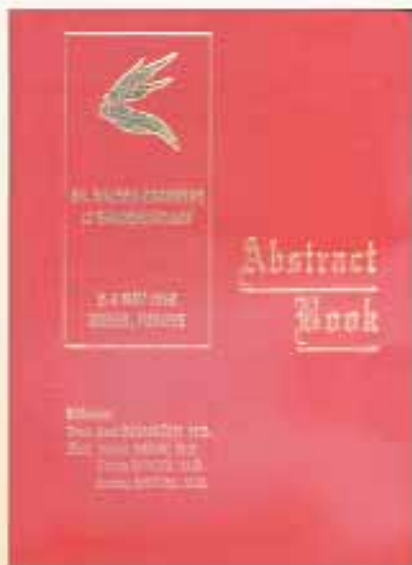
България участва с общо 33 теми – един пленарен доклад, пет орални презентации и 29 постера. Български модератори на Сателитни симпозиуми са М. Protich „Gonadotropins and Infertility“, V. Christov „Hypertension and Diabetes“, D. Koev „Aetiology and Pathogenesis of Non-

Програма и абстракти на Национална конференция „Актуални проблеми в лечението на ендокринните заболявания“, 19-20 май 1994, Приморско

Рекламен постер на спонсора Eli Lilly

Abstract book of VIIIth Balkan Congress of Endocrinology, 3-5 May 1995, Bursa, Turkey

Insulin Dependent Diabetes Mellitus – Current Concepts. Сред темите представени от български автори могат да бъдат отбелязани: М. Orbetzova „Ectopic ACTH syndrome due to ovarian carcinoma“, С. Zaharieva „Pseudo-Bartter's Syndrome“, I. Atanassova „Normal and abnormal relations between insulin, cortisol and their peripheral receptor binding in hyperglycaemia“, Т. Tankova „Structured program for active group education of diabetic patients“, Р. Kozlovski „Basal insulin needs and growth hormone secretion in patients with insulin-dependent diabetes mellitus“, В. Lozanov „The thyroid abnormalities in „euthyroid“ endocrine ophthalmopathy“, Р. Kovatcheva „Comparative study of echographic, biochemical and hormonal parameters in patients with secondary hyperparathyroidism on dialysis treatment“.

Спонсори на 8^{ми} Балкански конгрес са: Boehringer Ingelheim, Eli Lilly, Novo Nordisk, Organon, Servier.

V Национален конгрес по Ендокринология, 17-20 октомври 1995, Варна

Конгресът е организиран от Научно дружество по ендокринология и се провежда в Международен дом на учените „Фредерик Жолио-Кюри“ в курортния комплекс „Свети Константин и Елена“, Варна. Изнесени са 52 доклада и са представени 110 постера.

Поканени гост-лектори: Ю. Винтен (Дания), Е. Дауес (Холандия) и М. Нордио (Италия).

Докладът на Ю. Винтен (Дания) е свързан с биохимичните промени при болните с Т2ЗД, а Е. Дауес (Холандия) представя новите тенденции в развитието на гонадотропните препарати. Докладът на М. Нордио (Италия) се отнася до мелатонина като мощен антиоксидантен протектор.

Както е обичайно по време на Конгрес се отделя сесия за всяка ендокринна жлеза, но за Захарния диабет сесиите са две с общо 16 доклада. На проблемите от хипофизо-надбъбречната и гонадна ос са посветени 11 доклада и на тиреоидеята – 9 доклада, докато на калциево-фосфорната обмяна е посветен само един доклад, а останалата част от сесията е запълнена с теми от общобиологично значение и гранични проблеми при захарен диабет. В Постерната сесия обаче е налице голямо разнообразие в темите на личните разработки на ендокринолози от няколко Университетски болници. Темите са скринингови-регионални, биохимични, клинични, терапевтичен опит с нови препарати. Някои от темите по-късно са публикувани в международни медицински списания. Генерален спонсор на годишното събитие на ендокринолозите е Novo Nordisk, но няма публикувана реклама за медикамент освен Логото на компанията на корицата на Програмата на Конгреса.

Програма и резюмета на V Национален конгрес по Ендокринология, 17-20 октомври 1995, Варна (българска и английска версия)

**Първи Сателитен симпозиум „Иван Пенчев“
Йод-дефицитните заболявания в България –
състояние и перспективи,
17 октомври 1995, Варна**

В рамките на V Национален конгрес по Ендокринология в един от дните е проведен Сателитен симпозиум на тема „Йод-дефицитните заболявания в България – състояние и перспективи“. Гост-лектор специално за Симпозиума е Prof. F. Delange (Белгия) – Изпълнителен директор на Международния комитет за Йоддефицитни заболявания (ИДЗ) към СЗО.

Изнесени са четири доклада от водещите изпълнители на Националната програма за първична профилактика на йоддефицитните заболявания в България (Проф. Б. Лозанов, Проф. Л. Пенева, Д-р Л. Иванова, Д-р Тимчева). Prof. F. Delange ръководи Симпозиума и прави актуална оценка на йодния дефицит в Европа. Спонсор специално на Симпозиума е Solvay Pharma.

1997 година

**IX Balkan Congress of Endocrinology,
7-11 May 1997, Thessaloniki, Greece**

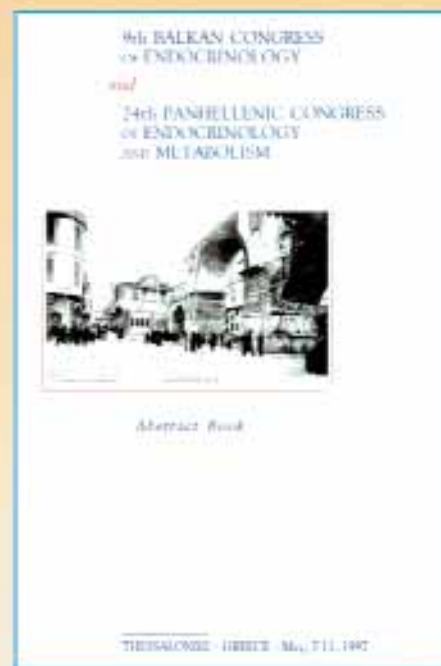
На този Балкански конгрес домакините са поканили известни изследователи от Европа и САЩ като гост-лектори, като част от тях имат гръцки произход: J. Taylor-Papadimitriou (UK), Van Luu-The (Canada), M. Koutsilieris (Canada), S. Manolagas (USA), J. C. Stevenson (UK), G. Faglia (Italy), E. Mazzaferri (USA), T. M. O'Dorisio (USA). Ежедневните пленарни лекции на тези изследователи поддържаха много жив интереса към Конгреса.

Представени са над 200 пленарни лекции, доклади и постери. България участва с общо 54 презентации (пленарни и орални доклади, постери) – „Subclinical Thyroid Disease“ – B. Lozanov; „Risk Factors for Diabetic Retinopathy in Insulin-Dependent Diabetes mellitus“ – G. Rayanova; „Oxidative Stress Evaluation in Diabetic Patients on Chronic Haemodialysis“ – L. Dakovska et al; „Is it Worth Education diabetic Patients just after the Diagnosis of the Disease?“ – T. Tankova et al; „Diagnostic Imaging of Diabetic Osteoarthropathy“ – L. Diankov; „Bone Mineral Density in patients on Long-Term Lithium Therapy“ – P. Popivanov et al; „The Role of radiation in the treatment of pituitary tumors“ – M. Andreeva; „Nonthyroid specific Autoantibodies in Graves'Disease“ – J. Gerenova et al.

По инициатива на домакините от Гърция бяха обявени награди за най-добра научна разработка. Две от трите награди за високо ниво на научна разработка получават български автори:

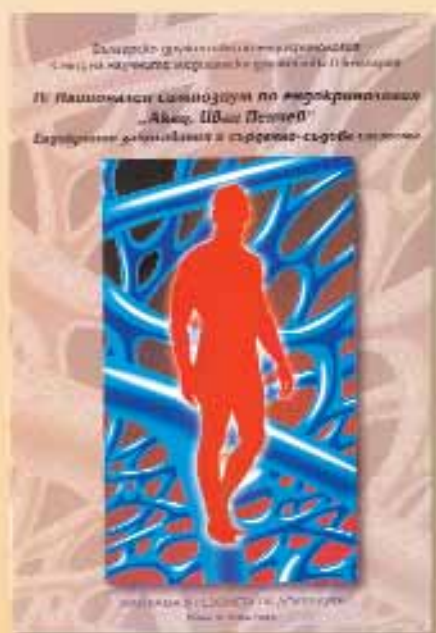
Програма и абстракти на Първи Сателитен симпозиум „Иван Пенчев“ Йод-дефицитните заболявания в България – състояние и перспективи, 17 октомври 1995, Варна

Програма и абстракти на IX Balkan Congress of Endocrinology, 7-11 May 1997, Thessaloniki, Greece

Програма и резюмета от III Национален симпозиум „Физиология и патология на калциево-фосфорната обмяна“, 16-17 октомври 1997, Пловдив

Програма и абстракти на IV Национален симпозиум по ендокринология „Акад. Иван Пенчев“ – Ендокринна система и сърдечносъдова система, 10-12 юни 1998, София

- първа награда – Проф. Атанас Киряков „Липиди при T23D“

- втора награда – А-М. Борисова, Р. Ковачева „Роля на HLA class I and class II гените върху Базедовата болест, тиреоидита на Хашимото и T13D в българската популация“

III Национален симпозиум „Академик Иван Пенчев“ Физиология и патология на калциево-фосфорната обмяна, 16-17 октомври 1997, Пловдив

Организатор на събитието е Българско дружество по ендокринология съвместно с Клиника по ендокринология и обмяна на веществата – ВМИ, Пловдив и Клиничен център по ендокринология и геронтология, МУ, София. Симпозиумът се провежда в Новотел – Пловдив.

Изнесени са 29 доклада и са представени 18 постера. Тематиката включва регулация на калциево-фосфорната обмяна, стари и нови методи за изследване на костите и за поставяне на диагноза остеопороза, клинични впечатления от различни групи препарати за лечение на остеопорозата. Докладите и постерите представят различните гледни точки от специалностите – ендокринология, ревматология, гинекология, рентгенология, патоморфология. Проведена е и Кръгла маса на тема „Проблеми на профилактиката и лечението на остеопорозата“.

1998 година

През 1998 г. ендокринолозите участват в две събития. Първото е годишният симпозиум на БДЕ, а второто е с друг организатор, но със силно участие на ендокринолози като водещи лектори в събитието.

IV Национален симпозиум по ендокринология „Акад. Иван Пенчев“ – Ендокринна система и сърдечносъдова система, 10-12 юни 1998, София

Симпозиумът е организиран от Българско дружество по ендокринология и е проведен в Киносалона на ВМА, София. Изнесени са 27 доклада и са представени 14 постера. Няма поканени гост-лектори от чужбина. Могат да бъдат отбелязани следните доклади – „Промени в миокарда при ендокринни заболявания“ – Ч. Начев; „Мистерията на атерогенезата при захарен диабет“ – А. Киряков; „Захарен диабет и артериална хипертония“ – Д. Коев; „Артериална хипертония и затлъстяване“ – С. Захариева; „Микроалбинурията – рисков

фактор за сърдечно-съдови увреждания при захарен диабет“ – В. Христов.

Генерален спонсор на IV Национален симпозиум по ендокринология „Акад. Иван Пенчев“ е Novo Nordisk.

Втора национална конференция по остеопороза, 8 ноември 1998, София

Българска асоциация остеопороза е организатор на събитието, което се провежда в Националния дворец на културата, София.

Изнасят се 12 доклада, представят се 26 постера и има един Сателитен симпозиум. Седем от докладите и половината постери се изнасят от ендокринолози, които участват и в Сателитния симпозиум. Задачата на този интердисциплинарен симпозиум е да се разгледа и анализира това ново за медицинската общност заболяване в светлината на няколко специалности - ендокринолози, ревматолози, ортопеди, гинеколози.

*Програма и резюмета
от Втора национална
конференция по
остеопороза,
8 ноември 1998, София*

1999 година

V Национален симпозиум по ендокринология „Академик Иван Пенчев“ Нови насоки в диагностиката и лечението на ендокринните заболявания на прага на XXI век, 3-5 юни 1999, Плевен

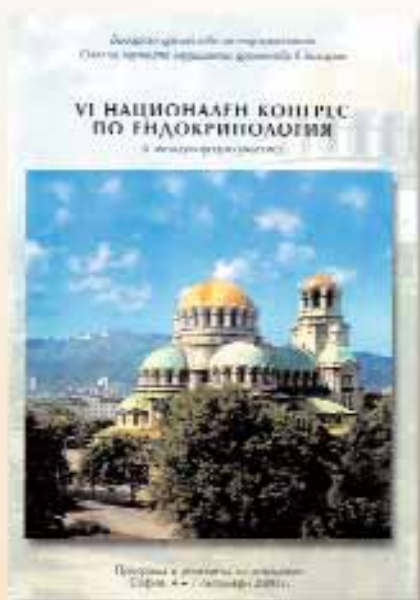
Организатор на събитието е Българско дружество по ендокринология и Симпозиумът се провежда в Конгресния център на Медицински университет – Плевен,

*Рекламен постер на спонсора
Novo Nordisk*

*Програма и резюмета от V Нацио-
нален симпозиум по ендокринология
„Нови насоки в диагностиката и ле-
чението на ендокринните заболява-
ния на прага на XXI век“, 3-5 юни
1999, Плевен*

Програма и резюмета от VI Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 4-7 октомври 2000, София

база 2, „Армейска“ 4. Изнесени са 47 доклади и научни съобщения. Сред докладите могат да бъдат отбелязани – „Лептин-говорителят на мастната тъкан“ – Л. Коева; „Метаболитни проблеми при артериална хипертония“ – В. Христов; „Имунно-ендокринни връзки - клинично значение“ – М. Протич; „Нови критерии в диагностиката на захарния диабет: за и против“ – Д. Коев; „Съвременни насоки в диагностиката на тиреоидните заболявания“ – Б. Лозанов.

На прага на официалното въвеждане на здравното осигуряване в България на Симпозиума се разглежда и проблема – „Организация на специализираните диабетни грижи в условията на здравноосигурителната система“ – Д. Коев, П. Козловски.

Спонсори на Националния симпозиум са Novo Nordisk, Servier, Pfizer, Parke-Davis.

2000 година

През 2000 г. ендокринолозите участват в две научни събития – VI Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 4-7 октомври 2000, София и в Трета Национална конференция по остеопороза 10 ноември 2000, София.

VI Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 4-7 октомври 2000, София

Организатор на Националния конгрес е Българско дружество по ендокринология и той се провежда в Киносалона на ВМА, София.

Изнасят се 52 научни доклада и се представят 36 постера. Сред докладите могат да се отбележат – „Ендокринни и метаболитни патомимии“ – М. Протич; „Минералкортикоидна хипертония“ – С. Захариева; „Особености на лечението при заболявания на щитовидната жлеза в различни възрастови групи“ – Г. Бенкерс; „Хормонално-заместителна терапия и захарен диабет“ – Л. Коева.

Поканени гост-лектори са Aldo Pinchera (Pisa), Г. Бенкерс (Германия), Ж. Метелко (Загреб), М. Богоев (Скопие), които изнасят пленарни лекции (не са посочени заглавията).

Спонсори на конгреса: Novo Nordisk (реклама на човешки инсулини и NovoNorm), Гедеон Рихтер.

Трета Национална конференция по остеопороза, 10 ноември 2000, София, НДК

Организатор на събитието е Българска асоциация „Остеопороза“ с участието на ендокринолози, ревматолози, ортопеди, гинеколози. Конференцията се провежда в Националния дворец на културата, София. В Програмата на Националната конференция вземат активно участие като лектори ендокринолозите. Конференцията има за задача обмяна на натрупаните вече познания и опит върху това ново заболяване от гледната точка на четирите специалности и особено в терапевтичния аспект на заболяването.

2001 година

VII Национален симпозиум „Акад. Иван Пенчев“ с международно участие, „Йоддефицитни заболявания и злокачествени тумори на щитовидната жлеза“, 19-21 септември 2001, Пампорово

Симпозиумът е организиран от Българско дружество по ендокринология със значително участие на чуждестранни експерти в тази област на ендокринологията. Поканени са като гост-лектори – Prof. F. Delange (Белгия), Prof. I. Scabolcs (Унгария), Prof. R. Lipiecki (Германия), Prof. H. Hatemi (Турция), Prof. B. Karamfilovsky (Македония).

Най-високият гост е Prof. F. Delange (Белгия) – известен белгийски експерт и световен авторитет в областта на йодния дефицит, което е гаранция за високо качество на събитието. Той е Executive Director of International Council for the Control of Iodine Deficiency Disorders (ICCIDD). Негова е идеята за ThyroMobil за провеждане на масов популационен скрининг, но този ThyroMobil за съжаление не достигна до България.

Програмата на Симпозиума е построена в две части. В първата се представят доклади свързани с проблемите на йодния дефицит, а във втората част се обсъждат въпроси свързани с рака на щитовидната жлеза – епидемиология, хирургично лечение, лъчева терапия и комплексно проследяване на болните. Всички теми са представени в светлината на българските данни и те са съпоставени с данните от другите страни, представени от гост-лекторите.

Програма и резюмета от Трета Национална конференция по остеопороза, 10 ноември 2000, София, НДК 2001 година

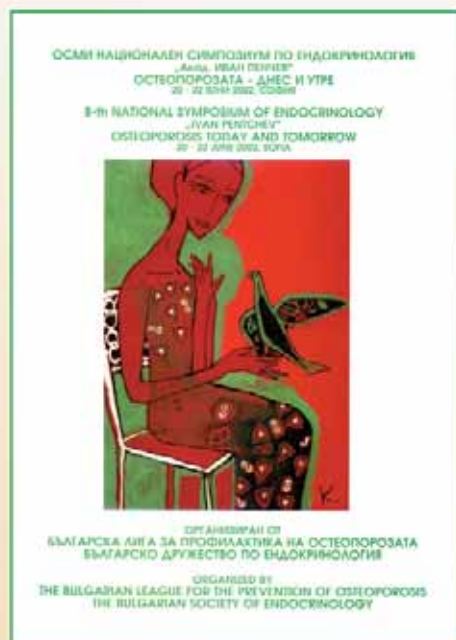

Prof. F. Delange (Белгия) – Executive Director ICCIDD

Програма на VII Национален симпозиум „Акад. Иван Пенчев“ с международно участие, 19-21 септември 2001г, Пампорово „Йоддефицитни заболявания и злокачествени тумори на щитовидната жлеза“ (на български и английски език)

2002 година

Постер на Осми Национален симпозиум по ендокринология „Остеопорозата – днес и утре“, 20-22 юни 2002 г, София

Prof. John Kanis,
President of IOF
(UK), WHO
Osteoporosis
Representative

Prof. Rene Rizzoli,
member of IOF
Board (Swiss)

През 2002 г. са проведени две големи научни събития със значимото участие на чуждестранни гост-лектори, а темите бяха в две области на ендокринологията – остеопороза и тиреоидна патология. Интересът и към двете събития бе много голям и във всяко взеха участие над 250 ендокринолози и други специалисти. Първото събитие бе подпомогнато с Грант на IOF (International Osteoporosis Foundation), а второто – от ETA (European Thyroid Association). Този факт е израз на високата оценка дадена на българските експерти в тези две области на ендокринологията и е важна подкрепа за развитието на тези направления в България.

Осми национален симпозиум по ендокринология „Остеопорозата – днес и утре“, 20-22 юни 2002 г, София – зала 6 на НДК

Годишният симпозиум бе организиран от две организации – Българско дружество по ендокринология и Българска лига за профилактика на остеопорозата. Симпозиумът бе подпомогнат с Грант на International Osteoporosis Foundation, предоставен на Българска лига за профилактика на остеопорозата с цел запознаване на медицинската общественост с диагностичните и терапевтични проблеми на новоефинираното от СЗО заболяване – остеопороза, което е непознато на медицинската общност не само в България, но и в света.

Специално за участие в Симпозиума по остеопороза са поканени като гост-лектори най-големите експерти в тази област: Prof. John Kanis – WHO Osteoporosis Representative, President of International Osteoporosis Foundation (IOF), който представи лекцията „Идентифициране на пациенти, нуждаещи се от лечение за остеопороза“. Вторият лектор е Prof. Rene Rizzoli – member of IOF Board, който изнесе лекцията „Ефекти на селективния естроген рецепторен модулатор Raloxifene при остеопороза“.

В Симпозиума по остеопороза взеха участие ендокринолози, ревматолози, ортопеди, гинеколози. Участие с лекции взеха и лекари от Гърция (Д. Хаджиганис) „Остеопороза: значение на ранната диагноза при тихата епидемия“, Украйна (В. Поворознюк) „Костна минерална плътност при болни със синдрома на Търнер и корекцията ѝ с хормон-заместваща терапия“ и Македония (С. Темелкова) „Кортикостероидиндуцирана остеопороза – едно ново предизвикателство“. Всички тези лектори са членове на IOF.

Резюметата на Симпозиума бяха публикувани в списание *Ендокринология*, орган на БДЕ.

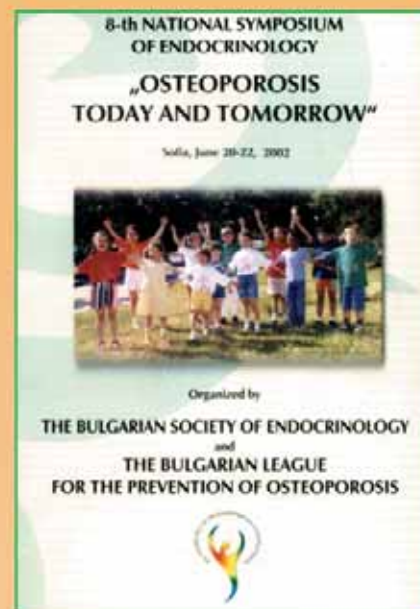
Беше подготвена и специална картинна галерия от младата художничка Капка Кънева, която бе посветена на темата на Симпозиума „Остеопорозата – днес и утре“.

Етюди на тема „Жена и остеопороза“, художник Капка Кънева

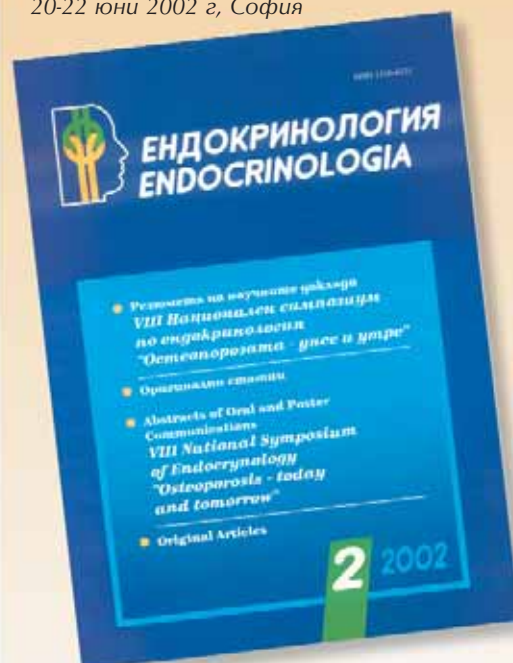
Международен курс по тиреоидология, 18-19 октомври 2002, Пловдив

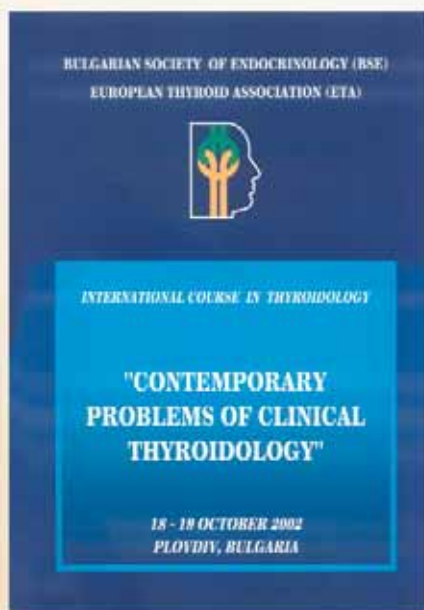
Това е второто научно събитие за 2002 г., което бе организирано от Българско дружество по ендокринология съвместно с Европейска тиреоидна асоциация (ЕТА). Този обучителен курс по тиреоидна патология е традиция за ЕТА и през 2002 г. Курсът бе предназначен за български и други източноевропейски ендокринолози.

Програма на Осми Национален симпозиум по ендокринология „Остеопорозата – днес и утре“, 20-22 юни 2002 г., София

Резюмета от Осми Национален симпозиум по ендокринология „Остеопорозата – днес и утре“, 20-22 юни 2002 г., София

Програма на Международен курс по тиреоидология, 18-19 октомври 2002 г., Новотел-Пловдив

Генерален спонсор на Международния курс по тиреоидология, 2002 г. е Berlin-Chemie.

Поканени гост-лектори: Prof. Aldo Pinchera, Prof. Ulla Feldt-Rasmussen, Prof. Wilmar Wiersinga, Prof. Daniel Glinoe, Prof. John Lazarus, Prof. Laszlo Hegedus, Prof. G. Riccabona, Prof. Csaba Balazs, Prof. I. Szabolcs, Prof. Bojan Lozanov. Всеки един от лекторите изнася по една учебна лекция:

- Prof. Ulla Feldt-Rasmussen – Лабораторна диагностика и контрол на тиреоидните заболявания;
- Prof. Aldo Pinchera – Субклинично тиреоидно заболяване - да лекуваме или не;
- Prof. Csaba Balazs – Тиреоиден аутоимунитет;
- Prof. Wilmar Wiersinga – Патогенеза и лечение на ТАО;
- Prof. Daniel Glinoe – Тиреоидея и бременост;
- Prof. John Lazarus – Постнатален тиреоидит;
- Prof. Bojan Lozanov – Тиреоидея и сърце;
- Prof. I. Szabolcs – Тиреоидея при възрастни.

Снимка за спомен на домакина проф. Боян Лозанов с някои от най-изявените тиреоидолози

2003 година

VII Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 15-18 октомври 2003, Варна

Българско дружество по ендокринология организира VII Национален конгрес по ендокринология в комплекс Ривиера – Варна при много голям брой участници и спонсори.

Поканени гост-лектори: Д. Робинс (САЩ) – „Диабетна сърдечно-съдова болест: що е то и може ли да се предотврати“, С. Молвалълар (Турция) – „Болни с туморни маси в sella turcica“, С. Антич (Сърбия) – „Лечение на диабет тип 2, възможна роля на РС-1“, М. Лустер (Германия) – „Аблация и лечение на диференцирания тиреоиден кар-

цином с радиоактивен йод, подпомогнат от рекомбинантен човешки тиреостимулиращ хормон (rhTSH)“.

Заседанията на Конгреса са конструирани в четири части: Среца с професора – пленарна лекция; Съвременна ендокринология – последни новости; Тематично заседание – научни доклади; Обсъждане на постери. Представени са новости в Препоръките за лечение на захарен диабет тип 2 от Конгреса на IDF, Paris 2003. Разгледани са в специални лекции и с най-големи подробности ефектите и особеностите на много нови медикаменти в клиничната практика по ендокринология – Diaprel MR, Tarka, Atorvastatin, rhTSH, Diroton, Xenical, Lescol, Diovan, Glimepiride, Lantus, Rosiglitazone, Ciprofibrat, Novomix 30.

Програма и резюмета от VII Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 15-18 октомври 2003, Варна – Рибьера публикувани в списание Ендокринология.

2004 година

През 2004 г. Българско дружество по ендокринология организира две научни събития по две теми 1. Захарен диабет и 2. специфика на заболяванията при мъже (от ендокринологична гледна точка). Симпозиумът по диабет се проведе в София, а Симпозиумът „Забравеният мъж“ – във Велико Търново.

Девети Национален симпозиум по ендокринология „Диабетът като сърдечно-съдов риск“, 24-26 юни 2004, Правителствена резиденция Бояна, София

*Prof. Pierre Lefebvre,
President of IDF
(Belgium)*

Българско дружество по ендокринология организира поредния Годишен национален симпозиум при изключително голям интерес. В него взеха участие над 540 лекари (членове и нечленове на БДЕ). Спонсорите са 28.

За участие в Симпозиума са поканени действащият и бившият президенти на Международната диабетна федерация (IDF), както и един от най-изявените италиански диабетолози. Това са: Prof. Pierre Lefebvre (President of IDF, Belgium), Prof. Luc Van Gall (Ex-President of IDF, Belgium), Prof. Geremia Bolli (Italy).

Темата на лекцията на Prof. Pierre Lefebvre бе върху заплашително нарастващата честота на затлъстяването, което води до епидемично нарастване и на диабета „The Diabetes Epidemics and the Action of the International Diabetes Federation at the Dawn of the 21st Century“. Лекцията бе много атрактивна и убедителна.

Постер на Девети Национален симпозиум по ендокринология „Диабетът като сърдечно-съдов риск“, 24-26 юни 2004, Правителствена резиденция Бояна, София

Prof. Luc Van Gall, Ex-President of IDF (Belgium)

Prof. Geremia Bolli (Italy)

Програма на Девети Национален симпозиум по ендокринология „Диабетът като сърдечносъдов риск“, 24-26 юни 2004, Правителствена резиденция Бояна, София

Prof. Luc Van Gall като добър познавач на затлъстяването представи много загълбочени проучвания върху процесите, които се разиграват в мастната тъкан и приносът им за загълбочаване на съдовите увреди „Diabetes and Obesity as concomitant risk factors for the development of cardiovascular disease“.

Prof. Geremia Bolli се спря на съвременното инсулиново лечение и възможностите, които ни предлагат новите препарати.

Програмата на Симпозиума бе наситена с много доклади, с представяне на постери, както и с разглеждане на Препоръките за добра клинична практика по тиреоидни заболявания. Сред докладите трябва да бъдат отбелязани: В. Христов – „Цялостен подход към сърдечно-съдовия риск при диабет тип 2“; М. Петкова – „Честота на сърдечните заболявания при пациенти със захарен диабет тип 2“; С. Кривошиев – „Диабет, анемия, сърдечно-съдов риск“; И. Цинликов – „Постпрандиалното състояние като бариера за добър гликемичен контрол“; Ц. Танкова – „Бета-блокери и захарен диабет“.

Проф. Д. Коев изнесе мемориална лекция на името на „Академик Иван Пенчев“ – Можем ли да повлияем медикаментозно атеросклеротичната плака? С тази лекция започна специално честване от БДЕ на дългогодишния труд и професионални успехи на Проф. Драгомир Коев, както и приносите му за развитието на българската ендокринологична наука и практика. Проф. Д. Коев получи поздравителен адрес, много цветя, артистичен подарък и аплодисментите на всички присъстващи ендокринолози.

Резюметата на Симпозиума бяха публикувани в списание Ендокринология, орган на БДЕ.

Есенен научен симпозиум по ендокринология „Забравеният мъж“, 8-9 октомври 2004, Велико Търново

Интересът към тази тема бе по-малък и участниците бяха само около 200 лекари. Участието на лектори от други специалности допринесе твърде много за обогатяване на познанието по темата. Участваха кардиолог, уролог, психиатър, сексолог.

Разгледа се и проблема за дихателните нарушения по време на сън, както и фармакоикономически анализ на еректилната дисфункция като социален проблем. Симпозиумът бе подкрепен от Eli Lilly, Bayer, Berlin-Chemie.

Prof. Dr. Klaus von Werder
(Germany)

Гост-лектор бе Prof. Dr. Klaus von Werder (Германия), Президент на Европейското дружество по невроендокринология, който изнесе лекция върху Prolactinoma in males.

Постер на Есенен научен симпозиум по ендокринология „Забравеният мъж“, 8-9 октомври 2004 г, Велико Търново

2005 година

През първата половина на 2005 г. Българско дружество по ендокринология организира две научни събития като темите бяха в същност близки – Диабетна нефропатия и Ендокринни хипертонии. Първият симпозиум се проведе съвместно с нефролози, а във втория имаше осезаемо участие на лектори-кардиолози. Този подход помогна да се разгледат темите от гледната точка на специалиста нефролог респективно кардиолог, но в контекста на ендокринологичната наука и практика. Симпозиумите имаха обучителен характер.

Пролетен учебен симпозиум „Диабетна нефропатия“, 7-10 април 2005, Варна

Българско дружество по ендокринология съвместно със Секция диализа на Българско научно дружество по нефрология организираха събитието, в което взеха участие над 550 лекари. Спонсорите са 20. Симпозиумът се проведе в комплекс Ривьера на 7-9^{ти} април и в хотел Адмирал на 10^{ти} април. Симпозиумът е структуриран като обучителен с 30-минутни лекции и дискусия по отделните проблеми на диабетната нефропатия през погледа на ендокринолога и нефролога. Изнесени са общо 30 лекции.

Проф. Л. Коева изнесе мемориална лекция, с която започна специалното ѝ честване от БДЕ. Проф. Л. Коева има загърба си дългогодишна професионална кариера, многобройни успехи, уважение от колегите си и обич от своите болни. Проф. Лидия Коева получи

Програма на Пролетен учебен симпозиум „Диабетна нефропатия“, 7-10 април 2005 г, Варна - Ривьера

Постер на X Национален симпозиум на БДЕ „Ендокринни хипертонии“, 30 юни-2 юли 2005, Пловдив

Програма и абстракти на X Национален симпозиум „Ендокринни хипертонии“, 30 юни-2 юли 2005 г, Пловдив

поздравителен адрес, много цветя, артистичен подарък и аплодисментите на присъстващите ендокринолози.

В рамките на този Симпозиум е проведено и обучение на обучаващи с цел да се постигне единна доктрина в подхода на ендокринолозите при провеждане на обучението на техните болни с диабет. Курсът продължи половин ден и бе изцяло по типа на интерактивното обучение с практическа насоченост за работа с диабетно болни.

Десети Национален симпозиум „Ендокринни хипертонии“, 30 юни-2 юли 2005, Пловдив

Българско дружество по ендокринология съвместно с Асоциация по ендокринни хипертонии „Алианс“ организира Симпозиум по Ендокринни хипертонии, който се проведе в Новотел-Пловдив. Интересът към темата бе голям и участниците бяха 320, а спонсорите – 22. Изнесени са 24 лекции от ендокринолози и кардиолози. Освен честотата на артериалната хипертония бяха разгледани и различни аспекти от патогенетичното и патофизиологично развитие на хипертонията в светлината на ендокринните процеси, но така също и във функционален кардиологичен аспект.

Сред представените доклади могат да бъдат открити: „Епидемиология на артериалната хипертония“ – Б. Георгиев; „Артериална хипертония при захарен диабет“ – В. Христов; „Тестостерон и артериална хипертония“ – З. Каменов; „Хипертония при синдрома на поликистозни яйчници“ – М. Орбецова; „Лечение на артериалната хипертония“ – С. Захариева; „Акромегария и хипертония“ – Е. Начев; „Артериална хипертония и менопауза“ – А. Еленкова; „Сърдечно-съдов риск и качество на живот при субклиничен хипотиреоидизъм“ – Р. Ковачева; „Хипотиреоидизъм и сърдечно-съдов риск“ – К. Христозов.

Проф. К. Павлов изнесе мемориална лекция, с която започна специалното му честване от БДЕ. Проф. К. Павлов е с дългогодишна практика в областта на ендокринологията, учител на много ендокринолози, уважаван колега и обичан лекар от своите пациенти. Проф. К. Павлов получи поздравителен адрес, много цветя, артистичен подарък и аплодисментите на присъстващите ендокринолози.

Специални гост-лектори бяха изявени изследователи и откриватели в тази област на ендокринологията: Prof. Xavier Jeunemaitre – Head of the Department of Genetics at the Hôpital Européen Georges Pompidou, Paris. Той изнесе лекцията „Genetics of Adrenal Hypertension“. Prof. Jerome Bertherat, Université Paris V – Faculté Cochin погнесе темата „Arterial Hypertension in Cushing's syndrome“.

Домакините от БДЕ и френските гости, Пловдив 2005 г.

Балкански конгрес по ендокринология, 19-22 октомври 2005, Букурещ

Българско сдружество по ендокринология изпрати 12 ендокринолози за участие с доклади в Годишния Балкански конгрес, като заплати изцяло таксите за участие, пътуване и настаняване в Букурещ.

2006 година

През 2006 г. Българско сдружество по ендокринология организира учебен симпозиум през пролетта и основното годишно събитие на БДЕ – Национален конгрес през есента. И двете събития се радваха на много голям интерес.

Пролетен учебен симпозиум „Тиреоидни, паратиреоидни заболявания и остеопороза“, 18-20 май 2006, Пловдив

Българско сдружество по ендокринология организира Пролетен учебен симпозиум на тема, която предизвиква много голям интерес и участниците бяха над 330 лекари.

*Програма на Пролетен учебен симпозиум
„Тиреоидни, паратиреоидни заболявания и остеопороза“,
18-20 май 2006 г, Пловдив*

Prof. Xavier Jeunemaitre – Head of the Department of Genetics at the Hôpital Européen Georges Pompidou, Paris (France)

Prof. Jerome Bertherat, Université Paris V – Faculté Cochin, Paris (France)

Prof. Constantinos Stratakis,
Bethesda, NIH, USA

Програма и резюмета на VIII
Национален конгрес по ендокринология,
19-21 октомври 2006 г, Пловдив

Симпозиумът бе подкрепен от 20 спонсора. Изнесени са 48 доклада и пленарни лекции.

Симпозиумът бе структуриран строго обучително. В рамките на половин ден са проведени паралелни курсове по две практически теми: Ехография на щитовидна жлеза и Остеоденситометрия. Двата курса имаха предвидени и практически занятия, които приключиха с писмен тест. Тези курсове бяха наложителни поради масовото навлизане в клиничната практика на нова техника – ехографски апарати (изследване на щитовидна жлеза) и остеоденситометри (DXA и ултразвукова апаратура). Това изискваше да се проведат курсове за създаване на базисни познания за работа с тази апаратура, както и за правилно интерпретиране на получената информация.

В Програмата на Симпозиума бяха предвидени и организирани няколко Кръгли маси по основни въпроси от тиреоидната, паратиреоидната патология и остеопорозата, но имаше и Пленарни лекции. Бе предвидено достатъчно дълго време за представяне на отделните теми с последващи въпроси и дискусия. Отделено бе време и за специалната рубрика „Млад учен“ като се предостави възможност на Д-р Боян Нончев да изнесе лекция на тема по свой избор.

Специален гост-лектор бе големият изследовател и откривател Prof. Constantinos Stratakis, Bethesda, NIH, USA. По време на Кръгла маса на тема: „Ендокринни тумори“ Prof. C. Stratakis представи лекцията „МЕН“. Приятелските връзки и професионални контакти на Prof. C. Stratakis с Проф. С. Захариева и нейните сътрудници допринесоха твърде много за непринуден контакт с лектора и за създаване на отлични условия за обучение в тази твърде сложна патология.

VIII Национален конгрес по ендокринология, 19-21 октомври 2006, Пловдив

Българско дружество по ендокринология организира Националния конгрес по ендокринология така, че отново бяха застъпени обучителни модули. В два последователни дни рано сутрин бе предвиден един час за рубриката Горещи въпроси от ендокринологията „Закуска с експерта“. В пет зали едновременно се представяха различни теми или общо в двата дни на Конгреса бяха представени десет теми. Това даде възможност участниците да посетят различни дискусии, а интересът бе извънредно голям. Десетте теми бяха:

- ХЗЛ – за и против (Л. Коева, З. Каменов)
- Амиодарон индуцирана тиреоидна дисфункция (Р. Ковачева, А. Шинков)
- Алгоритъм на диагностично и терапевтично поведение при овариална хиперандрогения (М. Орбецова, М. Митков)

Дискусия по време на VIII Национален конгрес по ендокринология, 2006 г, Пловдив

- Надбъбречни тумори (С. Захариева)

- Грешки при измерване на КМП; Избор на лечебно средство; Пременопаузална остеопороза (М. Боянов, П. Попиванов, А-М. Борисова)

- Диабет и бъбреци (В. Христов, С. Кривошиев)

- Вторичен хиперпаратиреоидизъм (Р. Ковачева, А. Шинков, Й. Влахов)

- Периферна съдова недостатъчност при диабет (К. Христов)

- Бременост, раждане, кърмене и щитовидна жлеза (А-М. Борисова, Р. Иванова, И. Сточева, К. Тодорова)

- Хирургия и захарен диабет (Д. Коев, Ц. Танкова)

В Националния конгрес взеха участие 440 лекари, а 30 спонсора го подкрепиха. Изнесени са общо 72 лекции и са представени 36 постера.

Проф. Боян Лозанов изнесе мемориална лекция, с която започна специалното му честване от БДЕ. Проф. Б. Лозанов е с дълга професионална кариера, утвърден експерт по ендокринология, с многобройни научни и социални успехи, създател и Главен редактор на списание Ендокринология. За цялостния си принос към ендокринологичната наука и практика Проф. Боян Лозанов получи поздравителен адрес, много цветя, артистичен подарък и аплодисментите на присъстващите ендокринолози.

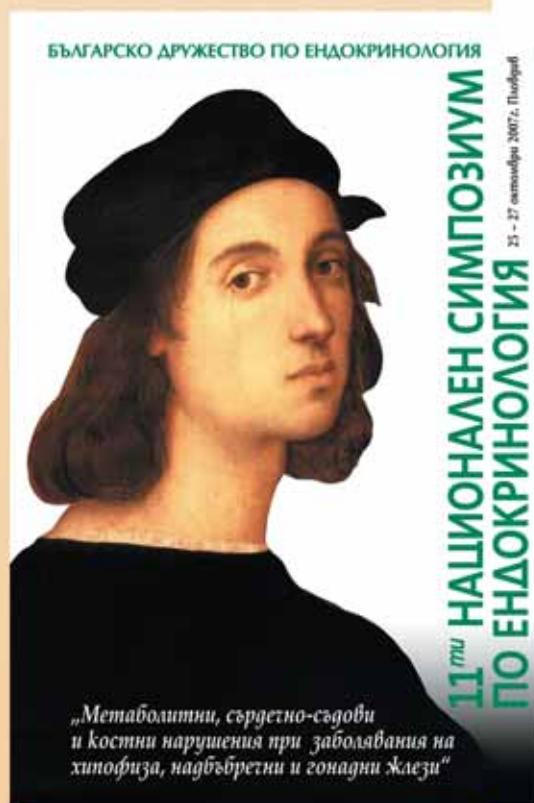
Prof. Luigi Bartalena, Italy

Поканен като гост-лектор бе един от експертите в Европа в областта на Тиреоид-индуцираната офталмопатия – Prof. Luigi Bartalena (Italy). В продължение на два мандата Prof. Luigi Bartalena бе Секретар на Европейска тиреоидна асоциация. Той стана и водещият автор на Европейските препоръки за диагностика и лечение на Тиреоид-индуцираната офталмопатия. Тези факти говорят сами по себе си за твърде високото ниво на експертиза на този гост-лектор. Prof. Luigi Bartalena се съобрази с аудиторията и поднесе лекцията си с подчернатата практическа насоченост като разтълкува и някои от постановките в Европейските препоръки по тиреоид-индуцирана офталмопатия.

2007 година

XI Национален симпозиум по ендокринология „Метаболитни, сърдечносъдови и костни нарушения при заболявания на хипофиза, надбъбреци и гонадни жлези“, 25-27 октомври 2007, Пловдив

Плакат на XI Национален симпозиум
по ендокринология
25-27 октомври 2007, Пловдив

Българско дружество по ендокринология организира годишния Национален симпозиум с акцент върху практическото обучение. Първата сесия бе „Клинична практика“, която бе посветена на различни актуални проблеми в ендокринологията. Двукратно по време на Симпозиума са проведени „Среща с експерта“, които по принцип протичат интерактивно. Основните сесии съгласно темата на целия Симпозиум включват „Заболявания на хипофизата“, „Заболявания на надбъбреците“, „Заболявания на яйчниците“, „Проблеми на андрологията“. Изнесени са общо 59 лекции и са представени 9 постера. Участниците са 340, а спонсорите – 28.

Проф. Михаил Протич изнесе мемориална лекция, с която започна специалното му честване от БДЕ. Проф. М. Протич е високо ценен експерт по ендокринология, уважаван колега и академична личност. За дългогодишния си труд и професионални успехи Проф. Михаил Протич получи поздравителен адрес, много цветя, артистичен подарък и аплодисментите на присъстващите ендокринолози.

Поканени гост-лектори: Prof. Xavier Jeunemaitre (France), Dr. Anne-Paul Gimenez-Roqueplo (France), Prof. Susan Webb (Spain), Prof. Nicolae Hancu (Romania), Prof. Veikko Koivisto (Finland).

Най-известният сред гост-лекторите бе Prof. Xavier

Програма и абстракти на XI Национален симпозиум по ендокринология „Метаболитни, сърдечносъдови и костни нарушения при заболявания на хипофиза, надбъбреци и гонадни жлези“, 25-27 октомври 2007, Пловдив

Jeunemaitre, който поднесе лекцията „Генетика на първичния алдостеронизъм“. Като шеф на департамента по генетика в Европейската болница „Жорж Помпиду“ – Париж, лекторът изнесе данни от последните си изследвания в тази област, както и всичко известно в света по този въпрос до момента. Лекцията бе блестяща и се посрещна много добре от аудиторията.

Prof. Xavier Jeunemaitre –
Head of the Department of Genetics
at the Hôpital Européen Georges
Pompidou, Paris (France)

Prof. Veikko Koivisto (Finland)

На чаша кафе и музика на Моцарт
в паузата между Сесиите на
Симпозиума, 2007 г.

Prof. Susan Webb (Spain)

Prof. Susan Webb изнесе лекция на тема „Is it worth evaluating quality of life in acromegaly?“. Авторката участва в проект по изработване на регистър на болните от акромегалия и в тази връзка са и нейните допълнителни разработки около основната тема. Лекцията предизвика определен интерес и особено сред колегите занимаващи с подобна разработка у нас.

Prof. Nicolae Hancu е много известен румънски и европейски диабетолог. Той изнесе лекция на тема „Постпрандиалната хипергликемия“. Въпросът е тясно свързан с повишения сърдечносъдов риск и науката търси решение на този патофизиологичен феномен при диабетиците с крайна цел превенция на това тежко диабетно усложнение.

Prof. Nicolae Hancu (Romania)

Конференция „Остеопороза – настоящи реалности“, 28 октомври 2007 г, Пловдив

Българско дружество по ендокринология съвместно с Българско дружество по ревматология, Българско дружество по акушерство и гинекология, Българска ортопедична и травматологична асоциация организираха Конференция „Остеопороза – настоящи реалности“, която беше под егидата на МЗ в рамките на Национална програма за ограничаване на остеопорозата. Конференцията бе подкрепена от 6 спонсора и в нея участваха около 250 лекари. Изнесени бяха 9 лекции на тема остеопороза, като бяха засегнати различни аспекти от този важен здравен проблем. Лектори бяха А-М. Борисова, П. Попиванов, М. Боянов, Р. Рашков, Р. Ковачева, З. Коларов, А. Шинков, Ц. Петранова, М. Гавраилова. Темите бяха свързани с диагностиката на остеопорозата – инструментални и лабораторни изследвания, особеностите на различните форми на заболяването, характеристика на остеопорозата у мъжа, лечението в пременопаузална възраст, както и лечение на постменопаузалните жени.

Постер на Конференция „Остеопороза –
настоящи реалности“,
28 октомври 2007 г, Пловдив

2008 година

Дванадесети Национален симпозиум по ендокринология „Лечение на усложненията на захарния диабет“, 12-14 юни 2008, Пловдив

Българско дружество по ендокринология организира Симпозиум върху един много важен проблем в ендокринологията – усложненията на диабета, които са с много тежки здравни и икономически последици за болните и обществото. В Симпозиума взеха участие 280 лекари и получи подкрепата на 30 спонсора. Изнесоха се 71 лекции и се представиха 11 постера. Поради твърде големият брой усложнения на Захарния диабет Симпозиумът бе конструиран и проведен в няколко зали. Едновременно се изнасяха лекции на различна тема - Първа серия: „Детски диабет“, „Диабет и гонади“, „Диабет и бременост“; Втора серия: „Диабет и сърце“, „Диабет и черен гроб“, „Диабет и дислипидемии“; Трета серия: „Диабет и затлъстяване“, „Диабетна кетоацидоза“; Четвърта серия: „Диабетна невропатия“, „Диабет и бъбреци“, „Метаболичен синдром и диабет“; Гост-лектори: Prof. Michael Edmonds (UK), NL. Petrova (UK), Prof. Dario Giugliano (Italy). Сред гост-лекторите блестеше името на Prof. Michael Edmonds (UK), който е един от най-добрите познавачи на проблемите на диабетното стъпало. Prof. Michael Edmonds е създавал школа от млади последователи, които развиват и задълбочават изследванията в тази област на диабетологията. Българските ендокринолози се запознаха с основните принципи в работата по това толкова трудно за решаване усложнение на диабета. Лекцията на Prof. Michael Edmonds носеше заглавието „Multidisciplinary Management of the Diabetic Foot“. Изнесена бе лекция и от Д-р Н. Петрова (сътрудник на Prof. M. Edmonds) върху актуалните стандарти при Остеоартропатия на Шарко. Цялата сесия Диабетно стъпало се проведе самостоятелно, продължи дълго и имаше много голяма практическа полза за българските ендокринолози.

Постер на XII Национален симпозиум по ендокринология
„Лечение на усложненията на захарния диабет“,
12-14 юни 2008 г, Пловдив

Prof. Michael Edmonds (UK)

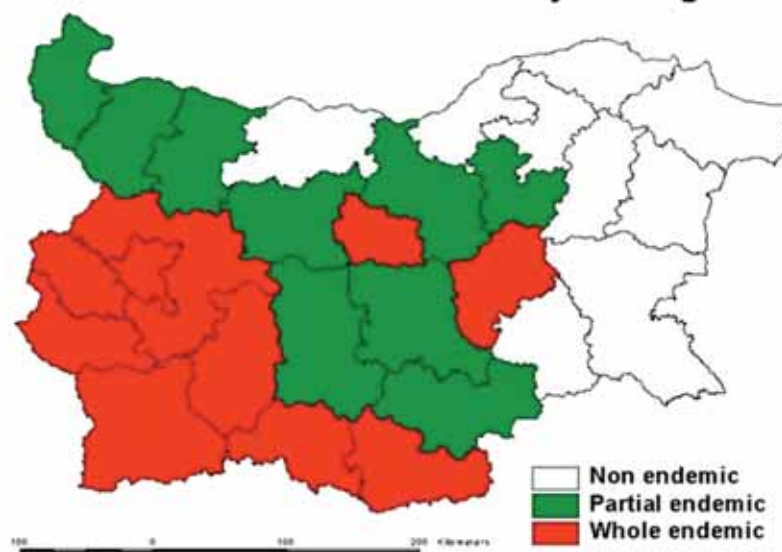

Постер на Симпозиума, 2008 г.

Научна конференция „50 години йодна профилактика в България“, 5 декември 2008, БАН – София

Distribution of Iodine Deficiency in Bulgaria

През 2008 г. се навършиха 50 години от въвеждане-то на системна йодна профилактика в България (Постановление от 1958г. на Министерски съвет на НРБ). Българско дружество по ендокринология организира специално честване на това забележително научно-практическо постижение в областта на ендокринологичната наука и в социалния живот на България.

Експертен мониторинг от Световната агенция по йоден дефицит реализиран от трима експерти от СЗО и УНИЦЕФ през 2007 г. даде отлични резултати и зак-

лючението бе, че България е страна „елиминирала йоддефицитните заболявания като медико-социален проблем“. Това е заслуга на Проф. Боян Лозанов и екип – Русанка Ковачева, Ралица Иванова, Анна Сарафова, Станислав Хубавешки, както и на колегите от Йодната лаборатория в НЦХ – с Ръководител Людмила Иванова. Всичко това е по проект на УНИЦЕФ чрез МЗ на Република България.

Prof. Peter Laurberg – експерт на Световната агенция по йоден дефицит ревизира статуса на България по изпълнението на Програмата за ликвидиране на йодния дефицит и даде висока оценка. По негово предложение България е обявена за държава ликвидирала йодния дефицит.

Министър Радослав Гайдарски приема международен сертификат за ликвидиран йоден дефицит в България – 2007 г.

Група за изучаване на йодния дефицит и гушавостта, 1958г.

Ив. Пенчев

Г. Папазов

В. Върбанов

Т. Стайков

Проф. Б. Лозанов и неговия екип за изучаване на йодния дефицит и гушавост

Б. Лозанов

Р. Ковачева

Р. Б. Иванова

А. Сарафова

През 1958г. Доц. Иван Пенчев иницира Национална програма за профилактика на йодния дефицит и ендемична гуша. След 50 години упорита работа България вече е призната от Световната агенция по йоден дефицит, СЗО и УНИЦЕФ за страна „елиминирала йоддефицитните заболявания като медико-социален проблем“. Националната програма съществува и днес, но трябва много воля и упорство, за да бъде поддържана.

2009 година

Национален учебен симпозиум по ендокринология, 9-11 април 2009, Пловдив

Българско дружество по ендокринология организира Симпозиум, който имаше обучителен характер и в него взеха участие над 360 лекари. Подкрепиха го 25 спонсора. Учебният симпозиум бе посветен основно на последните Препоръки за добра практика в ендокринологията – общо 8, както и на някои основни въпроси,

Prof. Peter Laurberg, President of European Thyroid Association

като Субклиничната тиреоидна дисфункция и сърдечносъдовия риск (К. Христозов), Йоден прием и бременост (Ж. Геренова), Хирзутизъм – препоръки за диагностика, оценка и лечение (М. Орбецова).

Поканен за гост-лектор на Симпозиума бе един от най-добрите експерти в областта на тиреоидната патология Prof. Peter Laurberg, който по това време е President of European Thyroid Association. Именно Prof. Peter Laurberg бе експертът на Световната агенция по йоден дефицит, който даде висока оценка на българската програма за ликвидиране на йодния дефицит в нашата страна и по негово предложение страната ни излезе от наблюдение. Уместно бе той да се запознае с ендокринологичната общност в България, както и да бъде представен на колегите в страната. Неговата лекция „Graves' hyperthyroidism in pregnancy: risks from disease and therapy in the mother and the child“ беше със силна практическа насоченост, което се оказа много полезно за българските ендокринолози.

В този дух бяха и представените Препоръки на Европейското дружество по ендокринология „Грижи за тиреоидната дисфункция през бремеността и постпартално“, като бяха разгледани две от общо осемте глави в Препоръките – „Хипотиреоидизъм и бременост“ и „Скрининг за тиреоидна дисфункция по време на бременост“ (А-М. Борисова). В хода на Симпозиума бяха разгледани и още няколко ръководства:

1. Консенсус на Европейската група по Graves'Orbitopathy (EUGOGO) върху грижите за ГО – две лекции: „Първи грижи до високоспециализиран център“ и „Лечение във високоспециализиран център“ (А-М. Борисова, Р. Ковачева).

2. Европейски препоръки за диагностика и лечение на остеопорозата при постменопаузални жени (IOF/NOF'2008) – две лекции „Диагностика и комплексна оценка“ и „Лечение на остеопорозата“ (М. Боянов, А-М. Борисова).

3. Препоръки на EASD/European Society of cardiology относно диабет и сърдечносъдови заболявания, 2007 (Ц. Танкова).

4. Повлияване на хипергликемията при захарен диабет тип 2 – актуализирано консенсусно становище на Американската диабетна асоциация и Европейската асоциация за изучаване на диабет (В. Христов).

5. Препоръки за добра клинична практика при Метаболитен синдром (М. Петкова).

6. Диагностика и лечение на Синдрома на Кушинг – ръководство одобрено от Съвета на Дружеството по ендокринология (С. Захариева).

7. Скрининг, диагноза и лечение на първичния алдостеронизъм: Препоръки на Endocrine Society за клиничната практика (С. Захариева).

Може да се обобщи, че по време на този Учебен симпозиум бяха системно представени всички

Постер на Национален учебен симпозиум по ендокринология, 9-11 април 2009, Пловдив

последни Препоръки от различните направления на ендокринологията, с което се актуализираха познанията на ендокринологичната общност от страната. Бяха предоставени на всеки участник в събитието Препоръките по Захарен диабет и Остеопороза подготвени и отпечатани предварително от БДЕ. Някои от основните доклади и Препоръки бяха отпечатани в списание Ендокринология, орган на БДЕ.

2010 година

IX Национален конгрес по ендокринология, 15-17 април 2010, Пловдив

Българско дружество по ендокринология проведе Националния конгрес през 2010 г. в голямата зала на Новотел-Пловдив, имайки предвид очаквания голям интерес към събитието. В него взеха участие над 450 лекари. Представени бяха 99 лекции, доклади и постери. За провеждането на Конгреса помогнаха 36 спонсора.

Поканени гост-лектори: Prof. Annamaria Colao (Italy), Prof. Seiji Fukumoto (Japan), Prof. Alain Golay (Swiss), Prof. Laurence Leenhardt (France), Prof. Vera Popovic (Serbia).

Prof. Annamaria Colao изнесе лекция върху „Медикаментозно лечение на болестта на Кушинг“, която бе проследена с много голям интерес поради факта, че Prof. Colao е най-големият европейски експерт по този въпрос.

Prof. Seiji Fukumoto говори за един нов и непознат все още хормон – FGF23. Нашият гост е един от откривателите му и от тези позиции разбира се българските ендокринолози почерпиха буквално от извора информация. Конкретната тема на лекцията беше „FGF23 и нарушения на фосфатния метаболизъм“.

Prof. Alain Golay изнесе интересната лекция „Двойна инсулинова резистентност“, с която направи много дълбочен анализ на патофизиологичните нарушения при захарен диабет. Лекторските качества бяха на много голяма висота и лекцията се прие много добре.

„Дефицит на растежен хормон при възрастни – диагноза и лечение“ бе темата на лекцията на Prof. Vera Popovic. Този изследовател дълги години работи по тези проблеми на ендокринологията и се ползва с голямо уважение и

Prof. Annamaria Colao (Italy)

Prof. Seiji Fukumoto (Japan)

Prof. Alain Golay (Swiss)

Prof. Vera Popovic (Serbia)

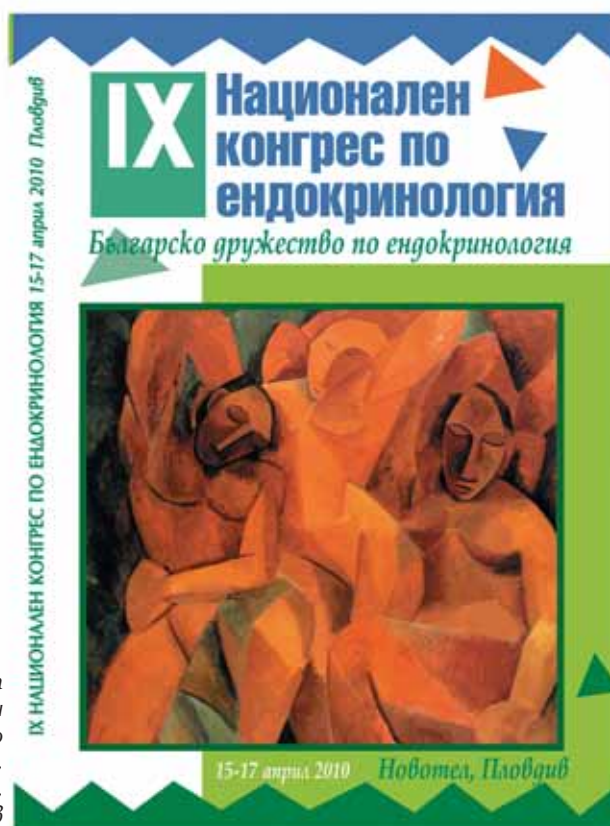
авторитет в европейските медицински среди.

Сред останалите доклади могат да се посочат доста интересни теми и постижения: Д. Чаръкчиев „Разширен регистър и клинични бази данни за пациенти с ендокринни тумори“; С. Вълчева „Разширена база данни за ендокринните заболявания – епидемиологични данни за акромегалия“; А. Еленкова „Ехокардиографска оценка на сърдечната клапна морфология и функция при пациенти с пролактином на продължително лечение с допаминови агонисти“; Е. Начев „Честота на артериалната хипертония при акромегалия и хуморални фактори, участващи в нейната генеза“; К. Христозов „Фамилия с Множествена Ендокринна Неоплазия (МЕН) тип 2А“; Н. Чакърова „Оценка на сърдечносъдов риск при предиабетни състояния – определяне на някои класически и нетрадиционни маркери“; М. Бояджиева „Скрининг за гестационен захарен диабет в България – предварителни резултати“; М. Сидерова „Корелация между ехографски белези за малигненост и цитоморфологични категории при ТАБ на тиреоидни възли“; Р. Ковачева „Разпространение на йоддефицитните заболявания сред населението и оценка на ефективността на йодната профилактика – резултати от национално проучване 2008“; А. Шинков „Показатели на метаболитен синдром и функция на щитовидната жлеза при лица без захарен диабет“;

Програма и абстракти на IX Национален конгрес по ендокринология, 15-17 април 2010 г, Пловдив.

Постер на IX Национален конгрес по ендокринология, 15-17 април 2010г, Пловдив

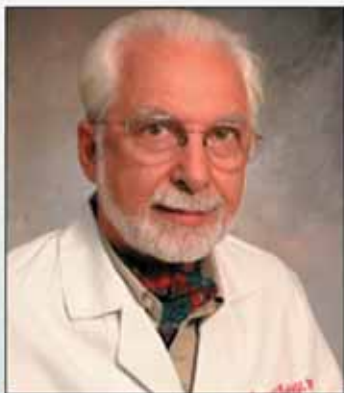
Материали от Обучителния курс на IOF по Програмата FRAX

Допълнително се проведе и специална Учебна сесия „Практическо приложение на програмата FRAX“ с обучителни лекции за Интернет оценка на фрактурния риск по специална компютърна програма, създадена от International Osteoporosis Foundation. Десетки ендокринолози проведоха практическо обучение относно ползване на интернет Програмата за определяне на фрактурния риск и имаха възможност да оценят практическата полза от нея. Този Обучителен курс се проведе на базата на получен Грант от International Osteoporosis Foundation (IOF) и върху всички материали беше използвано именно това обозначение, а отчетът за свършената работа от обучителния курс бе заснет на филм.

Всички ендокринолози имаха възможност лично да работят в Интернет и да се упражняват.

Prof Samuel Refetoff (USA)

2011 година

**XIV Национален симпозиум по ендокринология
„Ендокринни заболявания и стареене“,
9-11 юни 2011, Пловдив**

Българско дружество по ендокринология организира тематичен Симпозиум посветен на особеностите при диагностиката, протичането и лечението на различни ендокринни заболявания при възрастни лица. Темата предизвиква много голям интерес и участниците в Симпозиума бяха 436 лекари. Събитието бе подкрепено от 34 спонсора и се изнесаха общо 50 лекции и постери. Във връзка със заглавието на Симпозиума бяха предвидени Тематични сесии – „Щитовидна жлеза и стареене“, „Остаряване на скелета“, „Ревматологични проблеми при възрастни лица“, „Метаболитен синдром в старческа възраст“, „Гонади и стареене“, „Захарен диабет при възрастни“. Някои от докладите могат да бъдат специално отбелязани – А. Шинков „Сърдечносъдови рискови фактори и хипотиреоидизъм сред възрастни и стари жени“; К. Христозов „Перкутанно етанолово склерозизиране на токсични и нетоксични тиреоидни възли“; А-М. Борисова „Остаряващата кост“; Р. Ковачева „Хиперпаратиреоидизъм - честота, форми, диагностичен и терапевтичен подход – ретроспективен 5-годишен анализ“; М. Орбецова „Стареещият яйчник“; З. Каменов „Стареещият тестис“; Ц. Танкова „Захарен диабет и стареене“; Д. Коев „Персонализиран подход при лечение на захарен диабет“.

Поканени гост-лектори: Prof Samuel Refetoff (USA), Михаел Хартман (Германия), Sanja Giljanovic Kis (Република Хърватска).

Prof Samuel Refetoff е американски гражданин от български произход и на родния си език поднесе своята лекция „A Newly Identified Form of Hypothyroidism that Cannot be Treated with Thyroid Hormone“. Prof Samuel Refetoff е не само учен със световна известност, но и откривател. Името му блести в учебниците по Тиреоидни заболявания в целия свят. Носител е на многобройни награди и звания и е гордост за българската ендокринология.

Постер на XIV Национален симпозиум по ендокринология „Ендокринни заболявания и стареене“, 9-11 юни 2011, Пловдив

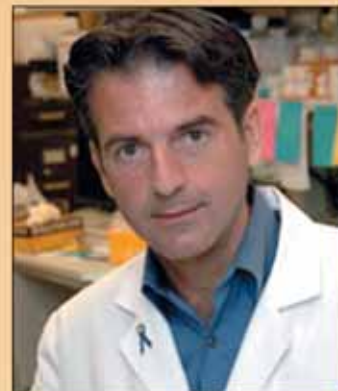
2012 година

XV Национален симпозиум по ендокринология „Ендокринология без граници“, 19-21 април 2012, Пловдив

Българско дружество по ендокринология организира поредния годишен симпозиум с идеята да се разгледат някои важни проблеми от ендокринологията гранични с други специалности – кардиология, гинекология, неврология, нефрология, през погледа на ендокринолога и съответния специалист. Така се оформиха: Сесия „Диабет и сърце“ – Б. Георгиев (кардиолог), М. Орбецова и Ц. Танкова (ендокринолози); Сесия „Тиреоидея и сърце“ – Б. Георгиев (кардиолог), К. Христов и А. Шинков (ендокринолози); Сесия „Диабетна невропатия“ – Л. Трайков (невролог) и З. Каменов (ендокринолог); Сесия „Бъбрек и ендокринни заболявания“ – С. Кривошиев (нефролог), В. Христов, А-М. Борисова, Р. Ковачева (ендокринолози); Сесия „Поликистоза на яйчника“ – Т. Чернев (гинеколог), М. Орбецова (ендокринолог); Допълнително се проведеха и Сесии „Тиреоиден карцином“, „Усложнения на диабета“, „Хипофиза и надбъбречни жлези“. Общо са изнесени 48 лекции и са представени устно в специални постерни сесии 14 постера. Участниците в симпозиума са 398 лекари, а спонсорите – 33.

Поканени гост-лектори са Prof. Constantine A. Stratakis, MD, DMSci, NICHD, NIH (USA) и Prof. Albert Beckers (Belgium).

Prof. C. A. Stratakis изнесе лекция „Синдром на Cushing“, която бе посрещната с много голям интерес.

Prof. Constantine A. Stratakis,
MD, DMSci, NICHD, NIH, USA

Prof. Albert Beckers, Belgium

**XV НАЦИОНАЛЕН
СИМПОЗИУМ ПО
ЕНДОКРИНОЛОГИЯ**

Българско дружество по ендокринология

19-21 април 2012, Пловдив

Ендокринология без граници

Програма и абстракти на
XV Национален симпозиум по ендокринология
„Ендокринология без граници“,
19-21 април 2012, Пловдив

Трябва да се има предвид, че Prof. С. А. Stratakis е откривател в тази област на ендокринологията и за нас българите бе изключително висока чест присъствието му сред нас.

Prof. Albert Beckers е един от най-добрите експерти в областта на хипофизната жлеза. Той изнесе лекция върху гиганто-акромегалията. Неговият материал е изключително богат и той сподели с аудиторията последните си изследвания.

Постер на XV Национален симпозиум по ендокринология „Ендокринология без граници“, 19-21 април 2012 г, Пловдив

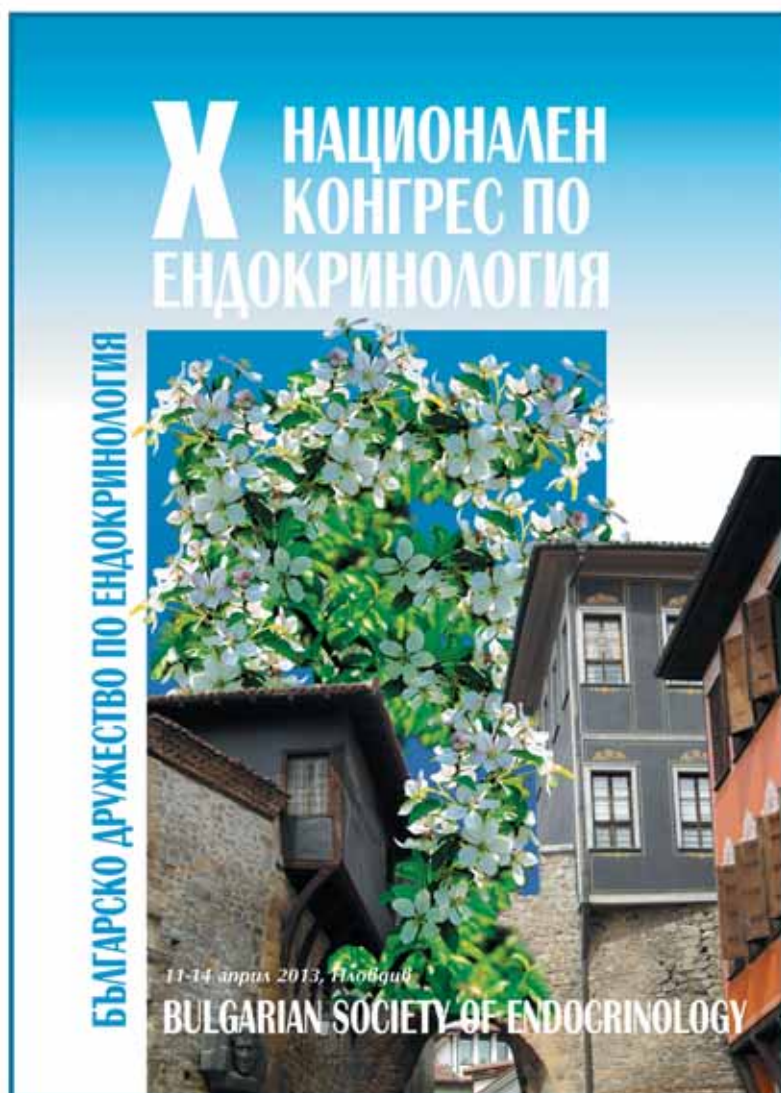
Prof. Ralf DeFronzo (USA)

2013 година

Х Национален конгрес по ендокринология, 10-14 април 2013, Пловдив

Българско дружество по ендокринология организира годишния си Национален конгрес при изключително висок интерес проявен от членовете му. В него взеха участие 490 лекари, изнесени бяха 99 лекции, доклади и съобщения, а спонсорите бяха 38.

Сред темите на Конгреса могат да бъдат отбелязани следните авторски изследвания и пленарни лекции: С. Въндева и сътр. „Собствена контролна група за инсулиноподобния растежен фактор-1(IGF-1)“; Е. Начев и сътр. „Ехокардиографски промени при болни с акромегалия“; И. Узунова и сътр. „Клинико-лабораторни характеристики на синдрома на дефицит на растежен хормон у възрастни (предварителни данни)“; А. Еленкова и сътр. „Аутоимунни тиреоидни заболявания при пациенти с пролактином“; Й. Матрозова и сътр. „Асиметричен диметиларгинин (АДМА) като маркер за ендотелна дисфункция при първичен алдостеронизъм“;

Постер на X Национален конгрес по ендокринология,
10-14 април 2013, Пловдив

Р. Ковачева и сътр. „Приложение на високоинтензивен фокусиран ултразвук (ВИФУ) за лечение на доброкачествени тиреоидни възли“; Р. Иванова и сътр. „Значение на цитологията за диагнозата на тиреоидните заболявания и Bethesda системата за отговор на тиреоидна цитопатология“; М. Орбецова „Фенотип и метаболитни нарушения при синдром на поликистозни яйчници“; А. Томова „Антимюлеровият хормон като диагностичен маркер на репродуктивната система“; З. Каменов „Тестостерон и сърдечно-съдов риск“; С. Кривошиев „Минерални и костни нарушения при хронично бъбречно заболяване и остеопороза“; Р. Ковачева и сътр. „Резултати от лечение на първичен хиперпаратиреоидизъм с високоинтензивен фокусиран ултразвук (ВИФУ)“.

Поканени гост-лектори: Prof. Ralf DeFronzo (USA), Prof. Rossella Elisei, Prof. Ego Seeman (Australia), Prof. Veikko Koivisto (Finland).

Prof. Rossella Elisei (Italy)

Prof. Ego Seeman се представи в Самелитен симпозиум на Конгреса, но лекцията му беше строго патофизиологична и изключително задълбочена. Той представи последните концепции от костната обмяна в норма и болест.

Prof. Ego Seeman (Australia)

Лекция на Prof. Ego Seeman (Australia)

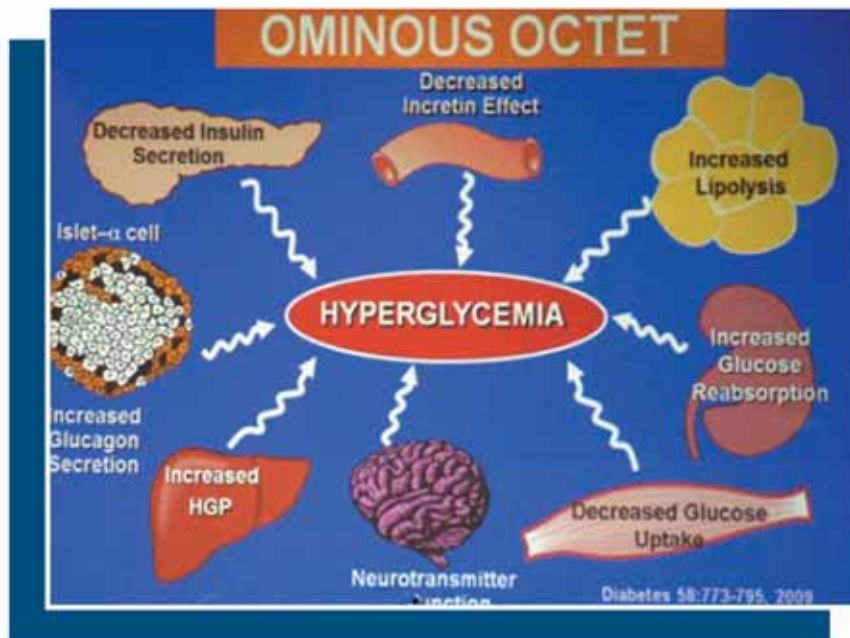

X НАЦИОНАЛЕН
КОНГРЕС
ПО ЕНДОКРИНОЛОГИЯ

14 април 2013 година,
НОВОТЕЛ ПЛОВДИВ

На 3-часовата лекция на
Prof. R.A. De Fronzo (USA), 2013 г.

Октетът на Prof. R. A. DeFronzo (USA)

Prof. R. A. De Fronzo изнесе своята лекция, с която получава наградата Banting. В тази лекция големият изследовател и откривател обобщава всичко, което света днес е открил и знае за Захарния диабет, а прочутият му октет се наложи като запазена марка сред цялата ендокринологична общност на света.

Училища по ендокринология (2011-2014 г.)

Световните организации (EASD, IDF, ETA, IOF) системно препоръчват на Националните сдружения да поддържат политика на непрекъснато обучение на специалистите респ. специализиращите и непрекъснато да надграждат базисните им познания получени в редовния курс по медицина, както и от програмите за специализация на Университета. За проведените събития от Националните сдружения се изисква получаване на обратна информация с доказателствен материал, който се публикува в сайта на съответната световна или европейска организация и се оценява от Ръководството му. Скоростта на натрупване на нова информация е изключително висока и това налага регулярно организиране и провеждане на различни събития според конкретните задачи – Конгреси, Симпозиуми, Училища, Кръгли маси. Конгресите и Симпозиумите са мястото за представяне на последните научни постижения в света и в нашата страна, за обсъждане на последните Препоръки в различните области на ендокринологията, за среща с най-изявените световни и европейски експерти от ендокринологията. В Училищата се провежда основно интерактивно обучение и демонстрации на случаи от „реалния живот“. Това дава възможност за непосредствен контакт между обучаващ и обучаван и резултатите са много добри. Този стил на работа е утвърден от редица организации (EASD, ETA, IOF) и България е била вече сред страните, в които са провеждани такива международни училища (Училище на ETA – 2002 г. в Пловдив, Училище на EASD – 2015 г. в София). Всички тези форуми (Конгреси, Симпозиуми, Училища) взаимно се допълват и се създават най-добри възможности за поддържане и повишаване квалификацията на специалистите по ендокринология в нашата страна в теоретичен и практически аспект.

Д-р Пламен Попиванов изнася лекция
по остеопороза, Чифлик, Троян, 2011г.

Доц. Р. Ковачева
изнася лекция,
Чифлик, Троян,
2011г.

Покана за участие в Училище по
остеопороза, 14-16 октомври 2011,
Чифлик, Троян.

Училище по Захарен диабет на БДЕ, 11-13 ноември 2011, Арбанаси, Велико Търново

Училището по Захарен диабет бе посветено на Световния диабетен ден (14 ноември) и е в контекста на задачите поставени от International Diabetes Federation за повишение на познанията по диабет сред специалистите в света. Участваха 91 ендокринолози и се проведе интерактивно обучение след лекционен курс: Ц. Танкова – „Перорално лечение при Захарен диабет“, В. Христов – „Инсулиново лечение при T1ЗД“, М. Орбецова – „Инсулиново лечение при T2ЗД“, К. Христов – „Инкретини“, Г. Грозева – „Диабетна кетоацидоза“, М. Петкова – „Хранене и диабет“, М. Боянов – „Хипогликемии“, С. Кривошиев – „Диабетна нефропатия“, З. Каменов – „Диабетна невропатия“, А-М. Борисова – „Диабет и тиреоидни заболявания“ и „Диабет и кости“, С. Захариева – „Диабет и артериална хипертония“.

Всички лектори представиха и направиха разбор заедно с лекарите-курсисти на конкретни клинични случаи.

Постер и Програма на Училище по Захарен диабет на БДЕ, 11-13 ноември 2011, Арбанаси, Велико Търново

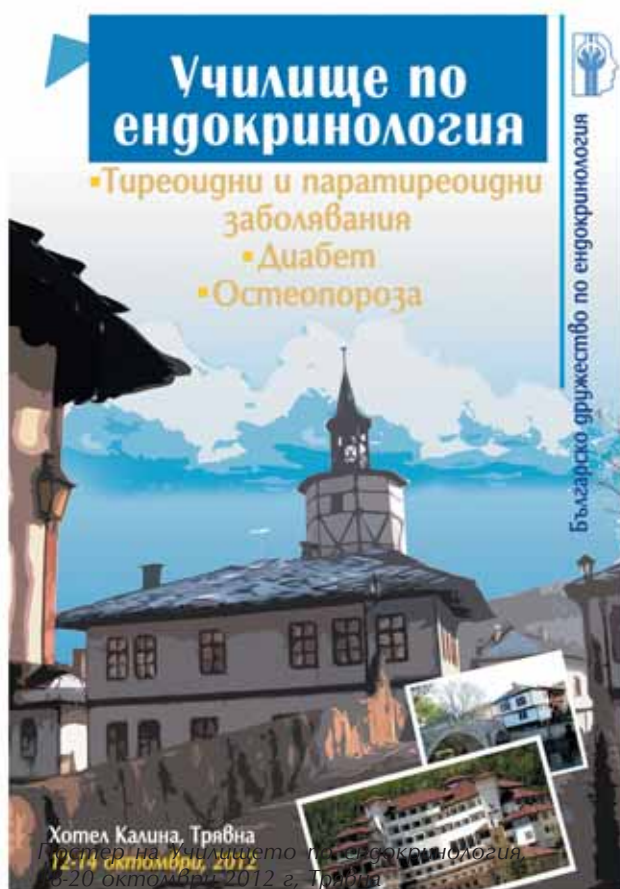
2012 година

Училище по ендокринология, 18-20 октомври 2012, Трявна

Училището по ендокринология по традиция е посветено на Световен остеопорозен ден и Световен диабетен ден със задачата повишение и актуализация на познанията на медицинските специалисти. В залата на хотел Калина в Трявна се проведе годишното събитие на БДЕ с обучителен характер, в което взеха участие 120 лекари и бяха изнесени 20 лекции.

Арт-постер на Училище по Захарен диабет на БДЕ, 2011г., Арбанаси – Велико Търново

Проведе се интерактивно обучение с представяне на много клинични случаи.

Сред основните теми тясно обвързани с клинични случаи се открояват: С. Захаријева „Захарен диабет и артериална хипертония“; Ц. Танкова „Послания от последните препоръки на EASD и ADA за лечение на захарен диабет тип 2“; Л. Матева „Захарен диабет и черен дроб – НАСБ, НАСХ, чернодробна цироза, хепатити В и С,“; А. Шинков „Диференциална диагноза на възли и лимфни възли в шийната област по клинични случаи“; К. Христозов „Подход и лечение при възлеста гуша“; А-М. Борисова „Лечение с Интерферон при хроничен хепатит и последици за тиреоидеята“; А-М. Борисова „Кога и как се провежда лечение с Литий при хипертиреоидизъм“; А-М. Борисова „Автоимунно тиреоидно заболяване+ТАО+Са (папиларен+гл. маме) – диагноза и поведение“; М. Боянов „Ефективност, продължителност, контраиндикации, възможни комбинации или последователност в приложението на антиостеопорозното лечение“; А-М. Борисова „Диагноза и лечение на остеопороза при лица в млада и средна възраст“; Ст. Кривошиев „Съдови калцификати“.

120 ендокринолози са в залата на хотел Калина - Трявна, 2012 г.

2013 година

Костно училище, 14 април 2013, Пловдив

Веднага след Х^{III} Национален конгрес по ендокринология се състоя и Костно училище. То бе организирано от Българско дружество по ендокринология съвместно с Българска лига за профилактика на остеопорозата на базата на Грант от International Osteoporosis Foundation. В Костното училище взеха участие около 230 ендокринолози и след лекционния курс се проведе интерактивно обучение върху представените теми. Бяха изнесени лекции: А-М. Борисова „Остеопорозата днес“; П. Попиванов „Сенилна остеопороза“; А. Шинков „Вторична остеопороза“; М. Боянов „Роля на маркерите на костния обмен в диагностиката и лечението на остеопорозата“.

Специален гост на Костното училище бе Prof. Ego Seeman (Australia), който е един от водещите експерти в света по остеопороза и специално върху патофизиологията на костта. Неговата лекция бе впечатляваща. Той направи анализ на различните известни лечебни средства в светлината на промените в костния метаболизъм под тяхно влияние. Разсъжденията относно промените в костната физиология накараха много от лекарите да преосмислят терапевтичното си поведение при болните с остеопороза.

Prof. Ego Seeman (Australia) в градината на Новотел-Пловдив

220 ендокринолози в зала Масква, Новотел – Пловдив, 2013 г.

**International Osteoporosis
Foundation**

Целеви Грант на IOF за провеждане на
Костно училище.

Judy Stenmark
IOF Chief Executive Officer

Сенилна остеопороза / Senile Osteoporosis
Д-р Пламен Попованов / Dr Plamen Popivanov
Department of Internal Medicine, Clinic of Endocrinology and Metabolism, University
Hospital Alexandrovska, Medical University of Sofia, Sofia, Bulgaria

10,10-10_10

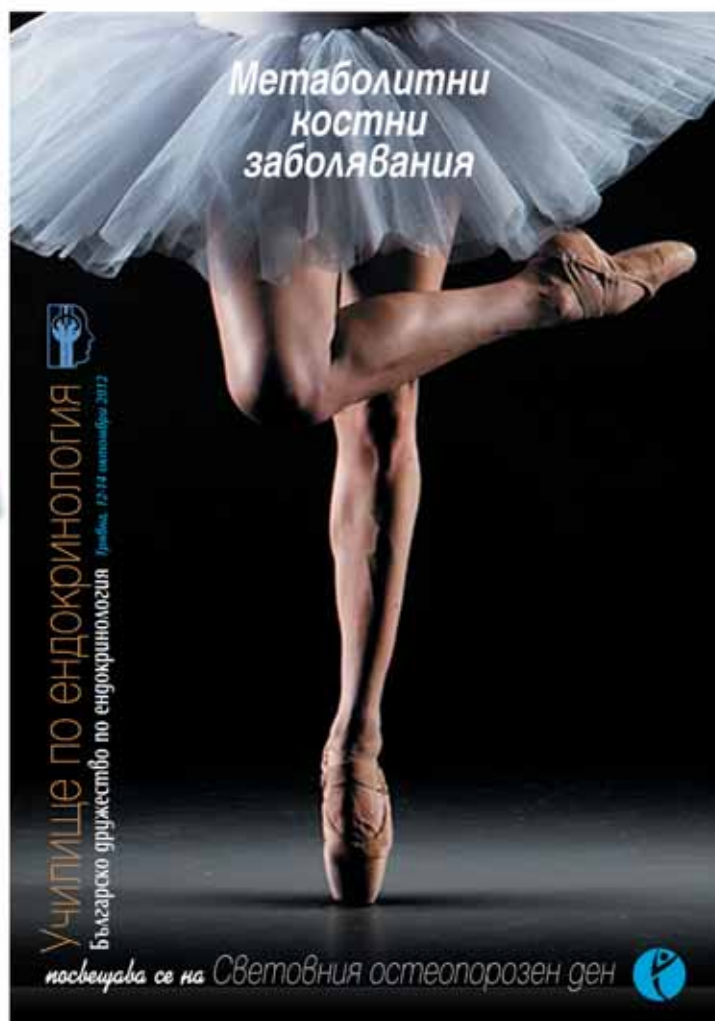
Вторична остеопороза – къде започва мн? / Secondary Osteoporosis – where does it start?

Д-р Александър Шинков / Dr Alexander Shinkov
Bulgarian League for the Prevention of Osteoporosis

10.30-11.00

Коментариум и въпроси / Comments and Questions
Проф. Анна-Мария Борисова / Prof. Anna-Maria Borissova
Bulgarian League for the Prevention of Osteoporosis

Програма на Костно училище,
14 април 2013 г - Пловдив

Постер на Костно училище, 14 април 2013 г., Пловдив

Училище по ендокринология,
18-20 октомври 2013, Велико Търново

Българско дружество по ендокринология по установе-
на вече традиция организира Училището по ендокрино-
логия, което се провежда през есента на 2013 г. във Ве-
лико Търново. То бе посветено на Световен остеопор-
озен ден и Световен диабетен ден със задачата пови-
шение и актуализация на познанията на медицинските
специалисти по ендокринология.

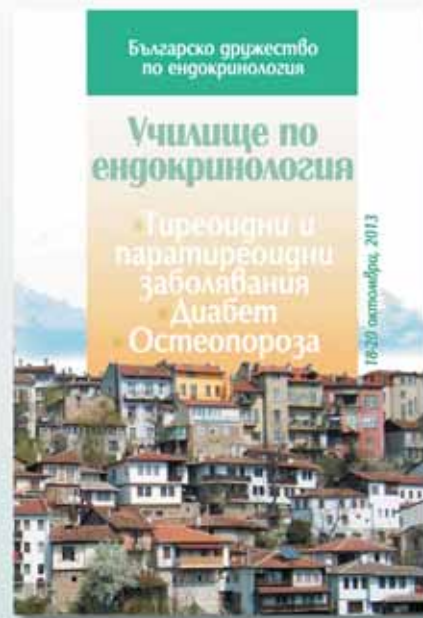
Със специална покана членовете на Българско дружество по ендокринология бяха уведомени за предстоящото Училище по ендокринология във Велико Търново през октомври с цел предварителното им регистриране за събитието.

Покана за участие в Училище по ендокринология,
18-20 октомври 2013 г, Велико Търново

Броят на лекарите, желаещи участие в Училището по ендокринология надвиши капацитета на залата и двата наети хотела, което ограничи участниците до 155. Залата в хотел Болярски, Велико Търново бе пълна до краен предел и това наложи се да се работи и на помощен втори екран в допълнителна зала.

Програмата бе много богата и разнообразна. Обучението продължи общо 14 часа в двата планирани за работа дни (7 теми, 10 лекции и 35 клинични случая). Основно бе застъпено интерактивното обучение с представянето на много клинични обсъждания. Лекциите бяха върху ключови въпроси като Хипофиза и надбъбрек, Захарен диабет, Диабетно стъпало, Лечение на Метаболитен синдром, Поликистозни яйчници, ВХПТ, Статус на витамин D при болни на диализа, Остеопороза, Бременост и Тиреоидни заболявания, Тиреоиден карцином, Нодозна форма на автоимунна гуша, Тиреоидни заболявания-трудности в диагностиката и лечението. Лектори бяха: А. Еленкова, Ц. Танкова, З. Каменов, М. Петкова, М. Орбецова, А-М. Борисова, К. Христов, М. Боянов, Ж. Геренова, С. Кривошиев, Р. Иванова, П. Попиванов.

Училището по ендокринология се проведе в залата на хотел Болярски, Велико Търново, 18-20 октомври 2013 г.

Постер с мотото на Световен остеопорозен ден, 2013 г.

2014 година

**Училище по ендокринология
„Бременост и ендокринни заболявания“
16-19 октомври 2014, Пловдив**

Членовете на Българско дружество по ендокринология със специална покана бяха уведомени за организиране на Училище по ендокринология в Пловдив през октомври 2014 г. с цел предварителното им регистриране за събитието. Специално бе избрано място с голям капацитет – Новотел Пловдив, за да няма ограничения върху броя желаещи да участват в него.

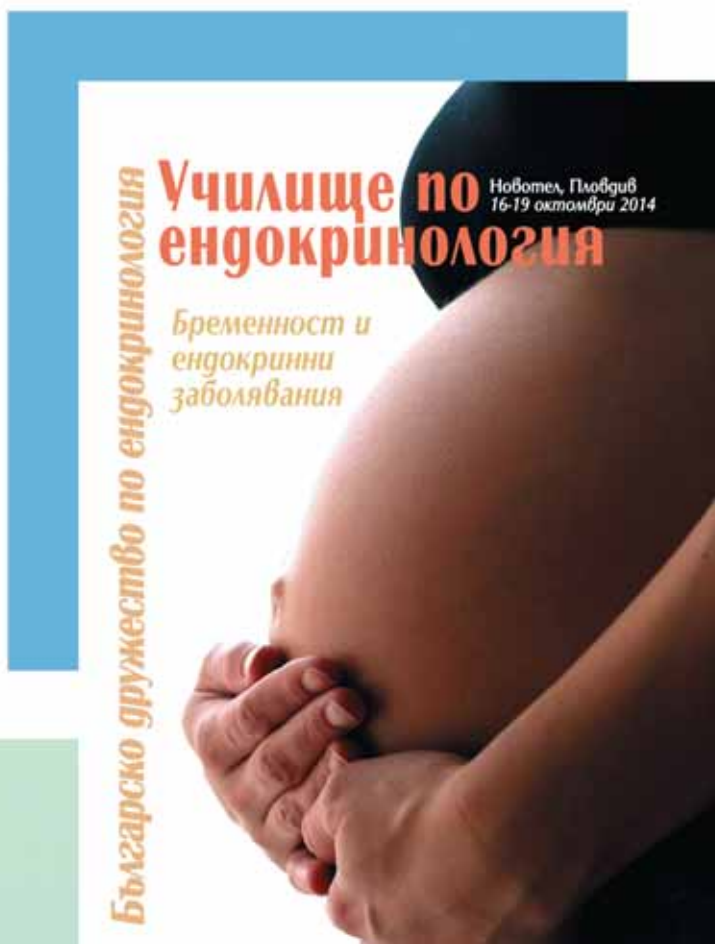
За членовете на Българско дружество по ендокринология стана традиция през октомври да се организира ежегодното обучение върху последните новости в областта на ендокринологията в рамките на Училище по ендокринология. Обичайно с това събитие се отбелязват Световен диабетен ден и Световен остеопорозен ден и в тази връзка се включват лекции от тези области, но заедно с това се дискутират и други актуални теми от ендокринологията. Характерът на протичане на този форум допада на членовете на БДЕ и определено се явява предпочитана форма за срещите на Дружеството.

Символът на Училището по ендокринология „Бременост и ендокринни заболявания“

Световен диабетен ден!

Постер на Училище по ендокринология „Бременост и ендокринни заболявания“, 2014 г.

Училища по ендокринология

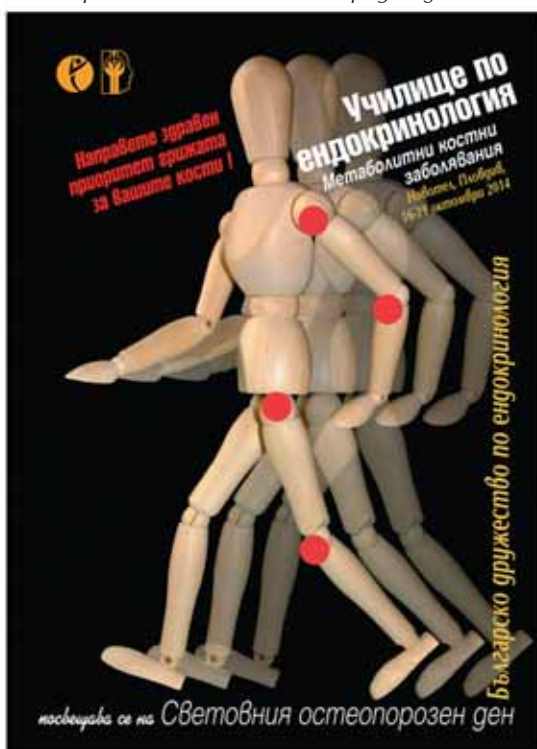
Постер на Училището по ендокринология „Бременост и ендокринни заболявания“, 16-19 октомври 2014 г., Пловдив

В Училището по ендокринология през 2014 г. взеха участие над 355 лекари, лекциите бяха 85, клиничните случаи – над 20 и спонсорите – 28.

Сред представените обучителни теми могат да бъдат отбелязани: А. Шинков „Хормонална динамика по време на бременност“; К. Христозов „Хипертиреоидизъм и бременност“; А-М. Борисова „Инфертилитет и витамин D“; А. Шинков „Особености на обмяната на витамин D през периода на бременност и лактация“; С. Захариева „Бременност и артериална хипертония“; А. Еленкова „Бременност и пролактин“; Ц. Танкова „Поведение при захарен диабет по време на бременност“;

М. Петкова „Метаболитна адаптация по време на бременност“; Р. Иванова „Тиреоиден карцином в младата възраст“; П. Попиванов „Хипотиреоидизъм – бременност и кърмене“; М. Орбецова „Репродуктивни нарушения при жени със захарен диабет“; З. Каменов „Репродуктивни нарушения при мъже със захарен диабет“; А-М. Борисова „Физиологични промени в щитовидната жлеза по време на бременност“.

Постер на Световен остеопорозен ден!

Юбилеен конгрес „50 години Българско дружество по ендокринология“

2015 година

**Юбилеен конгрес
„50 години Българско дружество по
ендокринология“
8-11 октомври 2015, Пловдив**

За този Юбилеен конгрес подготовката започна 1 г. по-рано със специално подготвена покана за участие, както и със събиране на снимков материал на ендокринолозите-членове на БДЕ за изготвяне на Албум на ендокринолозите в България, 2015 година.

Изготвен бе Албум от две части – исторически преглед на живота на Българско дружество по ендокринология (1965-2015г.) и втора част от портрети на настоящите членове на БДЕ (2015 г.). И историята и настоящето на БДЕ са забележителни и дават основание за заслужена гордост у всички негови членове. Предвиди се организиране на специална изложба от наличните стари материали от миналите събития организирани от БДЕ, която ще се открие по време на Юбилейния конгрес. Изложбата ще се разположи във фоайето пред зала Пловдив на Новотел-Пловдив.

Ще се отбележи и 20-годишнината на списание Ендокринология, орган на БДЕ (1995-2015 г.) като част от архивните материали ще се представят в рамките на Изложбата на БДЕ.

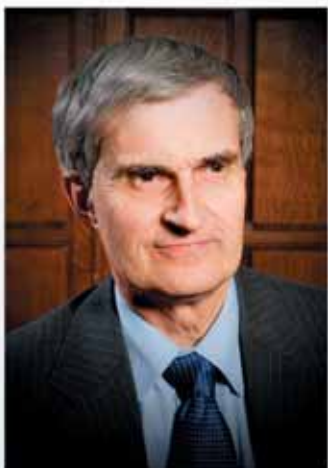
Програмата на Юбилейния конгрес съдържа теми от всички области на ендокринологията – Хипофиза, Надбъбреци, Гонади, Диабет, Метаболичен синдром, Тиреоидея, Минерален обмен. Сесиите ще бъдат структурирани основно с научни съобщения, но ще има и отделни пленарни лекции. Ще се представят усно и някои от постерите. Така ще се даде възможност да бъдат представени последните български научни разработки и анализи. Очаква се много голям брой участници, съдейки по проявения интерес.

Поканени гост-лектори: Prof. David Matthews (Oxford, UK), Liliya Rostomyan (Belgium), Prof. Angelo Avogaro (Italy).

Покана за участие в Юбилеен конгрес
„50 години Българско дружество по
ендокринология“ 8-11 октомври 2015 г.

Юбилеен конгрес „50 години Българско дружество по ендокринология“

Prof. David Matthews (UK)

Prof. David Matthews е член на борда на EASD и ръководи няколко клинични обучителни курса. Той е носител на многобройни академични награди и има над 280 публикации. Prof. David Matthews е прочут изследовател. Работи върху математически модели на инсулиновата резистентност и бета-клетъчна недостатъчност, а неговото откритие HOMA-модела е използван в епидемиологията. Той е координатор и член на Комитета на UK Prospective Study of Diabetes (UKPDS). Член е на Редакционния борд на няколко научни списания – *Diabetic Medicine*, *European Journal of Clinical Pharmacology*, *Diabetes & Vascular Disease Research*.

Prof. David Matthews ще изнесе лекция на тема „*Type 2 Diabetes: An approach to individualised treatment*“

Dr Liliya Rostomyan (Belgium)

Д-р Liliya Rostomyan е млад и обещаващ учен от Университета в Лиеж (Белгия) и тя ще изнесе лекция върху последните генетични открития при гигантизъм – „*New genetic cause of gigantism*“, съвместна работа с Prof. Albert Beckers.

Сред темите на Юбилейния конгрес могат да бъдат отбелязани твърде много лични разработки във всички области на ендокринологията, както и описания на много интересни и детайлно разработени клинични случаи на редки ендокринни заболявания. Представените работи илюстрират голяма задълбоченост, отлични диагностични възможности и високо ниво на познанията. Предстои представянето на над 106 доклада и постери, които очакваме с голям интерес.

Постер за честване
на 20 години
сп. „Ендокринология“,
орган на БДЕ

Албум посветен и проследяващ петдесет годишната история на Българското дружество по ендокринология, 2015г.

Отделено е специално време за честване на големия юбилей на ендокринологията у нас „50 години Българско дружество по ендокринология“. Сдружението обединява почти всички ендокринолози от страната и като гражданско сдружение изпълнява задачи свързани с професионалното израстване на членовете му. Всички действия на БДЕ са свързани само със създаването и актуализирането на нормативните документи на специалността, с непрекъснатото обучение на специалистите по ендокринология в унисон с последните новости от специалността в света, с обучение на ендокринно болните за постигане на лична мотивация за провеждане на адекватното им хронично лечение, както и с разпространение на подходящо поднесена здравна информация пред цялото общество с цел създаване на здравна култура и възпитание.

Програма на Юбилейният конгрес на Българско дружество по ендокринология, 2015г.

Активности на Българско Дружество по Ендокринология (БДЕ)

Първият Медицински стандарт по ендокринология и болести на обмяната, 2005 г.

От създаването си през 1965 г. до 2004 г. Българско дружество по ендокринология е под юридическата шапка на Съюза на научните медицински дружества в България. На 30. 04. 2004 г. Софийски градски съд под ф.г. №4199/2004г. вписва в списъка за юридическите лица с нестопанска цел сдружение с наименование „Българско дружество по ендокринология“. Така Българско дружество по ендокринология (БДЕ) става самостоятелен юридически и финансов субект.

Първата задача на Ръководството на БДЕ по това време е изработване на нормативните документи за работа в специалността Ендокринология. Следва поредица от няколко Консенсусни срещи за разглеждане и приемане на Медицинския стандарт по ендокринология и на Препоръки за добра клинична практика по основните ендокринни заболявания – Захарен диабет, Остеопороза и Тиреоидни заболявания.

1 Медицински стандарт по ендокринология, 2004 г.

На Консенсусна среща в Клиничен център по ендокринология, София на 11. 02. 2004 г. бе приет за първи път Национален стандарт по Ендокринология и болести на обмяната, с който се определиха Клиничните дейности и структури в лечебните заведения за специализирана извънболнична помощ и в лечебните заведения за болнична помощ по отношение дейността „Ендокринология и болести на обмяната“. Стандартът бе одобрен от Министерство на здравеопазването (МЗ) и публикуван през 2005 г. В следващите години Стандартът по ендокринология претърпя промени и актуализация, като последната му ревизия е иницирана от МЗ през 2014 г.

Методични указания по захарен диабет, 2004 г.

2 На Консенсусна среща на членовете на БДЕ (около 200 лекари от София и страната) на 2 април 2004 г. в залата на хотел Сердика, София бяха обсъдени и приети Методичните указания по захарен диабет.

Първите Методични указания по Захарен диабет в България, 2004 г.

3 Препоръки за добра практика по остеопороза, 2004 г.

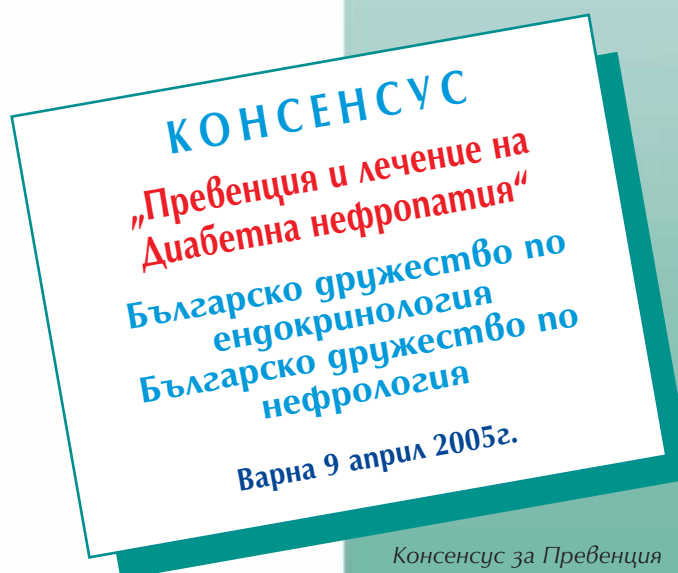
Българско дружество по ендокринология организира и проведе Консенсусна среща съвместно с Българско дружество по ревматология, Българско дружество по акушерство и гинекология и Българско дружество по ортопедия с участието на общо около 300 лекари от тези специалности за обсъждане и приемане на Методични указания по остеопороза на 1 май 2004 г. в залата на хотел Самоков, Боровец. Гост-лектори на Консенсусната среща бяха Prof. Flore Geola – Los Angeles University (USA) и Prof. Helmut Minne – Chair of Committee of National Societies, IOF. Те представиха основни части от американските и германските Препоръки по остеопороза, което послужи като отправна точка за разработването на българските Препоръки по остеопороза.

Първите Препоръки за добра практика по остеопороза, 2005 г.

5 Консенсус „Превенция и лечение на диабетна нефропатия“, 2005г

По време на Пролетен симпозиум „Диабетна нефропатия“ 7-11 април 2005 г, Варна се създаде Консенсус на Българско дружество по ендокринология и Секция диализа на Българско дружество по нефрология. На форума от 520 участници (ендокринолози и нефролози) се обсъдиха проблемите при диабетна нефропатия и се стигна до създаването на Консенсус „Превенция и лечение на диабетна нефропатия“ на 9 април 2005 г, който бе депозиран в МЗ и НЗОК.

Препоръки за добра практика по тиреоидни заболявания, 2004 г.

4 Препоръки за добра практика по тиреоидни заболявания, 2004 г.

На 26 май 2004 г. в рамките на Националния симпозиум на БДЕ в Резиденция Бояна, София бяха разглеждани, обсъдени и приети Методичните указания по тиреоидни заболявания.

Консенсус за Превенция и лечение на Диабетна нефропатия, 2005 г.

Активности на Българско Дружество по Ендокринология (БДЕ)

Препоръки за добра практика Захарен диабет, 2005 г.

6 Препоръки за добра практика по захарен диабет, 2005 г.

Първите Методични указания по Захарен диабет в България от 2004 г. бяха преразгледани в Юридическия отдел на МЗ и под наименованието Препоръки за добра практика по Захарен диабет бяха издадени през следващата 2005 г.

7 Методическо указание за диагностика и лечение на остеопорозата, 2007 г.

Те са разработени от Българско дружество по ендокринология съвместно с Българско дружество по ревматология, Българско дружество по акушерство и гинекология, Българска ортопедична и травматологична асоциация и съгласувани с последното издание на Препоръките на Международната остеопорозна фондация (IOF).

Анализ на състоянието на заболяването Остеопороза в EU27 през 2010 г.

В списание Arch. Osteoporosis 2013;8:144. – орган на IOF е направен подробен анализ на статуса на остеопорозата в 27^{те} европейски страни, както и сравнение на качества на действащите в отделните страни Препоръки по остеопороза.

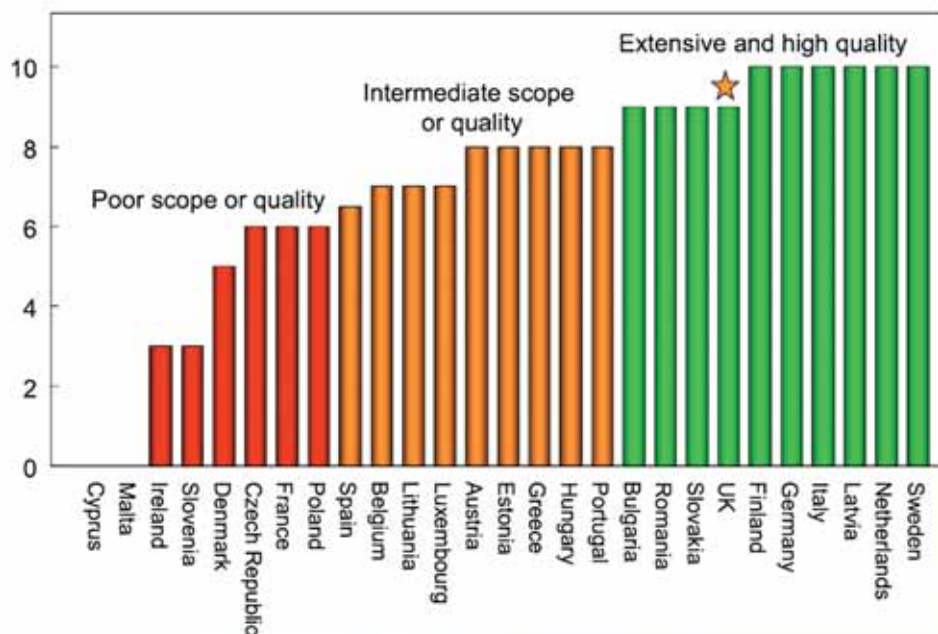
Позиционна статия на Prof. J. A. Kanis и експерти от борда на IOF, 2013 в Arch Osteoporosis 8:144.

Методическо указание за диагностика и лечение на остеопорозата, 2007 г.

Българското Методическо указание за диагностика и лечение на остеопорозата издание от 2007 г. получи най-високата оценка на NICE заедно с Препоръките на UK. Класирането на наличните Guidelines е на базата на сферата им на действие и качеството за оценка и лечение на остеопорозата (IOF audit). Guideline на UK е удостоен от NICE със звезда и оценка 8. България се нарежда в същата зона. Българските Препоръки по остеопороза от 2007 г. са сред най-добрите в Европа.

Guideline score

Класиране на Препоръките по остеопороза от 27те европейски страни, 2010 г.

Методични указания по Захарен диабет, 2008 г.

8 Методични указания по захарен диабет, 2008 г.

През 2008г. се актуализираха Методичните указания по захарен диабет съгласно Препоръките на ADA, AACE, IDF.

9 Препоръки за добра клинична практика при Захарен диабет, 2013 г.

През 2013г. се актуализираха Препоръките за добра клинична практика при захарен диабет съгласно Препоръките на ADA, AACE, IDF. Политиката на БДЕ по отношение на българските Препоръки за добра практика по ендокринология е регулярната им актуализация според ритъма на промените настъпили в съответните документи на световните и европейски организации. В областта на диабета динамиката е висока и това налага по-честа актуализация.

10 Препоръки за добра практика по Остеопороза, 2013 г.

И тези Препоръки са работени съвместно от експерти на Българско дружество по ендокринология и Българско дружество по ревматология и са съгласувани с последните Препоръки на IOF.

Препоръки за добра клинична практика при захарен диабет, 2013 г.

11 Препоръки за диагностика, профилактика и лечение на дефицит и недостатъчност на витамин D, 2013 г.

За първи път в България четири сдружения (Българско дружество по ендокринология, Българско дружество по ревматология, Българска педиатрична асоциация, Българско дружество по клинична лаборатория) разработиха съвместно на експертно ниво Препоръки за диагностика, профилактика и лечение на дефицит и недостатъчност на витамин D.

Препоръки за диагностика, профилактика и лечение на дефицит и недостатъчност на витамин D, 2013 г.

12 Европейски препоръки за превенция на захарен диабет тип 2 през 2010 г. с участието на български експерти – Проф. Цветалина Танкова, Доц. Владимир Христов, Проф. Здравко Каменов

13 Препоръки за контрол на кръвната захар в Централна и Източна Европа (публикувани в Hormone and Metabolic Research)

Self-Monitoring of Blood Glucose in Diabetes: From Evidence to Clinical Reality in Central and Eastern Europe. Recommendations from the International Central-Eastern European Expert Group (ICEEG) – Leszek Czupryniak (Poland), László Barkai (Hungary), Svetlana Bolgarska (Ukraine), Agata Bronisz (Poland), Jan Broz (Czech Republic), Katarzyna Cypryk (Poland), Marek Honka (Czech Republic), Andrej Janez (Slovenia), Mladen Krnic (Croatia), Nebojsa Lalic (Serbia), Emil Martinka (Slovakia), Dario Rahel-ic (Croatia), Gabriela Roman (Romania), **Tsvetelina Tankova (Bulgaria)**, Tamás Várkonyi (Hungary), Bogumił Wolnik (Poland), Nadia Zherdova (Ukraine).

Обучение на медицински специалисти

Пролетен учебен симпозиум „Диабетна нефропатия“ 7-10 април 2005 г, Варна

- 1 Курс по обучение на обучаващи в рамките на Симпозиум „Диабетна нефропатия“ през 2005 г. в хотел Адмирал, Златни пясъци. Половин ден се проведе обучение по няколко теми в това число и първи стъпки по компютърна грамотност (лектор – инж. Йордан Арнаудов) с цел създаване на база за започване изработването на Регистър по диабет.
- 2 По време на Пролетен симпозиум „Диабетна нефропатия“ 7-11 април 2005 г, Варна се обсъди и прие Консенсус на Българско дружество по ендокринология и Секция диализа на Българско дружество по нефрология относно Поведение при диабетна нефропатия – превенция и лечение.
- 3 Обучение на медицински специалисти в УСБАЛЕ като подготовка за обучение на пациенти във връзка с предстоящите чествания на Световен диабетен ден;
- 4 Обучение по време на Учебни Симпозиуми на БДЕ
- 5 Обучение в Училищата по ендокринология на БДЕ (2011-2014 г)

Обучение в залата на Клиника по диабетология, УСБАЛЕ

Зала Москва, Новотел-Пловдив – поредно годишно учебно събитие на БДЕ

Учебни курсове на Българско дружество по ендокринология

Раздел : **Захарен диабет**

ТЕМИ:

А. **Бариери в лечението на диабета – бяло**

Б. **Подходи към отрицанието на човека с диабет – зелено**

В. **5- минутен експеримент на комуникация – червено**

Г. **Стъпка по стъпка в здравословното хранене – синьо**

Д. **Диабетен регистър – жълто**

Поведение при Диабетна нефропатия КОНСЕНСУС

Доц. А-М. Борисова д.м.н.
Председател на Българско
дружество по ендокринология

Консенсус по Диабетна нефропатия,
2005 г.

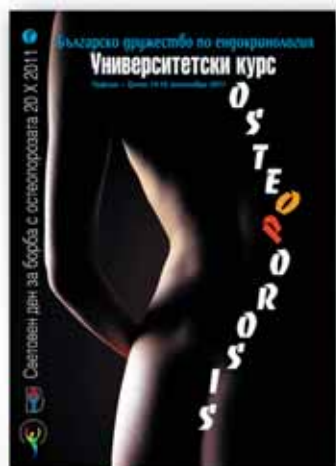
Активности на Българско Дружество по Ендокринология (БДЕ)

Участници в Училището по остеопороза в Чифлик-Троян, 2011г.

Постер на Училището по диабет, Арбанаси 2011 г.

Училище по ендокринология в Трявна, 2012 г.

Постери на IOF и Арт-постер на БДЕ за Световен ден за борба с остеопорозата, 2011 г.

Травна, 2012 г.

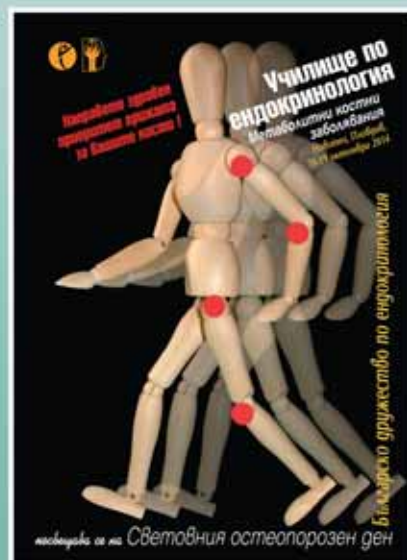
Постери на Училището по ендокринология, В. Търново, 2013г.

Препълнена зала във Велико Търново, 2013 г.

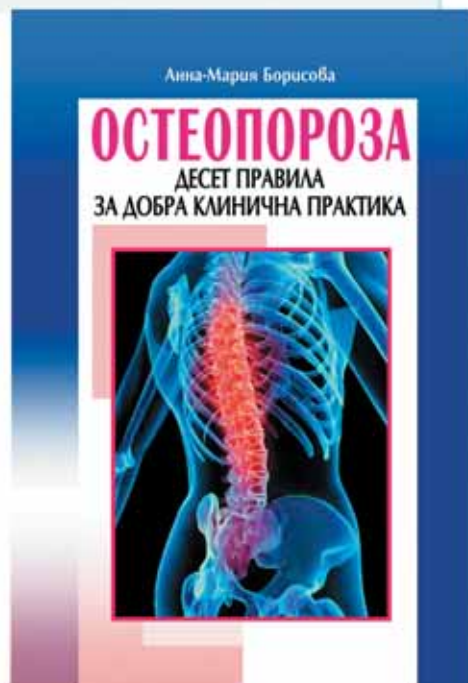

Постери на Училището по ендокринология- Пловдив, 2014 г

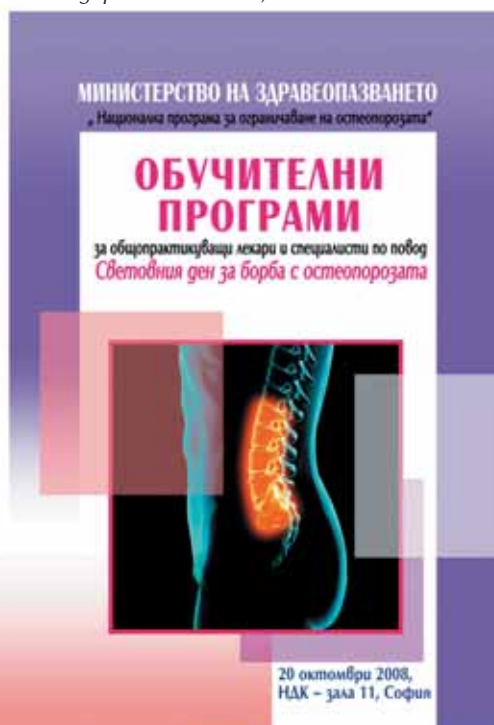

Обучение на Общопрактикуващи лекари – наръчници

Остеопороза – десет
правила за добра клинична
практика

Обучителни програми подкрепени от МЗ, 2008 г.

1 Остеопороза – Десет правила за добра клинична практика, 2008г.

Излиза в две издания поради много голям интерес.

Разработи се Обучителна програма за общопрактикуващи лекари по остеопороза в рамките на „Национална програма за ограничаване на остеопорозата“ от Българско дружество по ендокринология и Българско дружество по ревматология съвместно с МЗ.

Българско дружество по ендокринология,
Българско дружество по ревматология,
Български легла за профилактика на остеопорозата,
Българско неврологично дружество по остеопороза и остеопороза,
Българско научно дружество по клинична денситометрия

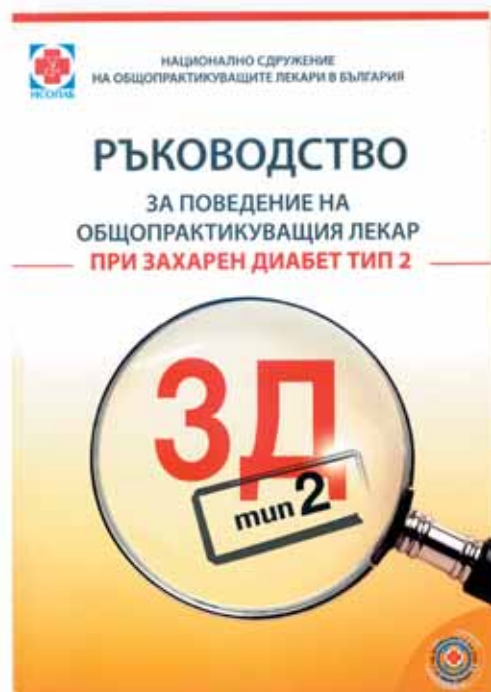
20 октомври 2008,
НДК – зала Т1, София

- 2 Членове на БДЕ - Проф. Ц. Танкова, Проф. М. Боянов, Доц. С. Владева по покана на Националното сдружение на Общопрактикуващите лекари в България участват в разработване на Ръководство за поведение на Общопрактикуващия лекар при Захарен диабет тип 2, 2012 г.

В областта на тиреоидната патология са разработени в две последователни години Наръчници за общопрактикуващи лекари с цел уеднаквяване на подхода им в диагностицирането и лечението на болните с най-честите ендокринни заболявания – тиреоидните.

- 3 Болести на щитовидната жлеза – препоръки за общопрактикуващи лекари, 2013 г.

- 4 Бременост и щитовидна жлеза, терапевтичен подход, 2014 г.

2013г.

2014г.

Наръчник за обучение на болни с остеопороза, 2004 г.

Обучение на болни – наръчници и обучителни програми

- 1 Образователна програма за пациенти с Остеопороза „Да запазим костите здрави“, 2004 г.
- 2 Препоръки за пациенти с остеопороза – „Какво трябва да знаем, какво можем да направим ...“ (БДЕ, 2005 г)
- 3 Остеопороза – обучение на пациентите, 2008 г.

Обучителни програми за пациенти по остеопороза в рамките на „Национална програма за ограничаване на остеопорозата“ под егидата на Министерство на Здравеопазването и реализирани от Българско дружество по ендокринология и Българско дружество по ревматология. По случай Световен ден за борба с остеопорозата в НДК, София се проведе обучение на болни с остеопороза по специална обучителна програма.

Наръчници за обучение на болни с остеопороза, 2005 г.

Откритият урок се реализира от 8 лектори с 10 лекции пред 320 жени с остеопороза в зала 8 на НДК, София.

„Обучителни програми за болни с остеопороза“ открит урок в НДК – 2008 г., София

Проф. М. Боянов, Д-р Ц. Петранова, Проф. А-М. Борисова са част от лекторите

Постер 2008 г., НДК, София

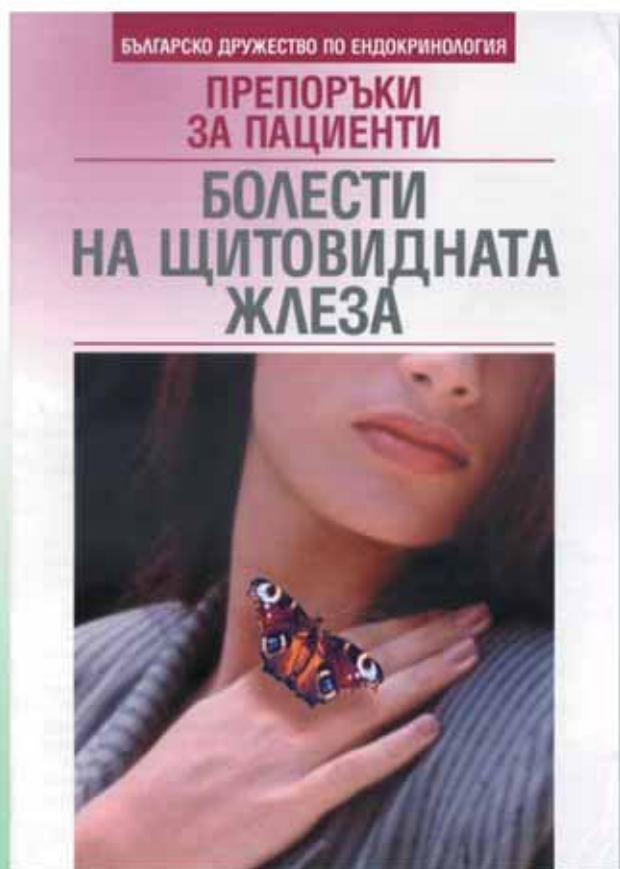

Обучение на болни – наръчници и обучителни програми

Демонстрации на упражнения
подходящи при наличие на
остеопороза

Препоръки за пациенти „Болести на
щитовидната жлеза“, 2005 г.

Обучение на пациенти със захарен диабет

Урок в учебната зала на Диабетна клиника на УСБАЛЕ

4 Болести на щитовидната жлеза-препоръки за пациенти, март 2005 г.

Болестите на щитовидната жлеза са едни от най-честите ендокринни заболявания сред населението и това налага обучението му с цел повишаване на неговата здравна култура и здравни навици.

Епидемиологични проучвания на Българското дружество по ендокринология (2006/2012 г.)

Какво се установи при прегледа на Второто издание на
Diabetes Atlas, International Diabetes Federation – 2004?

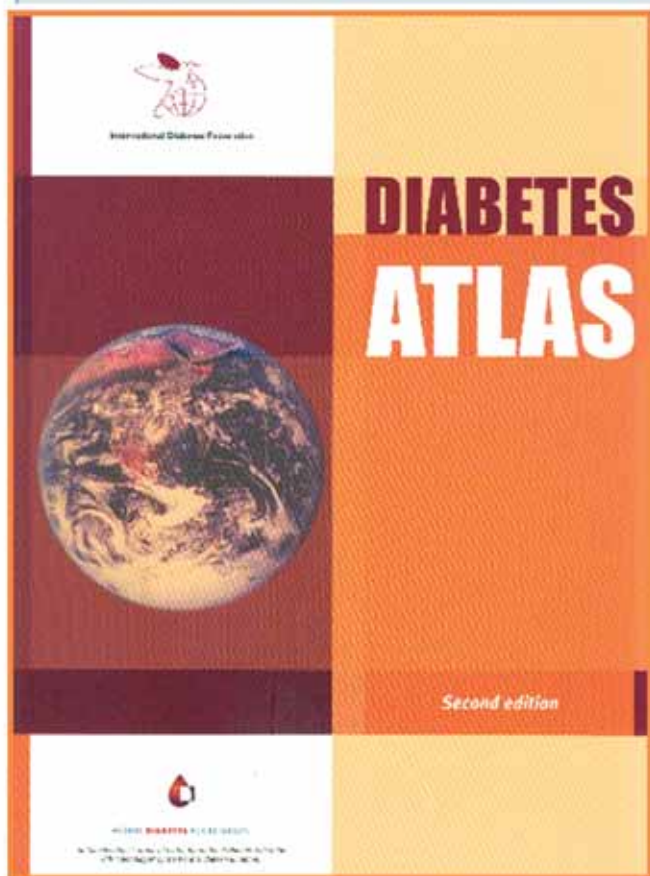

Table 1.16
Data sources: prevalence estimates of diabetes mellitus (DM) and
impairment glucose tolerance (IGT) – European Region

Country	Source	Year	Prevalence (%)	IGT (%)
Albania	Albanian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Andorra	Andorra Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Austria	Austrian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Belarus	Belarus Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Belgium	Belgian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Bulgaria	Bulgarian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Croatia	Croatian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Czechia	Czech Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Denmark	Denmark Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Estonia	Estonian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Finland	Finland Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
France	French Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Germany	German Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Greece	Greek Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Hungary	Hungarian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Iceland	Iceland Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Ireland	Ireland Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Italy	Italian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Latvia	Latvian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Lithuania	Lithuanian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Luxembourg	Luxembourg Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Malta	Malta Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Netherlands	Netherlands Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Norway	Norway Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Poland	Poland Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Portugal	Portugal Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Romania	Romanian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Slovakia	Slovak Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Slovenia	Slovenian Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Spain	Spanish Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Sweden	Sweden Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Switzerland	Switzerland Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Turkey	Turkey Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Ukraine	Ukraine Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
United Kingdom	United Kingdom Diabetes Survey	1997	1.0	0.5
Yugoslavia	Yugoslavia Diabetes Survey	1997	1.0	0.5

Bulgaria

Turkey (Satman et al, 2002)⁵⁵

Какво знаят другите за нас? НИЩО!
България не е представила данни за състоянието
на диабета в собствената си страна!

Population-Based Study of Diabetes and Risk Characteristics in Turkey

Results of the Turkish Diabetes Epidemiology Study (TURDEP)

ILHAN SATMAN, MD¹
TUHIL YILMAZ, MD¹
AHMET SENCIL, MD¹
SEHIL SALMAN, MD¹
FATMA SALMAN, MD¹
SEVIL UYGUR²
ILHAN BASTAL, MD¹
YILDIZ TORUNCU¹

MURMET SARGIN, MD¹
NEVIN DINGCAG, MD¹
KUTILAY KARSDAG, MD¹
SHELL KALACA, MD¹
CHANGCH ÖZCAN, MD¹
HILAFI KINO, MD, DSc³
THE TURDEP GROUP

The prevalence of diabetes is increasing worldwide. According to the recent global estimates of the World Health Organization (WHO), there will be 300 million people with diabetes by the year 2025 (1,2). Turkey, with its large land area, growing economy, and more than 65 million inhabitants, is a country where awareness of diabetes is still poor.

Епидемиологични проучвания на БДЕ (2006-2012 г.)

Подготовка за работа

Първо епидемиологично проучване на БДЕ, януари-февруари 2006 г. върху разпространението на диабет, метаболитен синдром, тиреоидни заболявания - cross-sectional study при 2415 лица (Сангански, Велико Търново, Троян, Кърджали, Пловдив, София и прилежащите към градовете села).

Залата на Община Троян

Опашка за участие в скрининга

Среща с отец Боян Саръев в Кърджали, февруари 2006 г.

Основният екип – 2006 г.

А-М. Борисова

Р. Ковачева

А. Шинков

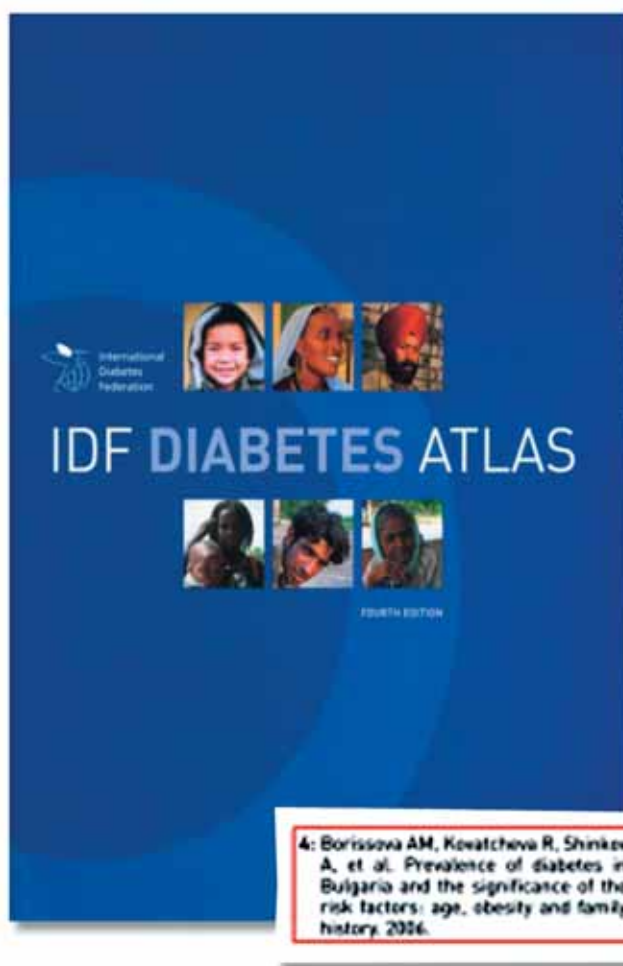

Й. Влахов

Публикуване на първите данни от анализа на диабета в сп. Ендокринология „Проучване върху разпространението на захарния диабет в неподбрана българска популация по типа Cross-Sectional Study“ А-М. Борисова, Р. Ковачева, А. Шинков, И. Атанасова, М. Вуков, Н. Асланова, Й. Влахов, Л. Даковска. Ендокринология, 1/2007.

Обработка на получената информация и оформяне съгласно изискванията на Международната диабетна федерация (IDF) и редакцията на Диабетния атлас. Българските данни са публикувани в 4^{то} издание на Атласа по Захарен диабет на International Diabetes Federation през 2009 г.

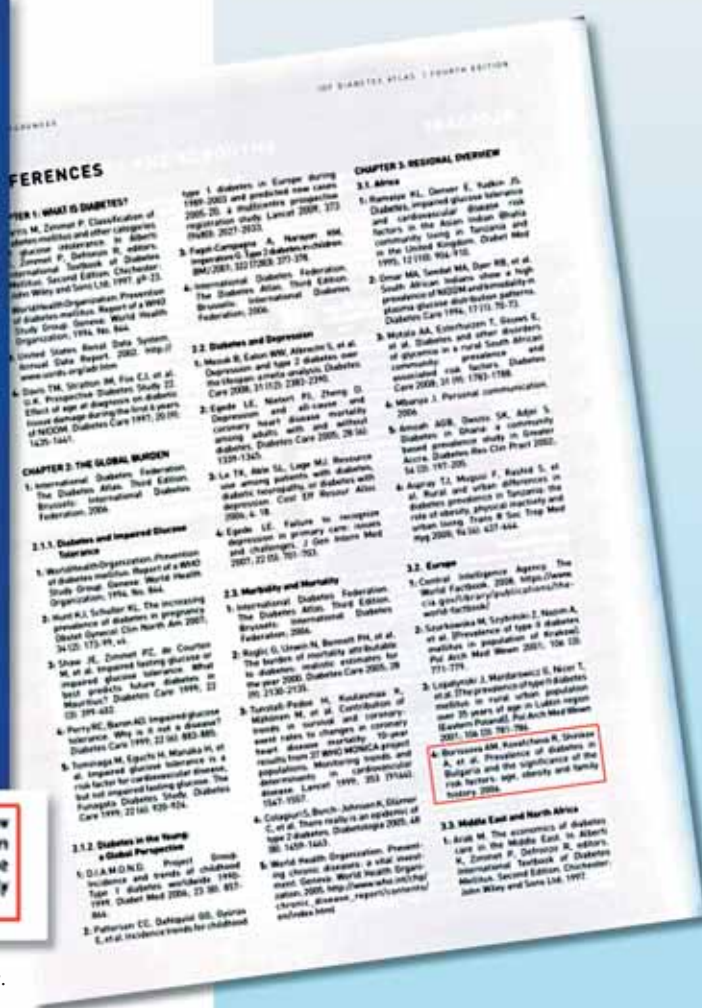
Четвърто издание на Атласа по Захарен диабет на International Diabetes Federation, 2009г.

Диабетен атлас на IDF, четвърто издание 2009 г.

сп. Ендокринология, кн. 1, 2007 г.

Епидемиологични проучвания на БДЕ (2006-2012 г.)

Данни на IDF за разпространението на диабета в регион Европа, 2010 г.

Национален процент за разпространението на диабета в България през 2010 г. – 9% и сравнителен (по специална формула) – 6,5%. Брой диабетици в България – 519 000 лица. Данните са съпоставими със средните за Европа и напълно отговарят на нашите данни.

Table 3 Prevalence estimates of diabetes mellitus (DM), 2010 - European Region

Country/ Territory	Popu- lation (20-79) 000's	Diabetes prevalence		Number of people with DM (000's) in the 20-79 age-group							Total
		Natio- nal	Compa- rative*	Rur- al	Urb- an	Mal e	Fe- mal- e	20- 39	40- 59	60- 79	
EUR Total	646	8,5%	6,9%			27	27	4	20	29	55
	367					580	606	1	4	1	185
Bulgaria	5 790	9,0%	6,5%	136	382	289	230	22	18	31	519
								2	4	4	

Данни на IDF за
регион Европа, 2010 г.

Българските данни за разпространението на диабета са цитирани и в други издания на International Diabetes Federation.

В същото издание на IDF се отбелязва, че през 2005 г. Министерство на здравеопазването е утвърдило създадените от Българско дружество по ендокринология Препоръки по диабет, които ще бъдат основния „инструмент“ за лечението на диабета в тази страната.

DIABETES PREVALENCE

The IDF Diabetes Atlas 2006 estimates that the diabetes prevalence rate in Bulgaria is 10.1% of the adult population, representing 595,700 people. The Atlas forecasts a rise in the prevalence rate to 11.5% by 2025.

Figures from the Bulgarian Ministry of Health (Министерство на здравеопазването) show that, in 2006, the national health insurance system provided treatment to 237,231 people, or 2.5% of the population.²¹

A 2006 study by the Bulgarian Association of Endocrinology (Българско дружество по ендокринология) revealed that, in 2000, the prevalence rate for diabetes was approximately 8.3%, but that another 2.3% of the population had pre-diabetes. The same study revealed that approximately 40% of the people with diabetes in Bulgaria are unaware of their condition, and that approximately 70% of those diagnosed are poorly treated or not treated at all.²²

In 2005, the Ministry of Health endorsed the Bulgarian Association for Endocrinology's guidelines, which are addressed to health professionals and remain the principle guiding instrument for diabetes treatment in Bulgaria.²³ The guidelines stipulate that general practitioners should carry out annual examinations of all people over the age of 18 years covered by the national health insurance. These

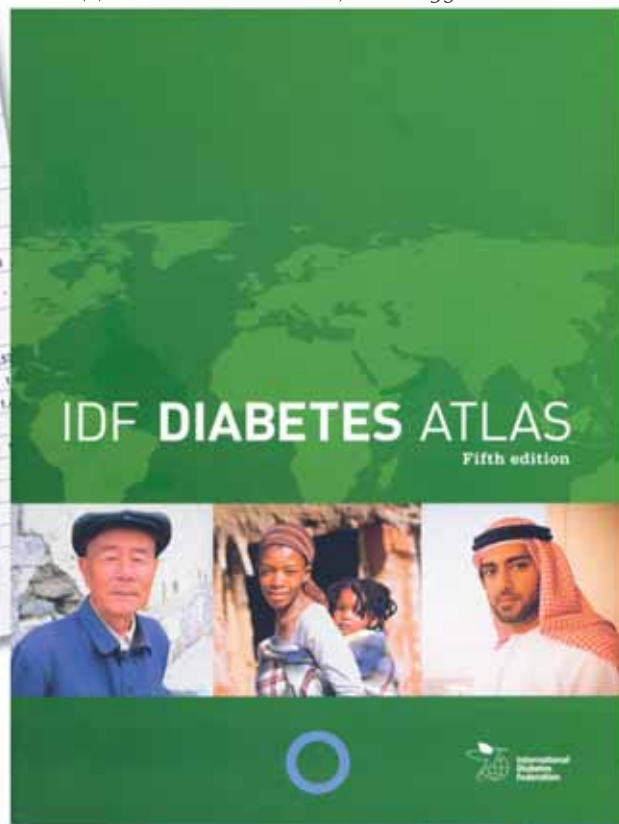
DIABETES. The Policy Puzzle: Is Europe Making Progress? FEND, Second edition, IDF, 2008.

Country summary table: estimates for 2011

COUNTRY/ TERRITORY	IDF REGION	Adult Population (20-79) in 1990s	Diabetes cases (20-79) in 1990s	Diabetes national prevalence (%)	Diabetes comparative prevalence WHO Standard (%)	Diabetes comparative prevalence Population Standard (%)	Diabetes- related deaths (20-79)
British Virgin Islands	NAC	14.98	1.38	8.77	8.78	8.54	-
Burkina Faso	AFR	245.84	19.26	7.25	9.72	9.40	205
Burundi	AFR	5,764.83	531.55	9.25	6.87	6.65	6,205
Bulgaria	EUR	7,421.61	175.13	2.36	3.03	2.78	1,860
Burkina Faso	AFR	4,352.53	94.22	2.16	2.75	2.86	4,895
Burundi	AFR	8,079.64	199.37	2.47	6.22	6.13	10,829
Cambodia	WP	9,676.35	501.44	5.18	6.40	5.39	17,638
Cameroon	AFR	25,140.88	2,716.14	6.67	12.26	11.97	-
Canada	NAC	280.94	13.13	12.25	3.23	3.17	1,247
Cape Verde	AFR	35.76	4.38	2.67	3.85	3.84	6,059
Cayman Islands	NAC	2,179.77	58.16	2.91	5.06	4.91	-
Central African Republic	AFR	1,037.08	197.05	6.83	9.75	9.50	7,927
Chad	AFR	116.41	7.95	10.19	9.01	8.80	1,133,918
Channel Islands	EUR	11,680.53	1,140.05	9.29	7.83	7.61	-
Chile	WP	168,974.93	90,045.09	9.38	7.39	7.18	-
China	WP	5,683.57	525.39	32.71	10.02	9.75	19,531
China, Hong Kong SAR	WP	436.88	23.48	5.35	6.57	6.29	1,041
China, Macao SAR	SACA	28,724.04	2,609.28	9.08	6.55	6.29	1,041
Columbia	AFR	358.49	94.41	8.19	8.80	8.58	-
Comoros	AFR	2,019.02	0.36	8.82	9.90	4.89	-
Congo	WP	11.75	271.21	4.29	4.97	5.16	-
Cook Islands	SACA	3,075.60	404.50	6.60	5.29	5.44	-
Costa Rica	AFR	9,676.35	218.84	979.05	11.36	9.75	9,300
Côte d'Ivoire	AFR	3,313.59	979.05	11.36	9.75	9.30	-
Croatia	EUR	8,264.82	81.84	10.12	9.53	9.30	-
Cuba	SACA	809.00	81.84	10.12	9.53	9.30	-
Cyprus	EUR	809.00	81.84	10.12	9.53	9.30	-

*Line: Diabetes; *population: population

Диабетен атлас на IDF, пето издание 2011 г.

Пето издание на Атласа по Захарен диабет на International Diabetes Federation, 2011г.

Diabetes Research and Clinical Practice, Volume 94, Issue 3, Pages 311-321, December 2011. IDF Diabetes Atlas: Global estimates of the prevalence of diabetes for 2011 and 2030.

България през 2011 г. има честота на Диабет 9,25% (национални данни цитирани в Диабетния атлас, 2011 г.)

References: 35. Borissova AM, Kovatcheva R, Shinkov A, Atanassova I, Vukov M, Aslanova N, et al. Cross-sectional study on the prevalence of diabetes mellitus in non-selected Bulgarian population. *Endocrinologia*. 2007;7(1):42-49.

Втори скрининг по ендокринология, януари-февруари 2012 г.

Вторият скрининг на БДЕ разширява кръга на изследваните заболявания. Оценява се разпространението на диабет, метаболитен синдром, тиреоидни заболявания, паратиреоидни заболявания, хронично бъбречно заболяване, дефицит на витамин D. Включват се повече селища и освен големи градове се изследва и населението в малките градове и селата около тях.

Епидемиологични проучвания на БДЕ (2006-2012 г.)

Сангански, край на експедицията – февруари 2012 г.

Д-р Валерия
Йотова, Троян-
януари 2012 г.

Добрич, януари 2012 г.

Русе в преспи, януари 2012 г.

Ендокринолози от
страната,
подпомогнали двата
епидемиологични
проекта на БДЕ
(2006 г. и 2012 г.)

Включени са София, Видин, Дунавци, Монтана, Троян, Сливен, Стара Загора, Добрич, Русе, Бяла, Благоевград, Сангански и прилежащите им села. Националният скрининг по ендокринни заболявания през януари-февруари 2012 г. се реализира от екип 12 души, 11 локални организатори и около 30 помагачи или общо около 65 души.

Ендокринолози от страната, участвали в епидемиологичните проучвания на БДЕ по региони: Е. Димитрова (Видин), Ж. Стоянова (Монтана), Р. Бобева (Сливен), В. Йотова (Троян), К. Анастасов (Сангански), В. Маргаритов (Бяла), В. Мичорова (В. Търново), П. Велкова (Добрич), Д. Жекова (Добрич), Т. Райкова (Кърджали), Ж. Геренова (Ст. Загора), Б. Савова (Русе), А. Киселова (Русе), А. Момчева (Сливен), В. Събев (Сливен), Т. Коцелова (Благоевград).

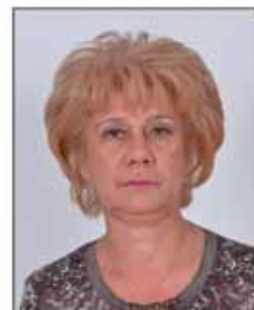
Е. Димитрова

Ж. Стоянова

Р. Бобева

В. Йотова

К. Анастасов

В. Маргаритов

В. Мичорова

П. Велкова

Д. Жекова

Т. Райкова

Ж. Геренова

Б. Савова

А. Киселова

А. Момчева

В. Събеv

Т. Коцалова

Основният екип – 2012 г.

А-М. Борисова

А. Шинков

Л. Даковска

Й. Влахов

сп. Ендокринология, 2012, кн.3, 122-166.

Реализация на данните от Проекта на БДЕ'2012 г:

Публикуване на данните относно разпространението на Дефицита на витамин D в България

- 1 В националното списание по Ендокринология 2012, кн. 3, 122-166 са публикувани четири статии. Проблемът с дефицита на витамин D е разгледан от няколко страни:
 - ✓ честота на дефицит/недостатъчност;
 - ✓ определяне на оптималното ниво на 25(OH)D за българска популация;
 - ✓ анализ на разпространението според вида населено място;
 - ✓ честота на дефицита при затлъстяване.
- 2 Публикация в много престижно чуждестранно списание, орган на Международната остеопорозна фондация (IOF), с достъп до Pubmed – Vitamin D status in Bulgaria – winter data. Arch. Osteoporosis (2013) 8:133-137.

Пог печат е втора статия върху динамиката на витамин D през четирите сезона на България – Borissova A-M, Shinkov A. et al. Dynamic of the Seasonal Levels of 25 (OH)D in Bulgaria According to Sex, Age and Winter Status of Vitamin D. Nutrition and Aging, 2015

В резултат на загълбочените анализи на епидемиологичните данни, изследователският екип на БДЕ е поканен да участва в европейски проект за оценка статуса на витамин D в различните страни респ. популации на континента (FP7 ODIN project (<http://www.odin-vitd.eu/>), i.e. a four-year project on vitamin D status in different countries/populations in Europe). За България Проектът стартира лятото на 2015 г. като поставената задача е проследяване на годишната динамика в нивото на витамин D при 30-50 годишни мъже. Ще се работи съвместно с Гърция, Финландия и Дания.

Arch Osteoporosis (2013) 8:133
DOI 10.1007/s11657-013-0133-4

ORIGINAL ARTICLE

Vitamin D status in Bulgaria—winter data

A.-M. Borissova • A. Shinkov • J. Vlahov • L. Dakovska •
T. Todorov • D. Svinarov • L. Kassabova

Received: 28 January 2013 / Accepted: 18 February 2013
© International Osteoporosis Foundation and National Osteoporosis Foundation 2013

Arch. Osteoporosis
(2013) 8:133-137.

Публикуване на данните относно разпространението на Захарния диабет в България

1 В националното списание по Ендокринология – орган на БДЕ е направена първата публикация с актуализираните данни за разпространението на диабета в България.

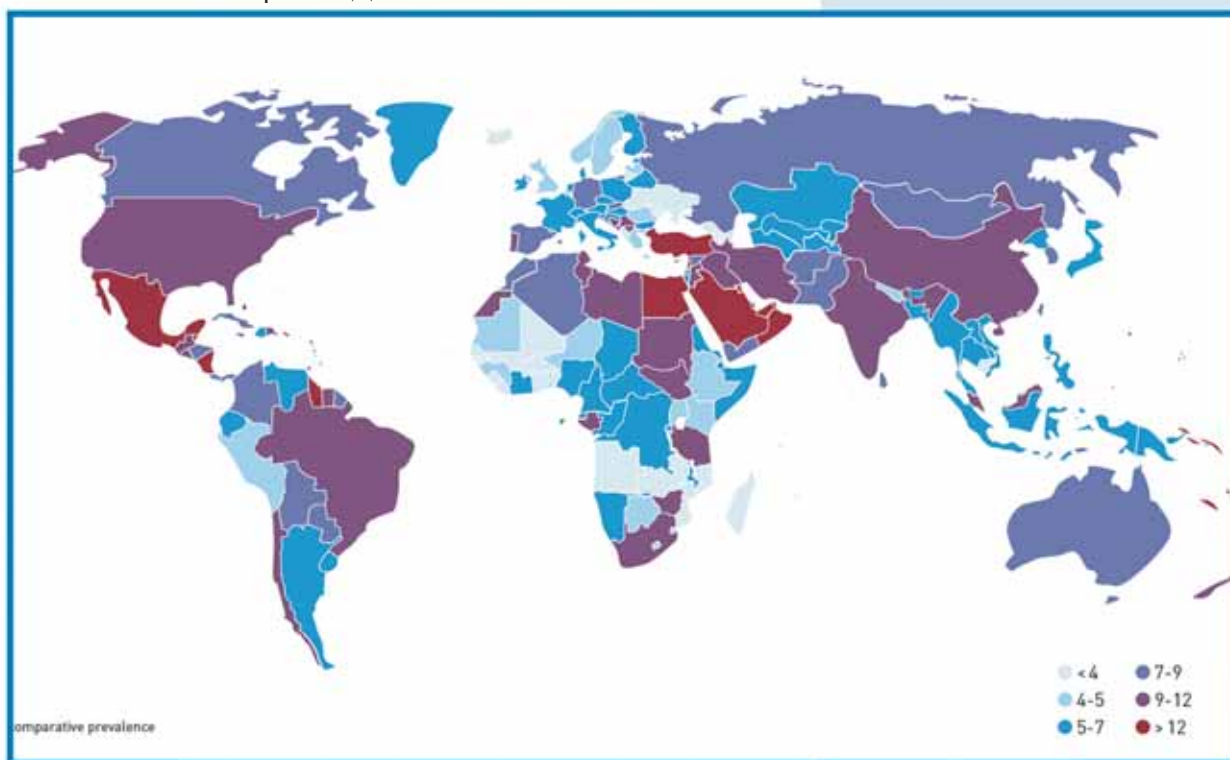
2 Данните от последния скрининг на БДЕ през 2012 г. са изпратени на екипа на Диабетния атлас (IDF). Тези данни намериха място в шесто издание на Диабетния атлас през 2013 г.

Публикуване на данните от скрининга за диабет в сп. Ендокринология, кн. 4, 2012.

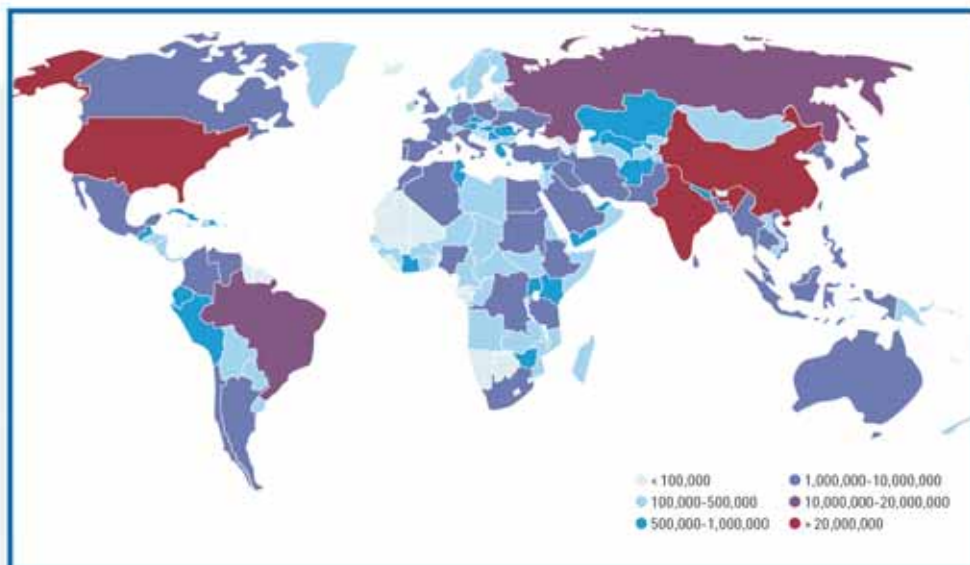
Диабетен атлас на IDF'2013 г. представя данните за известния диабет (%) по региони в света.

Докладваните наши данни са 7,1% известен диабет в България, както е отразено и на световната карта в Диабетния атлас.

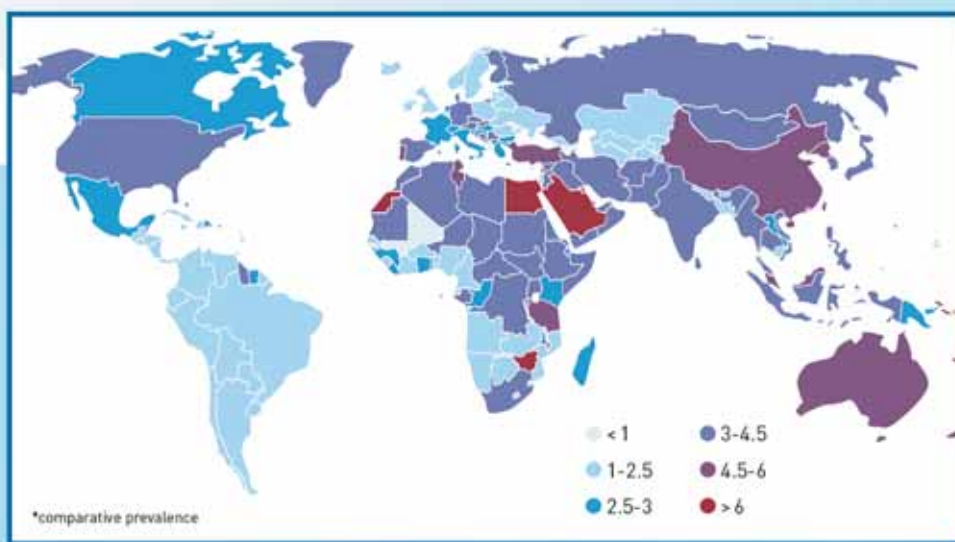
Епидемиологични проучвания на БДЕ (2006-2012 г.)

Карта на света в Диабетния атлас на IDF '2013 г. с броя диабетици (20-79 г.) по региони.

Ние сме представили около 570 000 лица с диабет (20-79 г.) в България, както е отразено и в Атласа по диабет.

Недиагностицирани диабетици (%) по региони в Диабетния атлас на IDF, 2013 г.

По наши данни честотата на недиагностицирания диабет е 2,5%, както е показано и в картата на IDF.

Недиагностицирани диабетици (20-79 г.) в Диабетния атлас на IDF по региони в зависимост от размера на дохода, 2013 г.

България е европейска страна с нисък доход на глава от населението. По наши данни известният диабет е 7,1%, а недиагностицираният диабет е 2,5% или общо диабетът у нас е 9,6% при съотношение между диагностициран: недиагностициран диабет 74% срещу 26%. Данните ни напълно съответстват за недиагностициран диабет (%) на страна с нисък доход в Европа, според таблицата от Диабетния атлас.

IDF REGION	PROPORTION UNDIAGNOSED %	CASES MILLIONS
Africa		12.4
Low-income countries	75.1	
Middle-income countries	46.0	
Europe		20.1
Low-income countries	29.3	
Middle-income countries	35.1	
High-income countries	36.6	

3. Публикация относно динамиката на диабета в България за периода 2006-2012 г. в чуждестранно списание с директен достъп до Pubmed Indexing.

CITATION: Borissova et al. Changes in the Prevalence of Diabetes Mellitus in Bulgaria (2006–2012). *Clinical Medicine Insights: Endocrinology and Diabetes* 2015;8 41–45 doi:10.4137/CMED.S24742.

Направен е сравнителен анализ на динамиката на Захарния диабет в България за периода 2006-2012 г., в който са отразените данните от двете епидемиологични проучвания.

Changes in the Prevalence of Diabetes Mellitus in Bulgaria (2006–2012)

Anna-Maria Borissova, Alexander Shinkov, Roussanka Kovatcheva, Jordan Vlahov, Lilia Dakovska and Todor Todorov

ABSTRACT

AIM: The aim of this study was to compare two nationwide cross-sectional studies of diabetes prevalence in Bulgaria (2006 and 2012) and to assess its dynamics.

MATERIAL AND METHODS: The two studies included 2396 and 2033 subjects, respectively. The International Diabetes Federation (IDF) diagnostic criteria were applied, and the data were weighed for type of settlement and age.

RESULTS: Diabetes prevalence was found to be 7.9% in 2006 and 9.55% in 2012, $P = 0.06$, showing an increase of 20.9%. The absolute increase was 0.9% in the females and 2.3% in the males ($P < 0.09$). The increase was the largest in those aged 50–59: [9.4%, 2006 vs. 15.7%, 2012, $P < 0.01$]. Diabetes prevalence increased in the 20–60-year olds by 6.8% and decreased in the elderly by 6.1%. Obesity increased from 26.7 to 32.7%, $P < 0.02$.

CONCLUSIONS: A significant increase in diabetes prevalence was found that necessitates healthcare measures and resources for community-based awareness and prevention programs.

Динамиката на захарния диабет (2006-2012 г.) в България показва нарастване в броя на диабетиците с 11,88%, но в същото време е налице спад на недиагностицирания диабет с 26,19%. По наша преценка това се дължи на подобрената диагностика в страната.

Публикуване на данните в *Clinical Medicine Insights: Endocrinology and Diabetes* 2015;8,41-45.

	Популация >20 г. в България*	диабет-общо (брой, %)	известен диабет (брой, %)	недиагностициран диабет (брой, %)
декември 2005 г.	6 168 098	515 645 (8,36%)	312 100 (5,06%)	203 545 (3,3%)
декември 2011 г.	6 011 713	577 124 (9,6%)	426 831 (7,1%)	150 293 (2,5%)
динамика в данните	намаление с 2,53%	повишение в броя с 11,88%	повишение в броя с 36,71%	намаление в броя с 26,19%

*данни на НСИ за броя население над 20-годишна възраст от две официални преброявания – декември 2005 г. и декември 2011 г.

Публикуване на данните от скрининга относно разпространението на Тиреоидните заболявания в България

Резултатите от скрининга на БДЕ за тиреоидна патология показват доста лош статус на българската популация:

- ✓ около 650 000 души имат нарушена функция на щитовидната жлеза
- ✓ 70% от болните са недиагностицирани
- ✓ над 60% от болните са без лечение
- ✓ налице е висок сърдечносъдов риск, трикратно по-висок при мъже

Скрининг по ендокринология '2006 г – разпространение на тиреоидните заболявания и връзката им със сърдечносъдовите рискови фактори

Публикация на данните от Скрининг '2006 г. в Central Eur J of Medicine 2013,8(5) 742-748.

Gender	Echogenicity	Anti-TPO	
		Normal (n)	Elevated (n)
Female	Normoechoic homogenous	407 (91.9 %)	36 (8.1 %)
	Normoechoic nonhomogenous	158 (86.3 %)	25 (13.7 %)
	Hypoechoic homogenous	25 (71.4)	10 (28.6 %)
	Hypoechoic nonhomogenous	144 (49.3 %)	148 (50.7 %)
Total		734 (77.0)	219 (23.0)
Male	Normoechoic homogenous	553 (95.2 %)	28 (4.8 %)
	Normoechoic nonhomogenous	155 (89.1 %)	19 (10.9 %)
	Hypoechoic homogenous	42 (87.5 %)	6 (12.5 %)
	Hypoechoic nonhomogenous	94 (71.8 %)	37 (28.2 %)
Total		844 (90.4 %)	90 (9.6 %)

Разпространение на тиреоидните заболявания в популацията и връзката между тиреоидни хормони, тиреоидни пероксидазни антитела и ехографската характеристика (2012 г)

J Endocrinol Invest (2014) 37:269-276
DOI 10.1007/s40618-013-0024-y

ORIGINAL ARTICLE

Male gender differences in the thyroid ultrasound features, thyroid peroxidase antibodies and thyroid hormone levels: a large population-based study

A. Shinkov · A.M. Borissova · J. Vlahov · L. Dakovska · E. Blajeva

„Anti-TPO antibodies са в норма под 9,0 IU/ml, след изчисление на популационно-специфичната горна граница съгласно Tozzoli R. et al. Arch Pathol Lab Med 2008,132:1924-1928)“.

Честота на TPO+ в българската популация – 23% от жените и 9,6% от мъжете, $p < 0,001$.

	Total N (%)	Female N (%)	Male N (%)
Overt Hypothyroidism	22 (0.9%)	13 (1.0%)	9 (0.9%)
Subclinical Hypothyroidism	76 (3.2%)	59 (4.4%)	17 (1.6%)
Known Hypothyroidism	53 (2.2%)	48 (3.6%)	5 (0.5%)
Euthyroid	2163 (90.0%)	1180 (87.6%)	983 (93.2%)
Subclinical Hyperthyroidism	59 (2.5%)	27 (2.0%)	32 (3.0%)
Overt Hyperthyroidism	9 (0.4%)	4 (0.3%)	5 (0.5%)
Known Hyperthyroidism	20 (0.8%)	16 (1.2%)	4 (0.4%)
Total	2402	1347	1055

Публикация в J Endocrinology Invest 2014,37:269-276.

Фармако-икономически анализ на инсулиновото лечение в България

Проект на Българско дружество по ендокринология и Факултета по Фармация, МУ – София.

Експертите на БДЕ организираха и обобщиха данните от 30 изследователски центъра по географски области:

Ц. Танкова – София; М. Петкова – област София; М. Орбецова – Пловдив; И. Цинликов – Плевен; К. Христозов – Варна; Ж. Геренова – Стара Загора. Сътрудниците по този проект са общо 36 ендокринолози от цялата страна. Изследвани и проследени са 450 диабетици за срок от 6 месеца – ретроспективно и проспективно.

**Експертите на БДЕ организирали и провели Проект на БДЕ
с Факултета по Фармация на МУ – София**

А-М. Борисова

Ц. Танкова

М. Петкова

М. Орбецова

Ж. Геренова

И. Цинликов

К. Христозов

Данните от Проекта са публикувани в две европейски научни списания –
Biotechnol&Biotechnol Eq.2013,27(2),3748-3752 и European Review for Medical and Pharmaco-
logical Sciences,2014,18:1499-1506.

ARTICLE
BIOECONOMICS

[HTTP://DX.DOI.ORG/10.5504/BBEQ.2013.0001](http://dx.doi.org/10.5504/BBEQ.2013.0001)

**COMPARATIVE ANALYSIS OF THE COST OF INSULIN TREATED PATIENTS
IN BULGARIA**

Biotechnol. & Biotechnol. Eq. 2013, 27(2), 3748-3752

Miglena Doneva¹, Vasil Valov², Anna-Maria Borisova³, Tsvetalina Tankova³, Alexandra Savova¹, Manoela Manova¹,
Marcin Czech^{4,5} and Guenka Petrova¹

	Cost of medication therapy $\pm$ Sd	Cost of hospitalizations due to diabetes $\pm$ SD	Cost of medications for complications $\pm$ SD (average for all patients included in the group)	Cost of medications for complications $\pm$ SD (average for all patients included in the group)
Insulin analogues n = 153	652,12 $\pm$ 201,22	117,11 $\pm$ 120,21	199,95 $\pm$ 190,36	68,45 $\pm$ 42,06
Human insulin n = 115	298,89 $\pm$ 94,37	128,4 $\pm$ 91,06	262,14 $\pm$ 283,26	117,24 $\pm$ 64,26
Combination therapy (only insulin cost) n = 165	479,54 $\pm$ 243,02			
Combination therapy (insulin and OAD cost) n = 165	532,01 $\pm$ 248,15	206,91 $\pm$ 206,77	392,8 $\pm$ 306,48	99,2 $\pm$ 54,81

Публикуване на данните от фармако-икономическия анализ на инсулиновото лечение в България в сп. *Biotechnol&Biotechnol Eq.* 2013,27(2),3748-3752.

European Review for Medical and Pharmacological Sciences

2014; 18: 1499-1506

Regional differences in diabetic patients' pharmacotherapy in Bulgaria

V. VALOV², M. DONEVA¹, A.M. BORISOVA³, T. TANKOVA³, M. CZECH⁴,
M. MANOVA, A. SAVOVA¹, L. PEIKOVA¹, G. PETROVA¹

	Insulin analogues	Human insulin	Insulin and OAD
Average age in years (SD)	43.5 (14.6)	58.67 (16.7)	58.5 (9.58)
Male (n)	21	21	28
Female (n)	24	25	41
Duration of diabetes in years (SD)	16.24 (10.24)	12.98 (11.26)	13.27 (6.98)
Number of patients with complications due to diabetes (other complications)	32 (27)	26 (35)	36 (60)

Публикуване на данните от фармако-икономическия анализ на инсулиновото лечение в България в сп. *European Review for Medical and Pharmacological Sciences*, 2014,18:1499-1506.

Захарен диабет

Иван Пенчев

Д. Андреев

А. Попов

**Група за проучване
на Захарната
болест, 1962 г.**

Д. Коев

А. М. Борисова

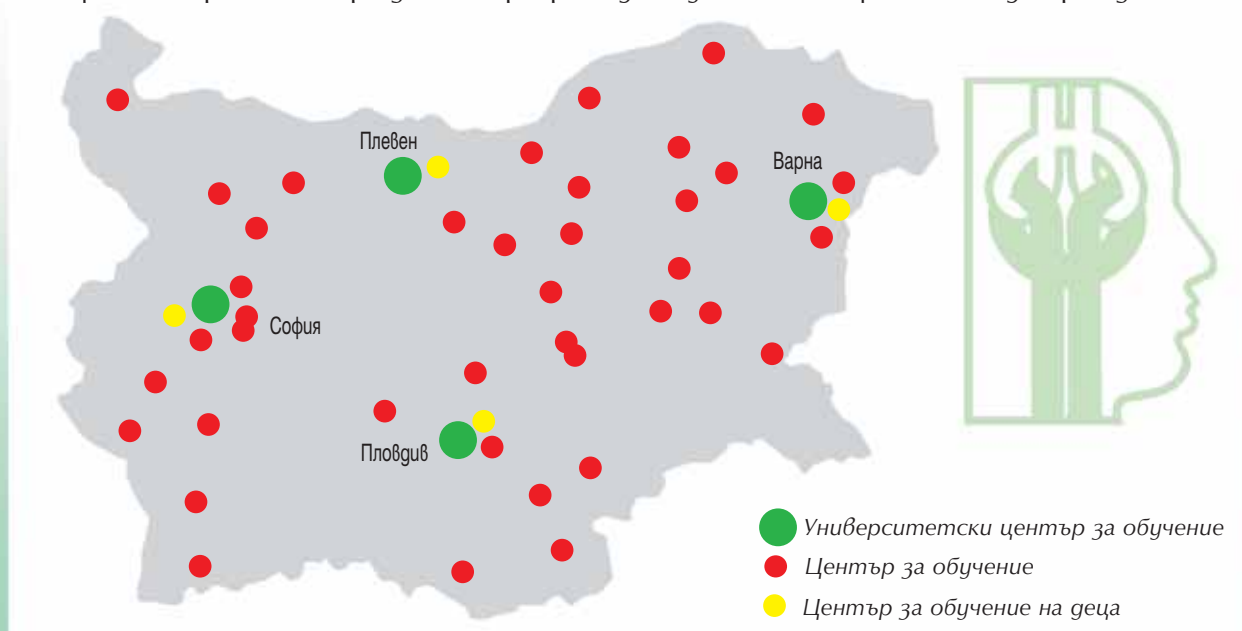
Ц. Танкова

**Постижения в
областта на
диабета в
следващите
десетилетия**

1982 – Проф. А-М. Борисова – въвежда еугликемична хиперинсулиномична техника (Biostator) за определяне на периферната инсулинова чувствителност.

1987 – Проф. Ц. Танкова – въвежда определяне на инсулинови рецептори.

1997 – Проф. Д. Коев, Д-р П. Козловски организират 56 Центъра за обучение на диабетици в България – българо-датска програма за обучение на пациенти със захарен диабет.

2006 и 2012 г. – Проф. А-М. Борисова провежда две национални епидемиологични проучвания на диабета в България и страната изпраща за първи път собствените си данни за разпространението на захарния диабет за публикуване в Световния диабетен атлас (публикувани са в последните три поредни издания на IDF – 2009, 2011, 2013 г.).

През 1962 г. Академик Иван Пенчев създава група за изучаване на диабета, а през следващите десетилетия след упоритата работа познанията и практиката по Захарен диабет в нашата страна са достигнали европейско и световно ниво. Признание за българската диабетология са и следдипломните курсове за обучение на EASD проведени у нас – 1994 г. във Велинград, 1999 г. във Варна. Прег 2015 г. Проф. Ц. Танкова организира поредното следдипломно обучение на EASD в София с 215 участници от 20 страни.

Лично настоящият Президент на EASD – Prof. Andrew J. M. Boulton участва в събитието.

*Prof. Andrew Boulton,
President of EASD*

Участници в 3rd EASD Postgraduate Course, Sofia, 2015 г.

Епидемиология на остеопорозата в България, 2009 г.

Министерство на здравеопазването (МЗ) одобри Национална програма за ограничаване на остеопорозата в Република България, 2006-2010 г. (публикувана в Държавен вестник март 2006 г.). Националният проект под егидата на МЗ бе възложен и реализиран от Българско дружество по ендокринология и Българско дружество по ревматология. На базата на Националната програма за борба с остеопорозата се организира и проведе през 2009 г. скрининг по остеопороза сред български жени над 50-годишна възраст от големи градове, малки градове и села по зададена репрезентативна извадка на НСИ. Направено е измерване на костната минерална плътност (DXA) в 12 центъра по остеометрия от 8 големи града – София (4), Пловдив, Варна, Русе, Добрич, Стара Загора, Бургас, Благоевград, Велико Търново.

Основният екип създаде дизайна, реализира изпълнението, анализира резултатите и подготви представянето им са: А-М. Борисова, П. Попиванов, М. Боянов, А. Шинков, Н. Темелкова, Й. Влахов заедно с колеги от DXA-центрове и Българско дружество по ревматология.

А-М. Борисова

П. Попиванов

А. Шинков

М. Боянов

Н. Темелкова

Й. Влахов

Специално трябва да се отбележи, че в продължение на 12. лекарите от DXA-центровете бяха теоретично и практически подготвени за този проект именно от посочените експерти, което гарантира качеството на работата.

В издирването и организирането на точно посочените от НСИ жени в страната участват и ендокринолози от БДЕ:

Д-р Емил Младенов (Враца),
Д-р Ж. Стоянова (Монтана),
Д-р Елка Димитрова (Видин),
Д-р Алекси Делчев (Ловеч).

Е. Младенов

Ж. Стоянова

Е. Димитрова

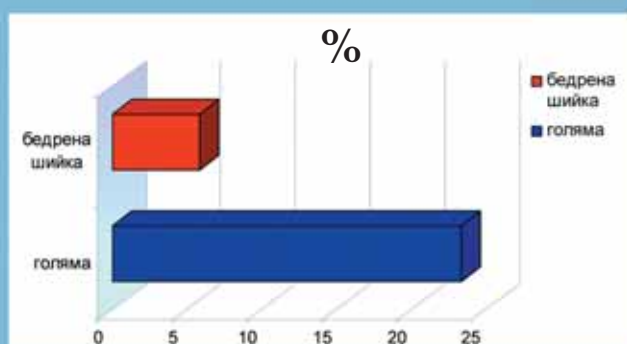
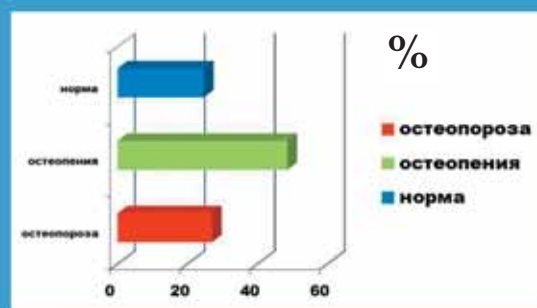

А. Делчев

Разпределението на костната плътност сред изследваните българки е: остеопороза – 26,9%, остеопения – 48,5%, нормална костна плътност – 24,6%.

Намаление в ръста над 3 см. съобщила 44% от изследваните над 50-годишни жени, което в абсолютен брой е равно на 380 000 жени, т.е. това са лица с вертебрални фрактури. Оказва се, че едва 1/4 от тях знаят за случили се счупвания на гръбнака или 10,3% = 90 000 жени.

Прогнозата за 10-годишния риск от счупване общо за всички фрактури е 29% (6% – бедрени и 23% – големи), което в абсолютна цифра е около 250 000 българки над 50-годишна възраст.

Последва публикуване на резултатите и анализ на костния статус на българките в списанието Arch Osteoporosis, орган на Международната остеопорозна фондация (IOF).

Arch Osteoporosis (2011) 6:189–195
DOI 10.1007/s11657-011-0064-x

ORIGINAL ARTICLE

Femoral neck bone mineral density and 10-year absolute fracture risk in a national representative sample of Bulgarian women aged 50 years and older

Anna-Maria Borissova • Rasha Rashkov • Mihail Boyanov • Alexander Shinkov • Plamen Popivanov • Natalya Temelkova • Jordan Vlahov • Masha Gavrallova

Received: 17 April 2011 / Accepted: 23 June 2011 / Published online: 8 September 2011
© International Osteoporosis Foundation and National Osteoporosis Foundation 2011

Публикуване на данните в Arch Osteoporosis (2011) 6:189-195.

Участие в европейски и световни проекти

БДЕ участва в **Проект на Европейската комисия** за оценка на разпространението, тежестта и разходите свързани с остеопорозата. Изпълнители на Проекта са International Osteoporosis Foundation, European Federation of Pharmaceutical Industry Associations (EFPIA) и локални експерти, които направиха преглед на остеопорозата в 27 страни от Европа през 2013 година.

Прегледът на остеопорозата в България бе направен съвместно с International Osteoporosis Foundation на базата на българските данни от скрининга за разпространение на остеопорозата, проведен през 2009 г. и данните от НСИ, НЗОК и МЗ. Анализът е публикуван в списание Arch Osteoporosis (2013) 8:137.

Публикуване на българските данни от Проекта на Европейската комисия в Arch Osteoporosis 2013, 8:137.

Участия на български изследователи в европейски и световни проекти в областта на хипоталамо-хипофизарната и надбъбречна патология

В периода 1978-1985 г. Проф. Е. Бозаджиева ръководи Клиниката по хипоталамо-хипофизарна, надбъбречна и гонадна патология и допринася твърде много за развитието на познанието именно в тази област на ендокринологията. Наследява я като Ръководител на същата Клиника Доц. Мария Андреева (1986-2000 г), която посвещава цялата си професионална кариера именно на тази патология и създава изключително богат архив от дългогодишното системно диспансерно наблюдение на тази група болни. Този архив послужи през следващите години за създаването на база-данни на болните с акромегалия, както и с Кушинг.

Е. Бозаджиева

М. Андреева

С. Захариева

От 2000 г. Ръководител на Клиника по хипоталамо-хипофизарна, надбъбречна и гонадна патология става Проф. Сабина Захариева, което дава нов и мощен тласък в развитието на познанията в тази сложна и трудна патология. Под нейно ръководство бяха въведени в рутинната практика всички софистицирани методи за хормонална диагностика на заболяванията на надбъбречните жлези и ендокринните хипертонии. Разработи се компютърна база данни на болните с хипофизни и надбъбречни тумори. Това създава условия за включване на българските изследователи от тази област на ендокринологията в редица европейски и световни проекти, в които ръководител от българска страна е Проф. Сабина Захариева:

- 1** В рамките на ENEA съвместно с Италия, Испания, Белгия се работи върху проспективна (ERCUSIN) и ретроспективна (MISSION) база данни на болни със синдром на Cushing, както и на болни с акромегалия (LAS).
- 2** Съвместно с екип от Барселона (Испания) е адаптиран европейски въпросник за качество на живот при болни със синдрома на Cushing и акромегалия.
- 3** На базата на тези проекти българските изследователи участват в изработването на съвременните международни препоръки за диагностика и лечение на хипофизните и надбъбречните тумори.
- 4** Българо-френски проект „Рила“ в рамките на франкофонската общност AUPELF-UREF за скрининг на първичен хипералдостеронизъм сред болните с артериална хипертония.
- 5** Съвместно с Франция и Канада работа върху „Ектопични рецептори при първично надбъбречните форми на синдрома на Cushing“ на базата на спечелен конкурс на франкофонската агенция AUPELF-UREF за финансиране на научен проект.
- 6** Съизпълнители на три проекта към NIH-Bethesda, САЩ отнасящи се до генетика на надбъбречни и хипофизни тумори.
- 7** Най-голямото признание на българската ендокринологична школа в лицето на Проф. Сабина Захариева е спечеленото домакинство на Европейския конгрес по невроендокринология през 2014 г., София.

София е домакин на Годишния конгрес на European Neuro-endocrine Association, 10-14 September 2014, Sofia

Плакат и програма на ENEA 2014, София, България

Заклучение

Публикуването на българските данни от епидемиологичните проучвания в чуждестранни медицински списания позволява страната ни да покаже популационните си данни относно разпространението на основните заболявания – захарен диабет, остеопороза, дефицит на витамин D, тиреоидни заболявания. Така България демонстрира добро ниво на специалността ендокринология и на медицината в страната ни. Експертите по ендокринология станаха видими, познаваеми и се оцениха като достоен партньор за общи европейски проекти.

1 В последните три издания на Диабетния атлас на IDF (2009-2013 г.) данните за разпространението на диабета в страната ни са само на базата на подадените български епидемиологични данни от БДЕ. В официалните си издания IDF цитира само данните от скрининга на диабета на БДЕ.

2 БДЕ участва в Проект на Европейската комисия за оценка на разпространението, тежестта и разходите свързани с остеопорозата на базата на българските епидемиологични данни от скрининга през 2009 г.

3 На базата на публикуваните данни от анализа на дефицита на витамин D през зимата в България последва покана за участие на експерти от БДЕ в Европейски проект за оценка статуса на витамин D в различните страни/популации на континента (*FP7 ODIN project* (<http://www.odin-vitd.eu/>), i.e. a four-year project on vitamin D status in different countries/populations in Europe). Конкретни участници в подтемата на Проекта са България, Гърция, Финландия и Дания.

4 Участие в европейски проект за страни от средна и източна Европа на тема нискодиференциран и медуларен тиреоиден карцином (*Germany, Austria, Bulgaria, Greece, Romania, Turkey, Serbia*).

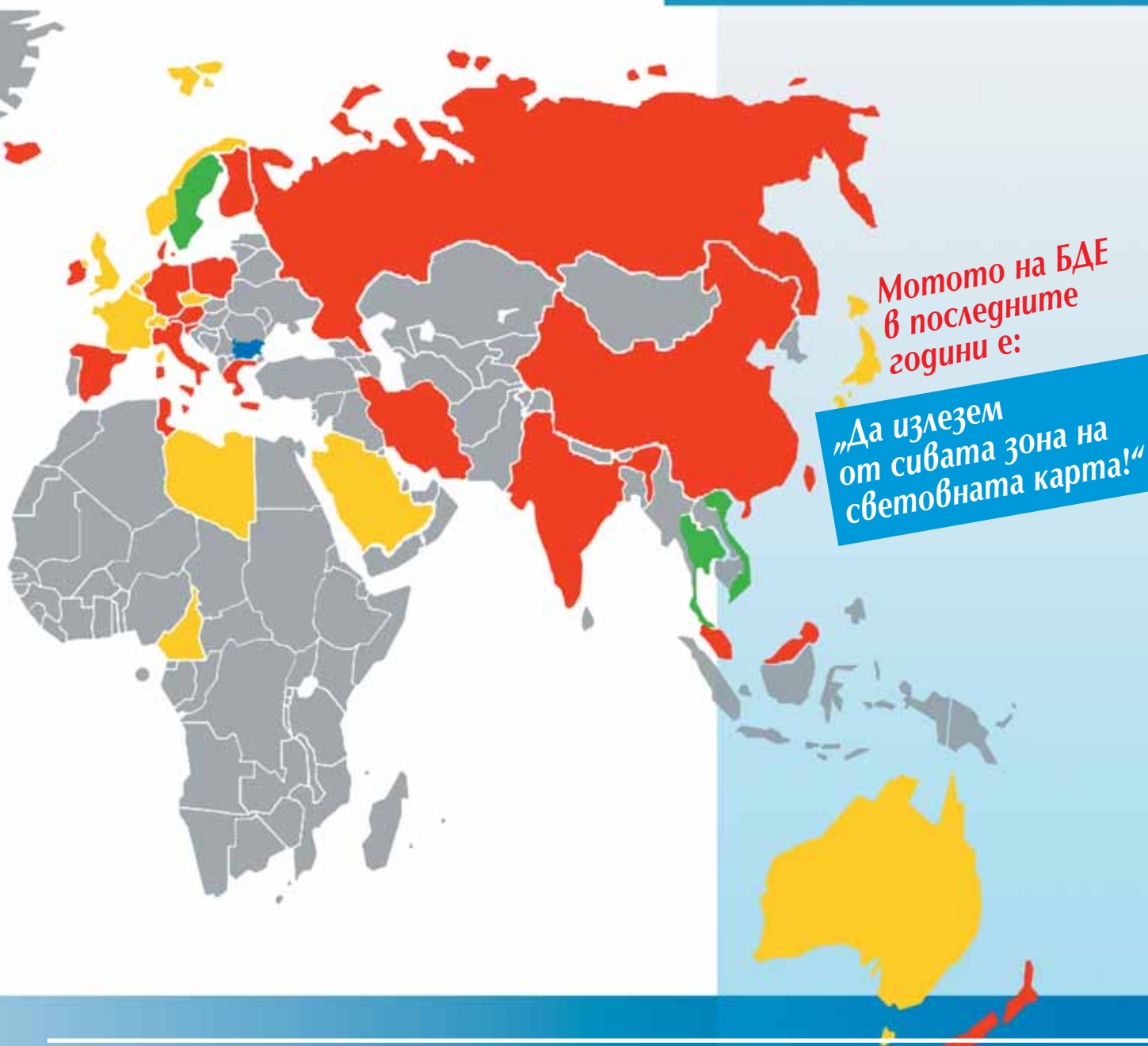
5 На базата на спечелени международни конкурси и при наличната база данни на болните с акромегалия и синдром на Cushing, българските изследователи не

само участват в европейски и световни научни проекти, но и в изработването на международните препоръки за диагностика и лечение на хипофизните и надбъбречните тумори.

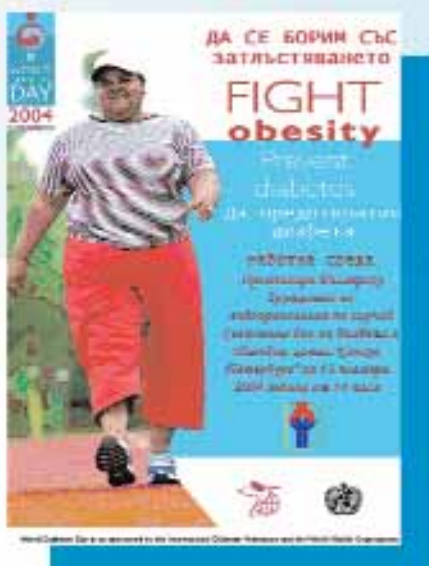
„Сивата зона“ в света обхваща страните с липсващи данни за заболяванията в съответната страна т.е. без епидемиологични проучвания.

През 2015 г. ясно трябва да се каже, че България има данни за разпространението на основни заболявания – захарен диабет, тиреоидни заболявания, остеопороза, метаболитен синдром, затлъстяване, артериална хипертония, дефицит на витамин D, хронично бъбречно заболяване, хиперпаратиреоидизъм

Приоритет на БДЕ – информираност и здравно обучение на обществото

БДЕ организира честванията на Световен диабетен ден и Световен остеопорозен ден със задача не само да информира обществото за сериозните здравни и социални проблеми на най-честите ендокринни заболявания – диабет, остеопороза, тиреоидни заболявания, но и с цел Обучение на медицинските специалисти

Пловдив, 2004г.

Световен диабетен ден – 14 ноември 2004 г, честване в Пловдив

Темата на Международната диабетна федерация (IDF) през 2004 г. бе „Да се борим със затлъстяването – да предотвратим диабета“. Българско дружество по ендокринология организира Симпозиум на тази тема в залата на хотел Санкт Петербург.

Световен диабетен ден – 14 ноември 2005 г, честване в Несебър

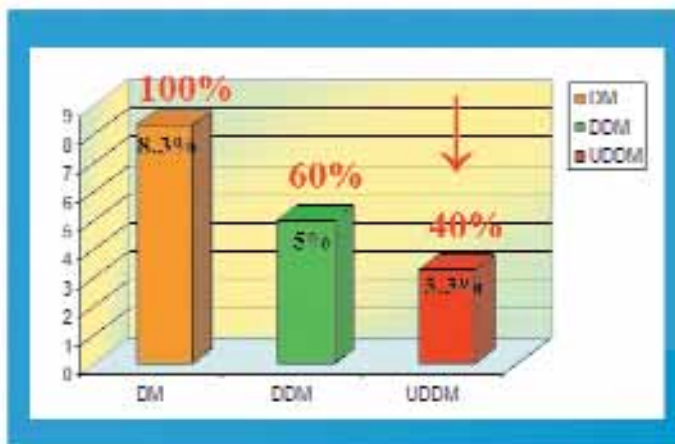
Работната среща на БДЕ по случай 14 ноември 2005 г. в Несебър бе на тема „Да се грижим за диабетното стъпало с цел превенция на ампутациите“. Това е мотото-призив на Международната диабетна федерация (IDF) през 2005 г. По тази причина освен подходящи лекции се организира и много интересна среща с алпиниста-диабетик Боян Петров.

Пресконференция на БДЕ в София-Прес на тема „Национална програма за ограничаване на сърдечно-съдовите, мозъчно-съдовите заболявания и диабета“ – февруари 2007 г.

В този момент имаше надежда да се организира разработването на съвместна Програма между Българско дружество по ендокринология, Българско дружество по кардиология и Българско дружество по неврология, касаеща захарния диабет и неговите сърдечносъдови и мозъчносъдови усложнения. Пресконференцията имаше за цел да се даде гласност сред обществото по тези проблеми и да се подтикне този процес в държавните институции.

Сърдечно-съдовият часовник тиктака за 40% от недиагностицираните диабетици
Проф. А-М. Борисова

40% от диабета в България не е диагностициран

Пресконференция на БДЕ в БТА по случай Световен диабетен ден – 14 ноември 2007 г. на тема „Бремето на диабета в България“

Прокламираната съвместна Програма с кардиолози и невролози очевидно нямаше надежда да се състои и Българско дружество по ендокринология отново продължи самостоятелно да приковава вниманието на обществото и на здравната администрация върху тежките усложнения за пациентите с диабет и върху това, че държавата плаща далеч повече при настъпване на усложненията, отколкото би вложила за ранна диагностика, за качествено и своевременно включено съвременно антидиабетно лечение.

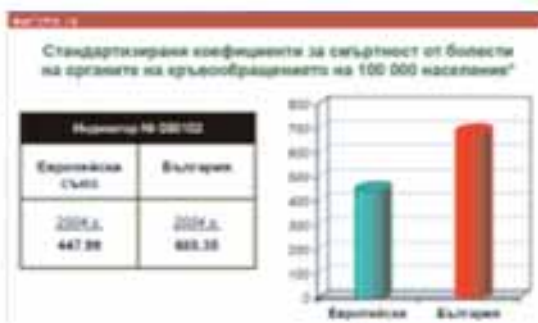
Сърдечно-съдовият „часовник“ започва да тиктака много години преди откриването и диагностицирането на диабета.

В нашата страна този часовник тиктака за **294 000 диабетици и 377 000 с пред-диабет** които не знаят за съществуването на заболяването си.

Необходимо е да се инициират програми за ранна диагностика на ЗД, имайки предвид рисковите фактори, с цел превенция на сърдечно-съдовите усложнения на заболяването и подобрене на здравния статус на населението в страната.

+ 53%

Национален център по здравна информация.

Бремето на диабета в България
Световен диабетен ден
14 ноември 2007, НДК

Популация – 7,7 милиона
Ендокринолози – 400
На един ендокринолог:
✓ 19 000 от популацията
✓ 770 диагностицирани
диабетика
✓ 510 недиагностицирани
диабетика

Диабетици:
✓ известни – 308 400
✓ известни и неизвестни – 512 000

 Национален център по здравна информация

Смъртност от болести на органите на кръвообращението
на 100 000 население

Година	Прогнози	Долна граница на 90% доверителен интервал	Горна граница на 90% доверителен интервал
2007	996,28	932,50	1060,05
2008	1004,69	937,54	1071,85
2009	1013,11	942,35	1083,88
2010	1021,53	946,96	1096,10

Национален център по здравна информация, 2006.

Честване на Световен диабетен ден 14 ноември 2007 г. в НДК, София

Вечерта на 14 ноември Българско дружество по ендокринология проведе Симпозиум в зала 3 на НДК, в който взе участие представител на Международната диабетна федерация (IDF) – госпожа Катерина Скрабек. Тя направи задълбочен фармако-икономически анализ на разпространението, тежестта и разходите за Захарния диабет в света. Направиха се анализи и съпоставки между българските данни и тези на други европейски страни.

Данни на НСИ от 2006г.

14 ноември – Световен диабетен ден 2007г.

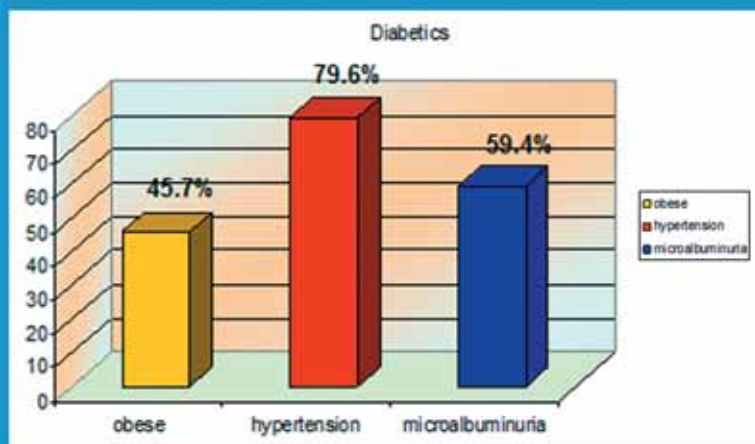
Бремето на диабета
проф. Анна-Мария Борисова

Презентация на Симпозиума на 14 ноември 2007 г. в НДК.

От българските диабетици:

- ✓45,7% са със затлъстяване
- ✓79,6% са с хипертония
- ✓59,4% са с микроалбуминурия

**Благотворителен концерт в зала 1 НДК, 19 часа
Бъдете съпричастни ПОДКРЕПЕТЕ!**

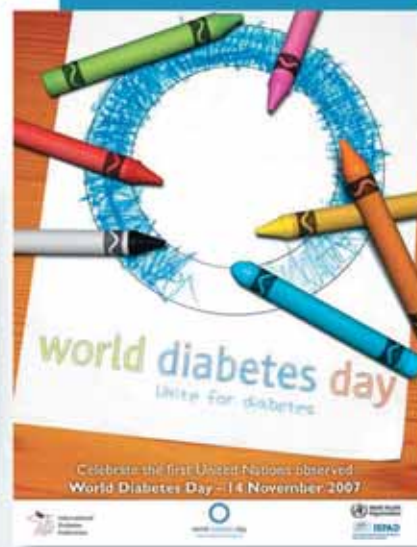

**Кръгла маса „Обединени срещу диабета“,
2-3 февруари 2008, Пловдив
(хотел Санкт Петербург)**

Това бе среща на група ендокринолози (експерти и практикуващи ендокринолози) с инициативна група за „Парламентарен консенсус за борба със социално значими заболявания“. Подготвени бяха няколко лекции с цел акцентирание върху основните задачи за овладяване на развиващата се диабетна епидемия и в света, но и в нашата страна. Скрининг в рискови групи, ранна диагноза, ранно включване на съвременно лечение, отсрочване на усложненията, фармако-икономически анализ на диабета бяха основните теми на лекционния ендокринологичен панел. В края на срещата се прие и Декларация до Председателя на 40^{то} Народно събрание господин Георги Пирински. Това бе ново усилие за привличане на вниманието на институциите върху проблемите на болните със Захарен диабет.

**Кръгла маса
„Захарен диабет в България –
предизвикателства и политики“**

**организирана по инициатива на
група за „Парламентарен консенсус
за борба със социално значими
заболявания“, в Народното събрание
на Република България и под
патронажа на Председателя на 40^{то}
Народно събрание господин Георги
Пирински
2-3 февруари 2008 година, Пловдив**

**Специалисти по ендокринология
участвали в Кръглата маса,
2-3 февруари 2008, Пловдив**

1. д-р Адриана Маркова,
Окръжна болница, София
2. д-р Станка Герзилова, София
3. д-р Калина Иванова, Диабетен
център „Свети Лука“, София
4. д-р Виктор Маргаритов, Бяла
5. д-р Антоанела Славчева,
МБАЛ, Русе
6. д-р Антоанета Тонева, Плевен
7. д-р Валерия Йотова, Троян
8. д-р Валя Мичорова,
Велико Търново
9. д-р Жулиета Геренова,
Стара Загора
10. д-р Анилена Шикерова,
Асеновград
11. д-р Иванка Костова, Пловдив
12. д-р Алекси Делчев, МБАЛ, Ловеч
13. д-р Елка Димитрова, Видин
14. д-р Жасмина Стоянова,
Монтана
15. д-р Миглена Костова, Перник
16. д-р Маргарита Темелкова,
Благоевград
17. д-р Елизабет Димитрова,
Петрич
18. д-р Роза Бобева, Сливен
19. д-р Таня Кирилова, Дупница
20. д-р Фотина Деведжиева, Варна

Приоритет на БДЕ – информираност и здравно обучение на обществото

Държавен вестник, 2008, брой 101, стр. 3

Публикувана е декларация на Народното събрание на Република България по повод 14 ноември, Световен ден за борба с диабета, в подкрепа на действията за ограничаване и контрол на захарния диабет в Република България.

Председател на Народното събрание
Георги Пирински

Светът е на прага на епидемично разпространение на захарния диабет. Това е основният мотив Общото събрание на ООН да приеме резолюция по този въпрос на 21 декември 2006 година, с което се увенчаха с успех усилията на световната медицинска общност, на десетките професионални и пациентски организации, на самите диабетици и техните семейства участвали в една от най-масовите световни кампании.

„Обединени срещу диабета“

Инициативата цели да подчертае тревожното нарастване на броя на заболялите от захарен диабет по света, да подобри информираността относно заболяването и неговата превенция в световен мащаб и да насърчи правителствата да работят по проблемите на захарния диабет.

- ✓ **Няма** Национална програма за ограничаване на захарния диабет.
- ✓ **Няма** Диабетен регистър
- ✓ **Не се провежда** системно организиран скрининг за захарен диабет в рисковите групи от населението.
- ✓ **Не се провежда** национално организирана профилактика на захарния диабет.
- ✓ **Няма** програми за Групово обучение на болните като част от комплексната им лечебна програма.

Диабетът може да бъде контролиран с подходящи грижи, обучение и съвременно лечение. Като сериозен социално-икономически проблем, диабетът трябва да стане **национален здравен приоритет на всички правителства.**

Световен диабетен ден – 14 ноември 2008 г., честване в София

Българско дружество по ендокринология организира Пресконференция в БТА на 14 ноември 2008 г. от 12.00 часа на тема „14 ноември - Световен диабетен ден“, а от 16,00 часа проведе Научна конференция в залата на хотел Хилтон, София. На тази Конференция бяха докладвани резултатите от статуса на 10 888 болни с Т2ЗД в България. По повод на Световен диабетен ден през 2008 г. по съвместна инициатива на БДЕ и Novo Nordisk се направи моментна снимка на Т2ЗД в България – метаболитна компенсация и налични усложнения. Общо 239 ендокринолога и 1200 лични лекари са изследвали 10 888 болни с Т2ЗД от 57 града на България за периода февруари-юни 2008 г. Установените средни стойности на КЗГ, ППКЗ, HbA_{1c} са:

Оказва се, че 53,6% от изследваните са с $HbA_{1c} > 7,0\%$ и 39,7% – с $HbA_{1c} > 7,5\%$. При 35,6% от изследваните болни с Т2ЗД има усложнения ($n=3638/10095$) – от 18,8% при давност на диабета до 1 г. до 52,7% при диабет над 10 г.

Основният извод от този Проект е, че трябва да подобрим взаимодействието между ендокринолози и лични лекари, за да се открият по-рано диабетиците с лош метаболитен контрол.

**world
diabetes
day**

Колко българки имат фрактури днес и колко ще имат след 10 години?

Пресконференция в БТА на тема Остеопороза в рамките на Национална Програма за борба с остеопорозата – октомври 2009 г.

Световен ден за борба с остеопорозата '2009

Световен бъбречен ден '2010

кампания на IDF и IFKF,
11 март 2010 г, София

Честването на Световния бъбречен ден, който бе посветен през 2010 г. на Диабетната нефропатия, бе организирано от Българско дружество по ендокринология, Българска асоциация диабет – пациенти с диабет, Българска бъбречна асоциация. Тази кампания се проведе в целия свят по инициатива на International Diabetes Federation (IDF) и International Federation of Kidney Foundations (IFKF) и имаше за задача да се повишат познанията сред специалистите по ендокринология и нефрология.

Постер на Световен бъбречен ден – кампания на IDF и IFKF, 11 март 2010 г, София

Пресконференция в БТА, София

Пресконференция в БТА съвместно с Агриан Стоев, Председател на Българска диабетна асоциация, Българско дружество по ендокринология и Българска бъбречна асоциация.

Лектори на Симпозиума – Проф. Боряна Киперова, Доц. Стефан Кривошиев, Проф. Анна-Мария Борисова, Доц. Цветалина Танкова, Доц. Боряна Делийска

Българска бъбречна асоциация и Българско дружество по ендокринология организираха семинар на тема „Диабетна нефропатия“ в НДК – София.

Мотото на Семинара бе „Диабетна нефропатия – действай сега или плащай по-късно“. Изнесени бяха няколко лекции от ендокринолози и нефролози.

Бремето на диабета – лекция на Проф. А-М. Борисова.

**International
Federation of
Kidney
Foundations**

Мотото на IDF за периода 2009-2013 г. по повод на Световен диабетен ден е „Обучение и профилактика“ – World Diabetes Day „Education and prevention“

Постер на БДЕ за кампанията Световен диабетен ден '2010 г.

Постер за Световен диабетен ден, 2009 г.

Световен диабетен ден – 14 ноември 2010 г.

Световен диабетен ден – чествания с Училищата по ендокринология в Арбанаси, 2011 г., Трявна, 2012 г., Велико Търново, 2013 г. и Пловдив, 2014 г.

Плакати на Училището по диабет в Арбанаси – Велико Търново, 2011г. и Трявна 2012 г.

Плакати на Училищата по ендокринология – Велико Търново-2013 г. и Пловдив, 2014 г.

Българско дружество по ендокринология (БДЕ) и International Diabetes Federation (IDF)

Българско дружество по ендокринология е пълен член на International Diabetes Federation (IDF) вече над 15-20 години и български представители участват в Генералната асамблея и избора на Президент и Ръководство на IDF.

БДЕ активно участва в много от инициативите на IDF:

- ежегодни чествания на Световен диабетен ден;
- съвместно с представител на Международната диабетна федерация (IDF) – госпожа Катерина Скрабек организиране на Симпозиум по диабет (Световен диабетен ден, 2007г);
- присъединяване на БДЕ към кампанията на IDF за приемане на Резолюция на ООН за диабета „ЗАЕДНО СРЕЩУ ДИАБЕТА“ (2008 г);
- участие в Диабетното село по време на Световните конгреси на IDF;
- участие в благотворителни кампании на IDF – финансова подкрепа на БДЕ за децата-диабетици от Хаити (2010 г).

БДЕ финансира изработването на постери с реализираните активности от Университетските центрове – Варна, Пловдив, Стара Загора, София и от Асоциацията на децата с диабет по повод на Световен диабетен ден (2011 г).

София

Пловдив

Варна

Стара Загора

Асоциация на Децата с диабет
Спонсор – БДЕ

Постерите с активности в 4 региона на страната бяха представени в Диабетното село на Световния конгрес по диабет, Дубай 2011 г.

Активности на БДЕ (2004-2007г), с които се представи на Световния конгрес по Захарен диабет в Дубай през 2011 година

Включени са всички събития реализирани от БДЕ за посочения период – Конгрес, Симпозиуми, изданията на БДЕ – Стандарт по ендокринология и Препоръки по диабет, Скрининг за диабет, цитираните данни за разпространението на диабет в България в Диабетния атлас на IDF, ежегодните чествания на Световен диабетен ден.

Активности на БДЕ (2008-2011 г), с които се представи на Световния конгрес по Захарен диабет в Дубай през 2011 година

Включени са всички събития реализирани от БДЕ за посочения период – Конгрес, Симпозиуми, Препоръки по диабет, ежегодните чествания на Световен диабетен ден, дарения за Асоциация на децата с диабет-ежегодно, дарения за децата от сиропиталище в Пловдив – ежегодно, дарение за децата на хроничодиализа-еднократно (2010 г), дарение за децата на Хаити – еднократно (2010 г).

Българското диабетно село, Световен конгрес по диабет, Дубай 2011 г.

Bulgarian Society of Endocrinology

world diabetes day

UNION OF BULGARIAN MEDICAL SOCIETIES

The Bulgarian Society of Endocrinology was founded in 1954 by Prof Ivan Penchev. He was followed as chairman by Prof Panayot Kolarov, Prof Ema Bozadjieva, Prof Dragomir Koev. Prof Anna-Maria Borissova is the Society president since 2003. Over 300 endocrinologists, interns in endocrinology and other specialists are members of the society

Board of Bulgarian Society of Endocrinology:
 Prof. Anna-Maria Borissova – President
 Assoc. Prof. Tsvetelina Tankova – Secretary Alexander Shinkov – Treasurer

Members:
 • Assoc. Prof. Vladimir Hristov • Assoc. Prof. Malina Petkova • Assoc. Prof. Maria Orbetzova • Assoc. Prof. Kiril Hristozov • Assoc. Prof. Julieta Gerenova • Assoc. Prof. Kalinka Koprivarova
 • Alexy Delichev, MD • Nikolay Stoyanov, MD
Honorary President: Prof Dragomir Koev
 Website: www.endo-bg.com

Congresses and Symposia organized by the Bulgarian Society of Endocrinology on Diabetes

9th National Symposium of Endocrinology – Diabetes as a cardiovascular risk factor 2004

National Educational Symposium 2007

Educational Symposium on Diabetic nephropathy 2005

8th National Congress of Endocrinology 2006

Educational Symposium 2006

14th National Congress of Endocrinology 2007

4,86/100000 Endocrinologists in Bulgaria

The first Bulgarian Diabetes and Prediabetes epidemiology study in 2006.

Bulgarian data has been published in the Fourth edition of the IDF Diabetes Atlas, 2009

2004 – Fight Obesity Round table on diabetes problems

Charity concert at the National Palace of Culture, Sofia

Medical standard in Endocrinology and Good practice guidelines on diabetes (edited in 2005 and 2008)

Results from the study on glycemic control in 10 000 patients: 53.6% of diabetics have HbA_{1c} > 7% 39.7% of diabetics have HbA_{1c} > 7.5%

Microvascular Complications Epidemiology in Bulgaria

Microvascular Complications Epidemiology in Bulgaria

PRESIDENT:
 Prof. Anna-Maria Borissova
 USHATE „Acad. Ivan Penchev“
 Department of Thyroid and Metabolic Bone Diseases
 Sofia 1431; 2 Zdrave Str.
 Tel./fax +359 2 895 62 20
 e-mail: ammarbor@yahoo.com

SECRETARY:
 Assoc. Prof. Tsvetelina Tankova
 USHATE „Acad. Ivan Penchev“
 Department of Diabetology
 Sofia 1431; 2 Zdrave Str.
 Tel./fax +359 2 895 62 01
 e-mail: tankova@inume.com

Bulgarian Society of Endocrinology

UNION OF BULGARIAN MEDICAL SOCIETIES

world diabetes day

The Bulgarian Society of Endocrinology was founded in 1954 by Prof Ivan Penchev. He was followed as chairman by Prof Panayot Kolarov, Prof Ema Bozadjieva, Prof Dragomir Koev. Prof Anna-Maria Borissova is the Society president since 2003. Over 300 endocrinologists, interns in endocrinology and other specialists are members of the society

Congresses and Symposia organized by the Bulgarian Society of Endocrinology on Diabetes

University Educational Course of Diabetes "2011"

University Educational Course "Остеопороза"

University Educational Course of Endocrinology "2011"

Национален конгрес по ендокринология

11th National Congress of Endocrinology "2010"

12th National Symposium of Endocrinology "2009"

11th National Educational Symposium of Endocrinology "2009"

12th National Symposium of Endocrinology "2008"

14th National Symposium of Endocrinology "2011"

14th National Symposium of Endocrinology - Endocrine disease and aging "2011"

Charity and the Bulgarian Society of Endocrinology

Children's home „Olga Skobeleva“, Plovdiv

Children of Haiti – 2010

Donor campaign for Children in Haiti "2010"

World Diabetes Day „Education and prevention“

PRESIDENT:
Prof. Anna-Maria Borissova
USHATE „Acad. Ivan Penchev“
Department of Thyroid and Metabolic Bone Diseases
Sofia 1431; 2 Zdrave Str.
Tel./fax +359 2 895 62 20
e-mail: annamaria@yahoo.com

SECRETARY:
Assoc. Prof. Tsvetelina Tankova
USHATE „Acad. Ivan Penchev“
Department of Diabetology
Sofia 1431; 2 Zdrave Str.
Tel./fax +359 2 895 62 01
e-mail: tankova@iname.com

Интернет страница на Българско дружество по ендокринология

На 8 октомври 2004 година бе създадена професионална Интернет страница на БДЕ с цел бърза и непосредствена комуникация на Ръководството на БДЕ с членовете на организацията. Страницата е непрекъснато обновявана и осъвременявана. От нея може да се почерпи информация за:

- Предстоящи събития на БДЕ
- Годишните научни събития по ендокринология в България, Европа и света
- Получени Грантове
- Архив на минали събития на БДЕ (Конгреси, Симпозиуми, Училища)

Интернет страницата на БДЕ –
бутона Новини

Поддържане база-данни на ендокринолозите, членове на БДЕ

- Архив на сп. Ендокринология (1996-2014 г.) т.е. за целия период на съществуването му
- Архив на издадените до момента препоръки по ендокринология
- Стандарт по ендокринология и последвалите актуализации
- Фармако-терапевтичен справочник на всички ендокринни заболявания
- Информация за състава на БДЕ
- Членство в БДЕ
- Връзки, контакти ...

Годишен грант за БДЕ, 2015

Създаване на база-данни на специалистите по ендокринология, членуващи в БДЕ

База-данни на специалистите по ендокринология към октомври 2006 г.

- Брой специалисти по ендокринология с посочен № диплома: 377
- Разпределение на специалистите по ендокринология по пол: 69 мъже – 18,3%, 308 жени – 81,7%

Разпределение на специалистите по ендокринология по градове:

Университетски градове – 241 (63,96%)

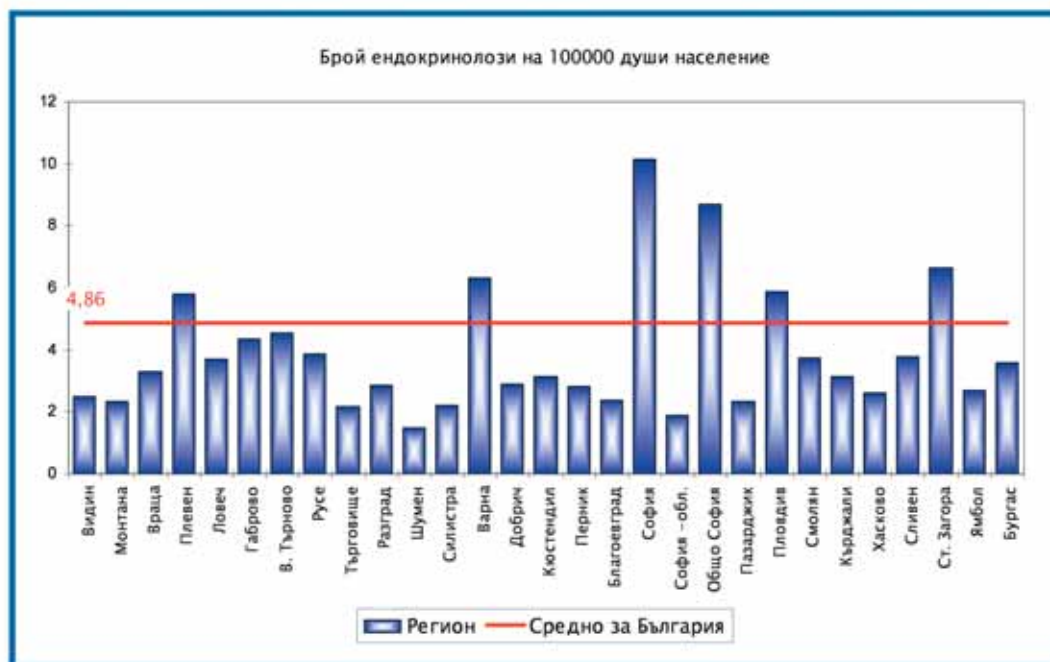
София	Пловдив	Варна	Стара Загора	Плевен
34,2%	10,9%	7,7%	6,36%	4,8%

Неуниверситетски градове – 136 (36,04%)

Бургас	Велико Търново	Русе	Благоевград	Враца, Пазарджик, Хасково	Габрово, Ловеч, Добрич	Смолян, Кърджали, Кюстендил	Монтана, Разград, Перник, Ямбол	Видин, Силистра, Шумен, Търговище
3,98%	3,4%	2,6%	2,1%	1,85%	1,6%	1,3%	1%	0,8%

Брой специалистите по ендокринология на 100 000 души население по области (2006 г) – средно 4,86/100 000

Най-малко са специалистите по ендокринология в Шумен 1,5/100 000 и най-много в София – 10,15/100 000. Средно за страна наситеността с ендокринолози е 4,86/100 000 души население.

База-данни на специалистите по ендокринология към юни 2015 г.

- Брой специалисти по ендокринология с посочен № диплома: 461

През 2006 г. броят на специалистите по ендокринология е 377 срещу 461 през 2015 г. Следователно е налице повишение с 22%.

- Разпределение на специалистите по ендокринология по пол: 112 мъже – 24,3%, 349 жени – 75,7%. Почти $\frac{1}{4}$ от ендокринолозите са мъже.

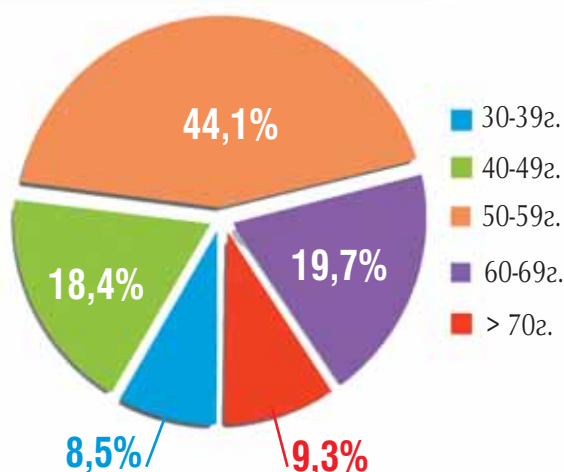
При сравнение на разпределението между двата пола трябва да се отбележи, че относителният дял на мъжете е нарастнал – от 18,3% (2006 г.) на 24,3% (2015 г.) и респективно относителният дял при жените е намалял – от 81,7% (2006 г.) на 75,7% (2015 г.). Въпреки че се запазва доминирането на жените-ендокринолози, все пак има благоприятна тенденция и мъжете от $\frac{1}{5}$ са вече почти $\frac{1}{4}$ от всички ендокринолози в страната.

Разпределение на специалистите по ендокринология по възраст (%)

30-39 г.	40-49 г.	50-59 г.	60-69 г.	над 70 г.
39	85	203	91	43
8,5%	18,4%	44,1%	19,7%	9,3%

Графично разпределение на специалистите по ендокринология по възрасти (%)

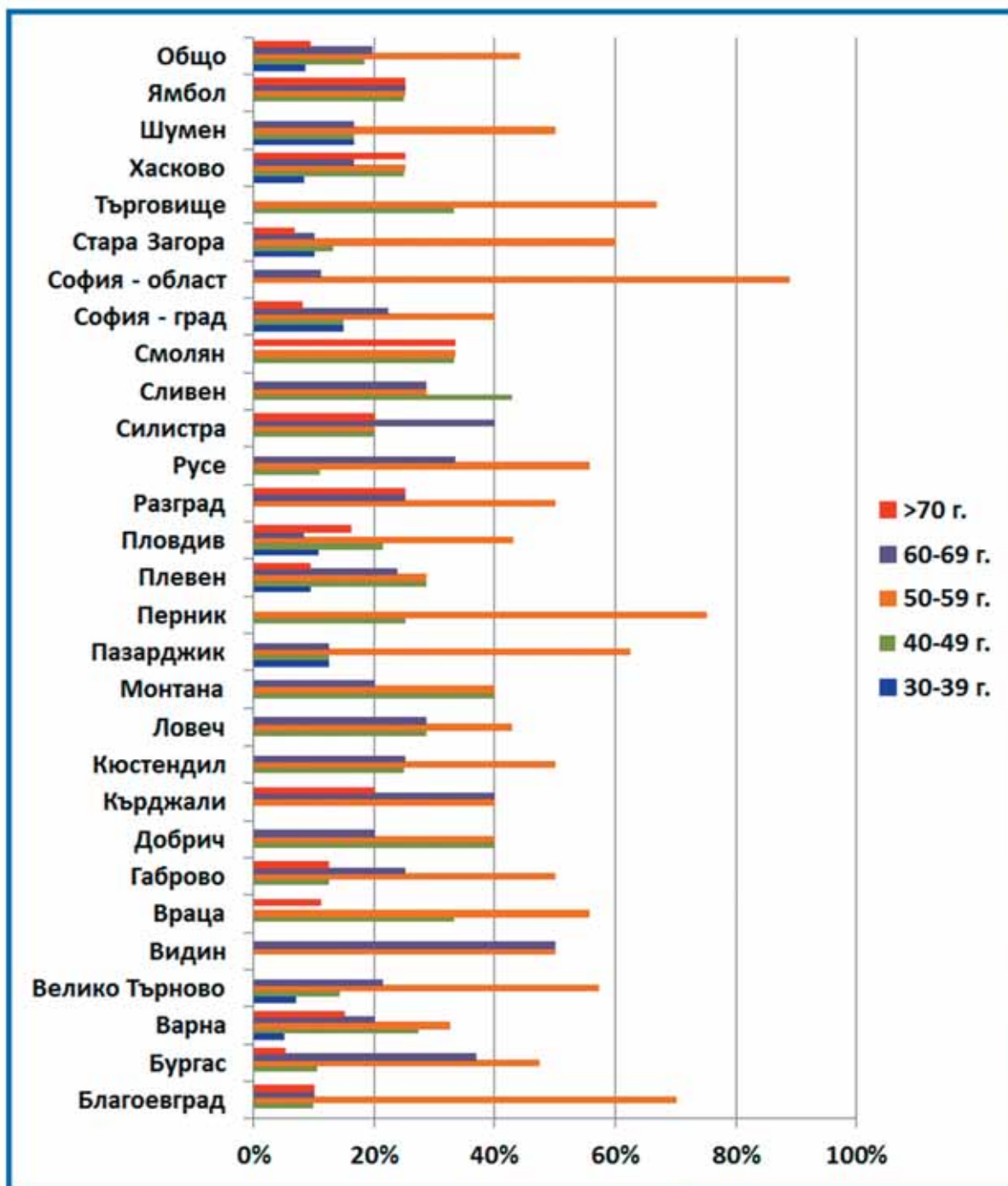
Ендокринолозите в България по възрастови групи

Възрастовата категория 30-50 г. през 2015 г. е 26,9% срещу 29% от възрастовата категория ендокринолози над 60 г, което е добра констатация. Може да се заключи, че гилдията на ендокринолозите е добре поддържана, перспективна и без очаквания за рязко намаляване на състава ѝ.

Интересно и поучително е да се види разпределението по възрасти на ендокринолозите в отделните области на страната.

Разпределението на специалистите по ендокринология по възрасти в отделните области на страната показва, че ендокринолози от възрастовата категория 30-39 години има освен в университетските градове (София, Пловдив, Варна, Плевен, Стара Загора) само в още няколко града –

Велико Търново, Пазарджик, Хасково и Шумен.

Този факт трябва да се има предвид при бъдещи заявки за специализация, за да се поддържа необходимото териториално възрастово разпределение на специалистите по ендокринология и да не се допуска срив в системата. Освен фактора специализация роля играят и други фактори – финансови, административни и други локални обстоятелства.

Разпределението на специалистите по ендокринология по възрасти в отделните области на страната

Поддържане база-данни на ендокринолозите, членове на БДЕ

Разпределение на специалистите по ендокринология по възраст в двата пола (%)

%	30-39	40-49 г.	50-59 г.	60-69 г.	над 70 г.
мъже	12,8%	30,6%	23,2%	12%	30,2%
жени	87,2%	69,4%	76,8%	88%	69,8%

Разпределение на специалистите по ендокринология по градове:

Университетски градове – 295 (64%)

София	Пловдив	Варна	Стара Загора	Плевен
148	56	40	30	21
32,1%	12,1%	8,7%	6,5%	4,6%

Неуниверситетски градове – 166 (36%)

Бургас	Велико Търново	Хасково	Благодеев-град	Враца, Русе, София-област	Габрово, Пазарджик	Ловеч, Сливен	Видин, Шумен	Добрич, Кърджали, Монтана, Силистра	Кюстендил, Перник, Разград, Ямбол	Смолян, Търговище
19	14	12	10	9	8	7	6	5	4	3
4,1%	3%	2,6%	2,16%	1,95%	1,7%	1,5%	1,3%	1,08%	0,86%	0,65%

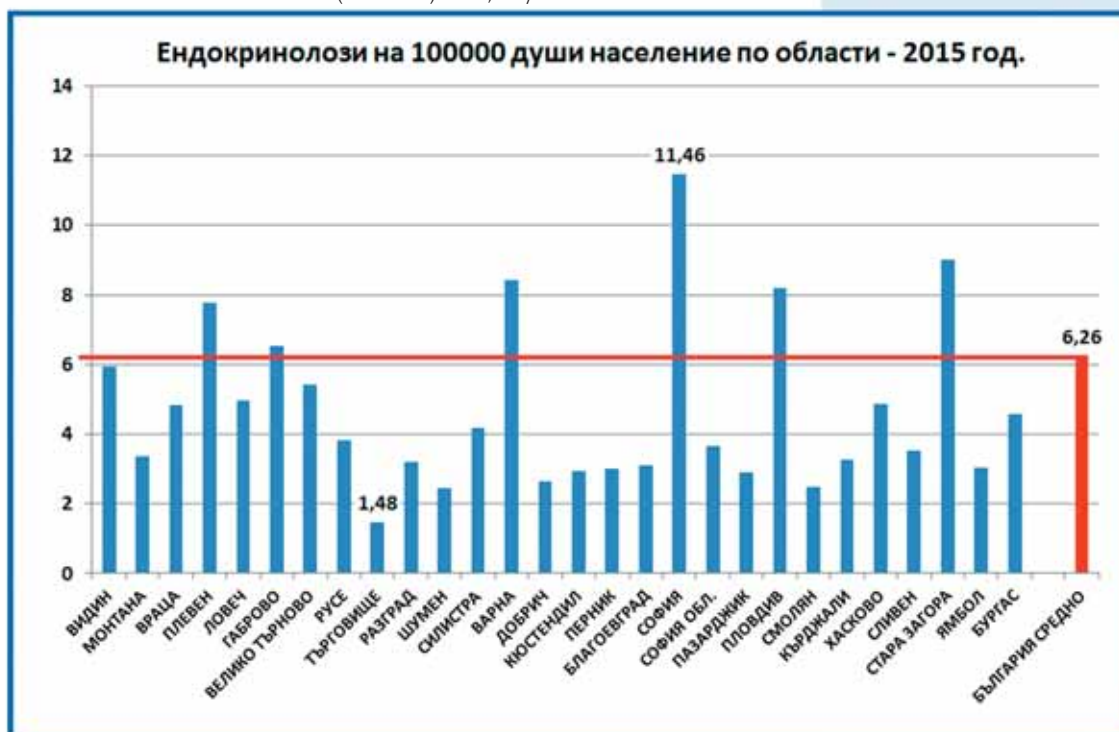
Запазва се абсолютно същата тенденция от преди 10 г. – 64% от специалистите по ендокринология са в университетските градове и 36% – в останалите градове на страната.

За по-добра илюстрация на моментната картина по ендокринология е направена карта на България, в която за всяка област са представени абсолютният брой ендокринолози и броят им към 100 000 души население или за страната 461 специалисти по ендокринология и средно 6,26 ендокринолога на 100 000 души население (6,26/100 000). Броят на специалистите по ендокринология на 100 000 души население е нараснал с 28,8% за срок от 10 години – от средно 4,86/100 000 на средно 6,26/100 000.

С показаната графика по-добре се илюстрира наситеността с ендокринолози в отделните региони на страната. Така в Търговище има най-малко ендокринолози на 100 000 души население – средно 1,48/100 000 ендокринолога, а в София са най-много – 11,46/100 000. Средно за страната има 6,26 ендокринолога на 100 000 души население. В повечето западноевропейски страни този показател е по-нисък, тъй като там се работи основно с общопрактикуващи лекари и тесните специалисти са относително по-малко. Преди 10 г. Шумен беше с най-нисък показател – 1,5/100 000, но днес там нещата са значително по-добре – 2,4/100 000. Все пак с интерпретацията на този показател трябва да се внимава. Влияние върху него оказва не само броят на ендокринолозите в дадената област, но и промяната в броя на населението там. Това е много динамична променлива, която зависи от много национални и регионални фактори – дошли нови специалисти, оттеглили се от активна работа или напуснали специалисти, раждания и смъртност в региона, емиграция или приток на ново население. В заключение трябва се обобщава, че тази база-данни за регистрираните в БДЕ специалисти по ендокринология трябва да се поддържа и в бъдеще, защото тя дава добра представа за актуалното състояние на специалността в страната и чертае перспективите ѝ.

Брой специалисти по ендокринология на 100 000 души население по области (2015г.) – 6,26/100 000

Разбира се този регистър не е пълен, защото отразява само регистрираните специалисти по ендокринология в списъчния състав на Българско дружество по ендокринология, но все пак е достатъчно информативен и полезен.

Българско дружество по ендокринология и здравна администрация – Министерство на здравеопазването, НЗОК

БДЕ и Министерство на здравеопазването на Република България

• **Национална програма за ограничаване на йодния дефицит (1958 г)** – публикувана в Държавен вестник на 16 октомври 1958 г. след решение на Министерски съвет на НРБ и реализирана от Академик Иван Пенчев, Проф. Георги Папазов, Проф. Върбан Върбанов, Проф. Тодор Стайков с краен резултат – в България се ликвидира ендемичния кретенизъм, въвежда се регулярен мониторинг на йодурията и при необходимост интермитентно заместване с йодни препарати на критични групи от населението.

• **Медицински стандарт по ендокринология и болести на обмяната** – Наредба №6/10.02.2005 г. на Министъра на здравеопазването, публикувана в Държавен вестник на 8 март 2005 г. Нормативните документи за работа в специалността Ендокринология са създадени от експертите на БДЕ (Проф. А-М. Борисова, Проф. Ц. Танкова, Проф. М. Боянов, Доц. Р. Ковачева) и са обсъдени на няколко Консенсусни срещи през 2004-2005 г. Това са: Медицински стандарт по ендокринология, Препоръки за добра клинична практика по основните ендокринни заболявания (Захарен диабет, Остеопороза, Тиреоидни заболявания, дефицит на витамин D). Стандартът и Препоръките са актуализирани регулярно (2007-2008 г, 2013г). Българските Препоръки за добра практика по остеопороза утвърдени от МЗ със Заповед №РД 09-369/ от

10. 10. 2007 г. са високо оценени от International Osteoporosis Foundation (IOF) и са поставени наравно с Препоръките на NICE (UK) в Анализа на статуса на остеопорозата в страните от Европа.

- **Национална програма за ограничаване на остеопорозата** в Република България (2006-2010г) е публикувана в Държавен вестник през март 2006 г. Проведен е скрининг за оценка разпространението на остеопорозата в България след предварително обучение (теоретично и практическо) на изпълнителите от ДХА-остеопорозните центрове и на базата на информация от НСИ. След публикуване в органа на IOF на данните от епидемиологията на остеопорозата в страната, България е поканена и участва на експертно ниво в съвместен **Проект на Европейската комисия и IOF** за цялостна оценка на това заболяване в страните от континента Европа.

- **Фармакоикономически анализ на лечението на остеопорозата в България и препоръки към НЗОК за реимбурсация на антиостеопорозното лечение** е изготвен от експерти на БДЕ (Проф. Анна-Мария Борисова, Проф. Михаил Боянов, Доц. Пламен Попиванов, Проф. Сабина Захариева, Доц. Русанка Ковачева, Д-р Александър Шинков) по поръчка на МЗ в рамките на Националната програма за ограничаване на остеопорозата в България и представен по установения ред пред Националния съвет на Програмата, определен със заповед на Министъра на здравеопазването.

- **Официален сертификат на Световната агенция по йоден дефицит към СЗО и УНИЦЕФ през 2007 г. е връчен на министъра на здравеопазването Радослав Гайдарски: „България е страна елиминирала йоддефицитните заболявания като медико-социален проблем“.**

Проектът на УНИЦЕФ чрез МЗ на Република България е реализиран от експертите – Проф. Боян Лозанов, Доц. Русанка Ковачева, Д-р Ралица Иванова, Д-р Анна Сарафова, Д-р Станислав Хубавешки, както и от колегите от Йодната лаборатория в Националния Център по Хигиена – с ръководител Доц. Людмила Иванова. Това е плодът на над 50-годишните усилия на ендокринологичната общност в България, но и подкрепен от Министерството на здравеопазването.

- БДЕ участва в разработването на Национална програма на Захарния диабет 2008 г, която не беше утвърдена от Министерски съвет.

БДЕ и Национална здравноосигурителна каса (НЗОК)

- Системно и своевременно **информирание на НЗОК за актуализираните Препоръки** по диабет, остеопороза, тиреоидни заболявания с цел изграждане на адекватна регулация в диагностиката, диспансеризацията и лечението на тези заболявания в страната.

- Проведени са многобройни **двустранни срещи** на Ръководството на БДЕ с Ръководството на НЗОК – с променлив резултат;

- **Фармакоикономически анализ на лечението на остеопорозата** в България и препоръки към НЗОК за реимбурсация на антиостеопорозното лечение е изготвен от експерти на БДЕ (Проф. Анна-Мария Борисова, Проф. Михаил Боянов, Доц. Пламен Попиванов, Проф. Сабина Захариева, Доц. Русанка Ковачева, Д-р Александър Шинков) по поръчка на МЗ в рамките на Националната програма за ограничаване на остеопорозата в България и представен по установения ред пред Националния съвет на Програмата в МЗ. Копие е изпратено и в НЗОК за съгласуване и евентуални промени.

- **Регулярна кореспонденция** между ръководството на БДЕ заедно с Националния консултант и НЗОК по текущи проблеми за решаването им в интерес на болните с ендокринни заболявания – няколко стотици писма. Примери:

- ✓ писмо-обръщение от Работна среща на 200 ендокринолози – 15.11. 2004 г. в Пловдив до институциите „Проблеми в практическата работа по ендокринология днес“;

- ✓ работна среща с последващо писмо до НЗОК №15-02-65/ 06.10.05 и МЗ № 96-А-20/12.10. 05 с предложение за групово обучението на диабетиците;

- ✓ писмо от 20 юни 2006 г. до НЗОК „Позиция по отношение системата за работа по ендокринология“;

- ✓ предложения за предоговаряне на лекарствения списък – писмо от 07. 03. 2007 г. относно процедура по предоговаряне на лекарствен списък на НЗОК за 2007 г;

✓ писма, свързани с трудностите в приложението на аналоговите инсулини (2008 г).

*Възраженията са изложени в Открито писмо на БДЕ от 10. 07. 2008, адресирано до Директора на НЗОК г-р Румяна Тодорова (с копие до БТА и всички медии) и подписано от: Проф. Анна-Мария Борисова, Проф. Сабина Захариева, Проф. Михаил Протич, Доц. Цветалина Танкова, Доц. Владимир Христов, Доц. Малина Петкова, Доц. Калинка Коприварова. Последваха няколко медийни изяви – пресконференция в БТА, интервюта в БНТ и други телевизии, докато се постигна приемливо решение на НЗОК.

✓ възражения относно разпоредби на НЗОК – например:

Ендокринолози се обявиха против разпоредби на НЗОК

Водещи български ендокринолози излязоха съвместно срещу разпоредби на Здравната каса, които влизат в сила от тази година. Специалистите настояват всички пациенти със захарен диабет тип 2 на перорална терапия да бъдат консултирани задължително с ендокринолог веднъж годишно, както беше и досега, и допълнително при определени обстоятелства. Документът е изпратен до директора на НЗОК г-р Румяна Тодорова и до председателя на БЛС г-р Божидар Нанев. „Изразяваме категоричното си несъгласие с направените промени в Разпоредби на рамков договор и други условия – Приложение 8 – Пациент дейности и изследвания на ЗЗОЛ по МКБ, диспансеризирани от ОПЛ, касаещи грижите за пациентите със захарен диабет тип 2 на перорална терапия – да бъдат консултирани със специалист по ендокринология и болести на обмяната един път годишно по преценка. Предлагаме всички пациенти със захарен диабет тип 2 на перорална терапия да бъдат консултирани задължително с ендокринолог веднъж годишно, както беше и досега, и допълнително при стойности на $HbA_{1c} > 6,5\%$, кръвна захар на гладно $> 6,1 \text{ ммол/л}$ и кръвна захар 2ч. след храна $> 7,5 \text{ ммол/л}$ “, се казва в становището. То е подписано от проф. Д-р Сабина Захариева, проф. г-р Анна-Мария Борисова, доц. г-р Владимир Христов, доц. г-р Малина Петкова, доц. Д-р Калинка Коприварова, доц. г-р Цветалина Танкова и г-р Александър Шинков.

11. 02. 2009, zdrave.net

Българско дружество по ендокринология (БДЕ) и Български лекарски съюз (БЛС)

Създадена е Експертна група по ендокринология към БЛС с цел постигане на консенсус между БДЕ и БЛС по отделните проблеми на ендокринните заболявания с цел успешно протичане на договорния процес между БЛС и НЗОК. Преговорите се водят от Експертната група и Националния консултант от една страна и БЛС от друга страна като се обсъждат предложения за корекции в НРД от всички структури на БДЕ.

Стратегия в развитието на специалността ендокринология

1. Скрининг за определяне разпространението на някои основни заболявания – захарен диабет, тиреоидни заболявания, затлъстяване, артериална хипертония, дислипидемия, хиперпаратиреоидизъм, ХБЗ, дефицит на витамин D. Изпълнени са два скрининга под ръководството на Проф. Анна-Мария Борисова и финансирани изцяло от БДЕ и неговите спонсори (2006 г и 2012 г). Резултатите им са намерили вече място в европейските справочници и специализирана литература и са цитирани многократно. Необходимо е тези скрининги да се извършват регулярно и в бъдеще.

2. Създадена и внедрена Програма за превенция на захарен диабет под ръководството на Проф. Цветалина Танкова и финансирана от спечелени проекти от МОН, МУ-София.

- Валидиране на въпросник FINDRISC за България, което има практическо приложение.
- Участие в множество Европейски програми за превенция на захарен диабет – De Plan, PREVIEW, Feel4Diabetes.
- Скрининг на над 4200 лица с повишен риск за захарен диабет – КЦЕГ, 2006-2015 г. и се провежда системно в практиката за ранно откриване на заболяването.
- Участие в разработване на Национална програма за превенция на хроничните незаразни заболявания – 2013-2020г, която трябва да се утвърди и да започне изпълнението ѝ.

Националните данни от двата скрининга по диабет на БДЕ показват намаление с 26,2% на недиагностицирания диабет в България – от 3,3% (2006 г) на 2,5% (2012 г). Това е отличен атестат за добре свършена работа по Програмата за ранна диагностика на диабета на Проф. Цветалина Танкова.

3. Със заповед на Министъра на здравеопазването от 2015 г. се предвижда да започне работа по създаването на Национален диабетен регистър, базиран в УСБАЛЕ, Медицински университет, София. Разработен е на база софтуерен продукт от Европейски проект.

4. Създаване на Национална база-данни за ендокринни тумори – хипофизни, надбъбречни под ръководството на Проф. Сабина Захариева. Данните са публикувани в европейската медицинска литература и вече са част от Европейските регистри по акромегалия и Кушинг. Този факт говори за перфектната работа на екипа под ръководството на Проф. Сабина Захариева.

5. Създаване на Центрове по остеопороза разработени от Националния съвет по остеопороза назначен от Министъра на здравеопазването – реализирано е в рамките на Националната Програма за борба с остеопорозата след едногодишен курс-обучение (теоретично и практическо) през 2008-2009г. Необходимо е системно поддържане на квалификацията на работещите в тези центрове.

6. Провеждане на скрининг за оценка разпространението на остеопорозата в България (2009 г). Данните се намират в Анализа на Европейската комисия и IOF, който е публикуван в органа на IOF – Arch Osteoporosis 2013,8:137. Необходимо е да се създаде регистър на остеопорозните фрактури.

Социална политика на Българско дружество по ендокринология

Поддържане на ниски такси – членски внос и такса-правоучастие за всички събития на Сдружението, с което те стават достъпни за всички негови членове. Специална отстъпка за специализанти (намаление с 50%) и за ендокринолози навършили 70-годишна възраст (*освободени от такса-правоучастие*).

Финансова поддръжка на списание Ендокринология, орган на БДЕ. За целия 20-годишен период на съществуване на списание „Ендокринология“ (1996-2015 г.) под ръководството на главния редактор и негов създател Проф. Боян Лозанов не е допуснато да липсва издаване на пореден брой или забавянето му във времето. Списанието е със строго научен характер и със задължително рецензиране на кандидатстващите за отпечатване статии. Този стил на работа се поддържа през целия 20-годишен период, което много издигна авторитета му сред медицинската общност. От началото на 2014 г. главен редактор на списание Ендокринология е Проф. Мария Орбецова, която има амбицията да издигне още повече авторитета на органа на БДЕ. Списанието достига до всеки редовен член на БДЕ.

Проф. Боян Лозанов
(1996-2013г.)

Проф. Мария Орбецова
(от 2014г.)

Д-р Йордан Влахов

Д-р Биляна Бочева

Инициатива на БДЕ за подпомагане на успешно представил се специалист по ендокринология – за 2005 година след конкурс по документи. За стипендианти на БДЕ са определени Д-р Йордан Влахов и Д-р Биляна Бочева.

Проф. Л. Коева

Чествания на известни ендокринолози с големи заслуги към българската ендокринология

Организиране на чествания на изявени членове на БДЕ на годишните Национални събития на Сдружението, с което се изразява уважение и почит към личността и приносите ѝ за развитието на българската ендокринологична наука и практика. Пленарни лекции в тази връзка изнесаха: Проф. Драгомир Коев (юни 2004 г.), Проф. Лидия Коева (април 2005 г.), Проф. Кръстю Павлов (юли 2005 г.), Проф. Боян Лозанов (май 2006 г.), Проф. Михаил Протич (октомври 2007 г.).

Проф. Д. Коев

Проф. К. Павлов

Проф. Б. Лозанов

Проф. М. Протич

БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ ЗА НАШИТЕ ДЕЦА !

Подкрепа за децата от Българска асоциация на децата с диабет с ежегоден грант от 2000 лева за провеждане на детския летен обучителен лагер

Грант за децата от детски диализен център – София в размер на 1000 лева (Световен бъбречен ден, 2010 г. – IDF/IFKF).

По време на кампания на International Diabetes Federation (IDF) и International Federation of Kidney Foundations (IFKF) за отбелязване на Световен бъбречен ден, 11 март 2010 г. в София, БДЕ направи дарение от 1000 лева за закупуване на специални легла за децата на хронична диализа от Детски диализен център – София.

Дарителски търг за децата на хронична диализа в Детски диализен център – София.

Летен лагер в планината на децата с диабет.

Грант за децата
от сиропиталище
„Олга Скобелева“
в размер на 1000
лв ежегодно
(2005-2014 г.)

Индивидуална грамота при дарение

Донорска кампания на БДЕ и Международна Диабетна Федерация (IDF) за децата-диабетици на Хаити '2010 по време на 9^{ти} Национален конгрес по ендокринология, 15-17 април 2010 г.

По време на IX Национален конгрес по ендокринология се проведе донорска кампания на БДЕ и Международна Диабетна Федерация (IDF) за децата-диабетици на инсулиново лечение от Хаити '2010 г. Бяха разпродавани арт-фотоси на Д-р Александър Шинков (ендокринолог) и се обяви търг на благотворителна вечеря.

Връчена бе Грамота за милосърдие на донорите.

По специална банкова сметка на IDF бяха преведени 2000 евро от името на БДЕ.

International Diabetes Federation
IBAN : BE76 6455 4103 3295
Swift code/Routing: BIC: JVBABE22
Bank name: Bank J. Van Breda & C° NV
Bank address: Vlaanderenstraat 53, B-9000
Gent, Belgium

Покана за участие в кампанията

ПОКОЛЕНИЯ В БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ПО ЕНДОКРИНОЛОГИЯ

Три поколения ендокринолози –
Пловдив, 2014 г.
Проф. Цветалина Танкова,
Д-р Александър Шинков,
Проф. Анна-Мария Борисова,
Проф. Сабина Захариева

Три поколения ендокринолози – Пловдив, 2014 г.
Проф. Боян Лозанов, Проф. Сабина Захариева,
Проф. Кръстю Павлов, Проф. Анна-Мария Борисова,
Д-р Николай Стоянов, Проф. Драгомир Коев, Доц. Малина
Петкова, Д-р Алекси Делчев, Проф. Цветалина Танкова,
Проф. Кирил Христозов

Екипът за Конгреси/Симпозиуми на БДЕ

Последни часове преди събитието 2007 г.

Готови да посрещнат участниците, 2007 г.

Регистрационното бюро на БДЕ - Пловдив, 2014 г.
Златка Юркова, Калина Радкова, Гергана Анталавичева, Емилия Маринова, Кристина Панчева, Ваня Кръстева

Българско дружество
по ендокринология
*Bulgarian Society
of Endocrinology*

Пловдив '2014

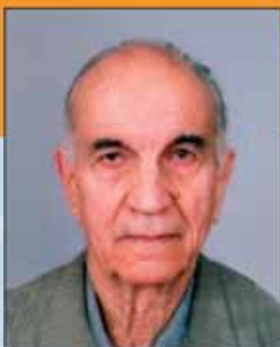

Библиография:

1. Чолаков М. Кретенизъм край Рилския масив. В: *Годишник на Медицински факултет - Пловдив*, 1949.
2. Пенчев И. Съвременни проблеми на ендокринологията, 1967, БАН – *Група по ендокринология*, София.
3. Пенчев И. Ендокринология, 1968, *Изд. Медицина и физкултура*, София.
4. Обчарова Н. (*личен архив*). Симпозиум по Захарен диабет с гост-лектори от Великобритания, 17 февруари 1969 г, София.
5. Обчарова Н. (*личен архив*). Международен симпозиум по Захарен диабет, 23-25 ноември 1970 г, БАН, София (*лектори от 16 страни*).
6. Министерство на Народното здраве. 20 години от основаването на ИСУЛ, *Медицина и физкултура*, 1971, София.
7. Реферативен сборник. Физиология и патология на ендокринната система. МНЗ, *Център за научна медицинска информация*, 1971, София.
8. Симпозиум по лечение на затлъстяването с международно участие, 4-6 октомври 1972, Златни пясъци.
9. Зографски С. Ендокринна хирургия, 1973. *Изд. Медицина и физкултура*, София.
10. Първа научна сесия на Медицинска академия, 5-7 декември 1973, София.
11. Симпозиум „Съременно перорално лечение на захарния диабет и усложненията му“, посветен на основоположника на диабетологията в НРБ Акад. Ив. Пенчев, 16 май 1974, София.
12. Първа Научна сесия по ендокринология, геронтология и гериатрия посветена на 30-годишнината от социалистическата революция в България, 25 октомври 1974, София.
13. Първи Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 9-11 октомври 1975 – БАН, София.
14. XIIème Semaine Medicale Balkanique, 22 au 27 Juin 1975, Sofia.
15. Varbanov V. et al. Joden metabolism I hormonalni nivapri sporadicnagusavost. Treci jugoslovenski simpozijum o stitasto jzlezdi, 17-18 jun 1976, Zlatibor.
16. V Internationales Donau-Symposium uber Diabetes mellitus, 27-29.10.1977, Russe, Bulgarien.
17. Втора научна сесия по ендокринология, 3-4 юни 1978, Казанлък.
18. Радка Балева. Автореферат „Проучвания върху калциево-фосфорния метаболизъм и скелетните изменения при хипертиреозидизъм“, София, 1978.
19. Втори Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 6-7 октомври 1979, Велико Търново.
20. Методично-диагностичен семинар „Патология на щитовидната жлеза и надбъбречните жлези“, 17-18 май 1980, Толбухин.
21. 17^{та} Балканска медицинска седмица под патронажа на Председателя на Държавния съвет на Народна Република България Тодор Живков, 29. VIII-3. IX. 1982, София.
22. Андреев Д, Пампулов Л, Велева Н, Стайков Т. и сътр. Заболявания на ендокринния панкреас. В: *Клинична ендокринология, ред. Е. Бозаджиева, София, Медицина и физкултура*, 1982, 388-440.
23. Third Balkan Congress of Endocrinology, 23-25 September 1983, Varna, Bulgaria.
24. Първа национална научна младежка школа „Съвременни проблеми на ендокринологията“, 18-20 май 1984, Долни Лозен, София.
25. Юбилейна сесия посветена на 40-годишнината от социалистическата революция в България, 15-16 септември 1984, Долни Лозен – София.
26. III Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 20-22 септември 1985, Варна.
27. IV Balkan Congress of Endocrinology, 26-30 September 1985, Izmir, Turkey.
28. Първи Национален конгрес по геронтология и гериатрия, 6-8 юни 1986, Смолян.
29. Куртев В, Ганева В, Серафимов П. Дейци на българската медицина и здравеопазване, 1986, *Изд. Медицина и физкултура*, София.
30. The V Balkan Congress of Endocrinology, 1-3 october 1987, Bucharest, Romania.
31. Симпозиум (с международно участие) „Съременно лечение на захарния диабет и неговите усложнения“, 27-28 май 1988, Плевен.
32. VI Balkan Congress of Endocrinology, 28-30 September 1989, Thessaloniki, Greece.
33. Проблеми на Вътрешната медицина, Медицинска академия, *Център за научна информация по медицина и здравеопазване* – 1989, София.
34. IV Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 5-7 октомври 1990, София.

35. Втори Национален конгрес по Геронтология и Гериатрия с международно участие, 14-16 юни 1991, Разград.
36. VIIth Balkan Congress of Endocrinology, 27-29 May 1992, Pleven, Bulgaria.
37. Национална конференция „Актуални проблеми в лечението на ендокринните заболявания“, 19-20 май 1994, Приморско.
38. 8th Balkan Congress of Endocrinology, 3-5 May 1995, Bursa, Turkiye.
39. Vth Национален конгрес по ендокринология, 17-20 октомври 1995, Варна.
40. Първи Сателитен симпозиум „Ив. Пенчев“ – Йоддефицитни заболявания в България: състояние и перспективи, 17 октомври 1995, Международен дом на учените „Фр. Жолио Кюри“, Варна.
41. IInd Симпозиум: Рационално лечение на Захарния диабет, 12-13 септември 1996, Плевен
42. 9th Balkan Congress of Endocrinology, 7-11 May 1997, Thessaloniki, Greece.
43. IVth Национален симпозиум по ендокринология „Акад. Иван Пенчев“, Ендокринни заболявания и сърдечно-съдова система, 10-12 юни 1998, София.
44. V Национален симпозиум по ендокринология „Нови насоки в диагностиката и лечението на ендокринните заболявания на прага на XXI век“, 3-5 юни 1999, Плевен.
45. VI Национален конгрес по ендокринология с международно участие, 4-7. 10. 2000, София
46. VIIth Национален симпозиум „Академик Иван Пенчев“, Йоддефицитни заболявания и злокачествени тумори на щитовидната жлеза, 19-21 септември 2001, Пампорово.
47. International course in Thyroidology „Contemporary Problems of Clinical Thyroidology“, 18-19 October 2002, Plovdiv, Bulgaria.
48. 8th Национален Симпозиум по Ендокринология „Остеопорозата - днес и утре“, 20 - 22 юни 2002, НДК, София.
49. 7th Национален Конгрес по Ендокринология, 15-18 октомври 2003, Варна.
50. Девети Национален симпозиум по ендокринология „Диабетът като сърдечносъдов риск“, 24-26 юни 2004, Правителствена резиденция, Бояна, София.
51. Есенен Научен симпозиум по ендокринология „Забравеният мъж“, 8-9 октомври 2004, Велико Търново.
52. Симпозиум на Българско дружество по ендокринология „Обрат в остеопорозата“, 1 май 2004, Боровец.
53. Пролетен учебен симпозиум „Диабетна нефропатия“, 7-10 април 2005, Ривиера, Варна.
54. Xth Национален симпозиум по ендокринология „Ендокринни хипертонии“, 30 юни-2 юли 2005, Пловдив.
55. Пролетен учебен симпозиум „Тиреоидни и паратиреоидни заболявания и остеопороза“, 18-20 май 2006, Пловдив.
56. 8th Национален конгрес по ендокринология, 19-21 октомври 2006, Пловдив.
57. 11th Национален симпозиум по ендокринология „Метаболитни, сърдечно-съдови и костни нарушения при заболявания на хипофиза, надбъбречни и гонадни жлези“, 25-27. 10. 2007, Пловдив.
58. Национална конференция по остеопороза – настоящи реалности, 28. 10. 2007, Пловдив.
59. XIth Национален симпозиум по ендокринология „Лечение на усложненията на захарния диабет“, 12-14 юни 2008, Пловдив.
60. Научна конференция „50 години йодна профилактика в България“, 5. 12. 2008, БАН, София.
61. Национален учебен симпозиум по ендокринология, 9-11 април 2009, Пловдив.
62. IX Национален конгрес по ендокринология, 15-17 април 2010, Пловдив.
63. XIV Национален симпозиум по ендокринология „Ендокринни заболявания и стареене“, 9-11 юни 2011, Пловдив.
64. Училище по ендокринология „Остеопороза“, 14-16 октомври 2011, Чифлик - Троян.
65. Училище по ендокринология „Захарен диабет“, 11-13 ноември 2011, Арбанаси, Велико Търново.
66. XV Национален симпозиум по ендокринология „Ендокринология без граници“, 19-21 април 2012, Пловдив.
67. Училище по ендокринология, 12-14 октомври 2012, Трявна.
68. Xth Национален конгрес по ендокринология, 11-13 април 2013, Пловдив.
69. Костно училище (Grant of IOF), 14 април 2013, Пловдив.
70. Училище по ендокринология, 18-20 октомври 2013, Велико Търново.
71. Училище по ендокринология, 16-19 октомври 2014, Пловдив.
72. Юбилеен конгрес по ендокринология „50 години Българско дружество по ендокринология“, 8-11 октомври 2015, Пловдив.

Албум на ендокринолозите в България '2015

Д-р Любен Георгиев Кавлаков
№ 1020205 / 28. 06.1968г.

Проф. Боян Стоянов Лозанов
№ 11177 / 30. 06.1969г.

Доц. Мария Христова Ангреева
№ 12173 / 26. 06. 1970г.

Доц. Лилия Василева Клеchkova
№ 12646 30. / 12.1970г.

Проф. Кръстьо Христов Павлов
№ 006564 / 18. 05. 1971г.

Доц. Мария Донева Карталева
№ 12984 / 16. 06. 1971г.

Проф. Лидия Асенова Коева
№ 15540 / 22. 06.1974г.

Проф. Драгомир Желязков Коев
№ 15570 / 17. 07.1974г.

Д-р Милатинка Павлова Илиева
№ 15965 / 01. 06. 1975г.

Д-р Ана Йорданова Бенова
№ 16221 / 15. 06.1975г.

Д-р Емилия Димитрова Гошева
№ 17672 / 24. 01.1977г.

Д-р Камен Славов Хаджийски
№ 17983 / 18. 03.1977г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Катерина Радева Стоянова
№ 18240 / 01. 06. 1977г.

Д-р Росица Веселинова Пенчева
№ 18242 / 02. 06. 1977г.

Д-р Иван Нонков Нончев
№ 18885 / 01. 01. 1978г.

Д-р Анастасия Куцарова Протопопова
№ 18883 / 03. 01. 1978г.

Д-р Мери Хачик Евлиян
№ 19421 / 01. 06. 1978г.

Д-р Венета Станоева Симова
№ 19418 / 01. 06. 1978г.

Доц. Недялка Борисова Овчарова
№ 19422 / 01. 06. 1978г.

Д-р Лиля Петрова Узунова
№ 19420 / 01. 06. 1978г.

Д-р Минка Иванова Антонова
№ 20915 / 03. 12. 1979г.

Д-р Ирина Иванова Марокова
№ 21 624 / 01. 06. 1980г.

Доц. Иван Георгиев Цинликов
№ 24112 / 01. 06. 1982г.

Д-р Надежда Любенова Калпазанова
№ 24808 / 01. 01. 1983г.

Проф. Анна-Мария Борисова
№ 24 804 / 03. 01. 1983г.

Д-р Боряна Великова Мечева
№ 25375 / 01. 06. 1983г.

Д-р Тодорка Иванова Манолова
№ 25379 / 01. 06. 1983г.

Д-р Ангелина Димитрова-Георгиева
№ 25974 / 02. 06. 1983г.

Д-р Николай Аристотелов Кънев
№ 27355 / 01. 01. 1984г.

Д-р Николина Илиева Бошнакова
№ 26141 / 02. 01. 1984г.

Д-р Алекси Петков Делчев
№ 27702 / 03. 01. 1985г.

Доц. Анелия Томова Кирилова
№ 27703 / 03. 01. 1985г.

Доц. Илияна Борисова Атанасова
№ 27777 / 03. 01. 1985г.

Доц. Таньо Иванов Сечанов
№ 28164 / 03. 01. 1985г.

Д-р Славка Николова Павлова
№ 27708 / 01. 01. 1985г.

Д-р Оля Миткова Манолова
№ 28425 / 03. 06. 1985г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Елка Димитрова-Драганова
№ 28405 / 03. 06. 1985г.

Д-р Мария Иванова Петкова
№ 29228 / 01. 01. 1986г.

Д-р Денка Димова-Кърлева
№ 29226 / 03. 01. 1986г.

Д-р Димитрийка Радкова-Йовчева
№ 29996 / 01. 06. 1986г.

Д-р Пенка Велкова Димитрова
№ 229230 / 03. 01. 1986г.

Доц Малина Кирилова Петкова
№ 29999 / 01. 06. 1986г.

Д-р Лиляна Есто Везенкова
№ 29998 / 01. 06. 1986г.

Доц. Розмари Пюзант Алахвердян
№ 30000 / 01. 06. 1986г.

Д-р Антоанета Златева Николаева
№ 29993 / 03. 06. 1986г.

Д-р Дарина Костова Джебелова
№ 29995 / 03. 06. 1986г.

Д-р Людмила Георгиева Парушева
№ 30732 / 01. 01. 1987г.

Проф. Сабина Захариева Захариева
№ 30733 / 01. 01. 1987г.

Проф. Филип Цонев Куманов
№ 30734 / 03. 01. 1987г.

Д-р Емилия Петкова Кованджиева
№ 31482 / 03. 06. 1987г.

Д-р Лиляна Асенова Методиева
№ 31484 / 03. 06. 1987г.

Д-р Надежда Филипова Манолова
№ 3218 / 01. 01. 1988г.

Д-р Диана Иванова Димитрова
№ 32314 / 01. 01. 1988г.

Д-р Марга Златева Захаријева
№ 32316 / 06. 01. 1988г.

Д-р Снежана Ангелова Балтаджиева
№ 32320 / 06. 01. 1988г.

Д-р Емилена Кънчева Вучкова
№ 32315 / 06. 01. 1988г.

Д-р Тодор Русев Русев
№ 33052 / 01. 06. 1988г.

Д-р Диана Димитрова Декова
№ 33047 / 01. 06. 1988г.

Д-р Роза Георгиева Бобева
№ 33049 / 03. 06. 1988г.

Д-р Бойка Благоева Савова
№ 33904 / 01. 01. 1989г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Зорница Любомирова Колева
№ 33908 / 01. 01. 1989г.

Д-р Тания Илиева Енчева
№ 33914 / 01. 01. 1989г.

Д-р Боян Митев Манолов
№ 33905 / 03. 01. 1989г.

Д-р Гинка Христова Раянова
№ 33906 / 01. 06. 1989г.

Д-р Татяна Конова Пампулова
№ 34643 / 01. 06. 1989г.

Д-р Марийка Христова Соколова
№ 34640 / 01. 06. 1989г.

Д-р Мария Петрова Петрова
№ 34641 / 01. 06. 1989г.

Д-р Виолета Петкова Гълъбова
№ 35418 / 01. 01. 1990г.

Д-р Иванка Димитрова Великова
№ 35420 / 01. 01. 1990г.

Д-р Магдалена Стефанова Ангелова
№ 35423 / 01. 01. 1990г.

Доц. Пламен Радоев Попиванов
№ 35425 / 03. 01. 1990г.

Д-р Маргарита Вълчева Кирова
№ 35424 / 03. 01. 1990г.

Д-р Красимира Каменова-Христова
№ 35421 / 03. 01. 1990г.

Д-р Петя Христова Илиева
№ 36161 / 01. 06. 1990г.

Д-р Славка Пачева Харалампиева
№ 37021 / 01. 01. 1991г.

Д-р Ваня Борисова Иванова
№ 37014 / 01. 01. 1991г.

Д-р Златка Панайотова Бозева
№ 37017 / 01. 01. 1991г.

Проф. Кирил Христов Христозов
№ 37019 / 01. 01. 1991г.

Д-р Антония Асенова Бусарска
№ 37011 / 01. 01. 1991г.

Д-р Здравка Михайлова Начева
№ 37966 / 01. 06. 1991г.

Д-р Татяна Александрова Коцелова
№ 37970 / 01. 06. 1991г.

Д-р Иванка Василева Брънчева
№ 37018 / 01. 06. 1991г.

Д-р Николина Христоскова Радулова
№ 37969 / 05. 07. 1991г.

Д-р Дарина Михайлова Даскалова
№ 37965 / 05. 07. 1991г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Недялка Николова Шопова
№ 37968 / 05. 07. 1992г.

Д-р Георги Борисов Ганчев
№ 39517 / 01. 01. 1992г.

Д-р Татяна Кьосева-Ненчева
№ 38935 / 01. 01. 1992г.

Д-р Ива Петрова Бакалова
№ 38930 / 15. 01. 1992г.

Доц. Стефка Василева Владева
№ 38934 / 15. 05. 1992г.

Д-р Маргарита Георгиева Темелкова
№ 38932 / 01. 06. 1992г.

Д-р Лиляна Петрова Минчева
№ 40001 / 01. 06. 1992г.

Д-р Румяна Иванова Ганчева
№ 40005 / 01. 06. 1992г.

Д-р Кети Георгиева Канджикова
№ 158 / 01. 06. 1992г.

Д-р Петя Каменова Петкова
№ 40002 / 01. 06. 1992г.

Д-р Ирена Ванкова Желязкова
№ 40000 / 01. 06. 1992г.

Д-р Тодор Драгиев Раев
№ 40007 / 01. 06. 1992г.

Д-р Ралица Бориславова Иванова
№ 40003 / 25. 06. 1992г.

Д-р Соня Славчева Димитрова
№ 40006 / 25. 06. 1992г.

Д-р Бойка Илиева Харизанова
№ 40862 / 01. 01. 1993г.

Д-р Георги Тодоров Маринов
№ 40865 / 01. 01. 1993г.

Д-р Росица Михайлова-Шумкова
№ 40876 / 01. 01. 1993г.

Д-р Лъчезар Петров Петров
№ 40870 / 01. 01. 1993г.

Доц. Русанка Димитрова Ковачева
№ 40877 / 01. 01. 1993г.

Д-р Петя Георгиева Съботинова
№ 40874 / 25. 02. 1993г.

Д-р Емилия Хараламбова Апостолова
№ 40867 / 25. 02. 1993г.

Д-р Валерия Маринова Йотова
№ 40863 / 25. 02. 1993г.

Проф. Мария Миткова Орбецова
№ 40873 / 25. 02. 1993г.

Д-р Анна Георгиева Сарафова
№ 40860 / 25. 02. 1993г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Владимир Иванов Попов
№ 40864 / 25. 02. 1993г.

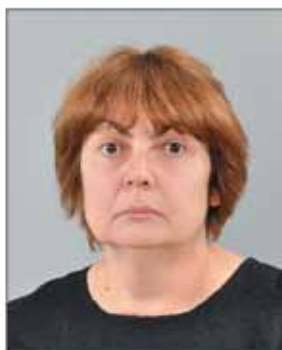
Д-р Марияна Георгиева Христова
№ 40872 / 25. 02. 1993г.

Проф. Жулиета Борисова Геренова
№ 40868 / 01. 06. 1993г.

Доц. Катя Николова Тодорова
№ 41713 / 20. 06. 1993г.

Д-р Антоанела Петрова Славчева
№ 41708 / 20. 06. 1993г.

Д-р Калина Цанова Иванова
№ 41712 / 20. 06. 1993г.

Д-р Светла Цветанова Иванова
№ 41716 / 20. 06. 1993г.

Д-р Бойка Серафимова-Димитрова
№ 42480 / 02. 02. 1994г.

Д-р Валентина Петрова Хаджирачева
№ 42481 / 01. 01. 1994г.

Д-р Здравка Минчева Йошкова
№ 42483 / 02. 02. 1994г.

Проф. Цветалина Иванова Танкова
№ 42489 / 02. 02. 1994г.

Д-р Машка Петкова Ангелова
№ 42485 / 02. 02. 1994г.

Д-р Павлина Петрова Хубанова
№ 42487 / 02. 02. 1994г.

Д-р Вяра Танева Видева
№ 42482 / 02. 02. 1994г.

Д-р Теменужка Георгиева Чолакова
№ 42488 / 02. 02. 1994г.

Д-р Величка Венкова Лозанова
№ 43256 / 01. 06. 1994г.

Д-р Мариана Василева Славкова
№ 42484 / 01. 06. 1994г.

Д-р Евгения Нинова Витанова
№ 43257 / 01. 06. 1994г.

Д-р Ангелина Илиева Киселова
№ 43255 / 15. 06. 1994г.

Д-р Адриана Крумова Маркова
№ 14254 / 15. 06. 1994г.

Д-р Светослав Георгиев Хрусанов
№ 43264 / 15. 06. 1994г.

Д-р Зихние Руфат Али
№ 43258 / 15. 06. 1994г.

Д-р Мая Петкова Пирева
№ 43262 / 15. 06. 1994г.

Д-р Марияна Станчева Пишманова
№ 43261 / 15. 06. 1994г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Олга Кирякова-Киркова
№ 44017 / 25. 01. 1995г.

Д-р Сава Петрова Антова
№ 44019 / 25. 01. 1995г.

Д-р Соня Йовчева (Манева)
№ 44020 / 25. 01. 1995г.

Д-р Валя Любомирова Мичорова
№ 000308 / 01. 06. 1995г.

Доц. Даниела Веселинова Попова
№ 000309 / 01. 06. 1995г.

Д-р Петя Кирилова Василева
№ 314 / 01. 07. 1995г.

Д-р Мария Димова Манолова
№ 311 / 01. 07. 1995г.

Д-р Румен Борисов Милошев
№ 000315 / 01. 07. 1995г.

Д-р Йорданка Вергиева Корудерлиева
№ 001104 / 01. 01. 1996г.

Д-р Иван Колев Пунчев
№ 1523 / 01. 07. 1996г.

Д-р Галина Станкева Шеинкова
№ 001102 / 01. 02. 1996г.

Д-р Дочка Иванова Василева
№ 001103 / 01. 05. 1996г.

Проф. Ескапет Караханян-Джамбазова
№ 001618 / 01. 05. 1996г.

Д-р Лорета Илиева Терзиева
№ 001943 / 01. 06. 1996г.

Д-р Анилена Василева Шикерова
№ 001942 / 20. 06. 1996г.

Доц. Калинка Коприварова-Петрова
№ 002334 / 02. 07. 1996г.

Д-р Иванка Иванова (Бъчварова)
№ 002654 / 01. 01. 1997г.

Д-р Мария Христова-Минева
№ 002658 / 01. 01. 1997г.

Д-р Соня Петрова Галева
№ 002662 / 01. 01. 1997г.

Д-р Миглена Василева Томова
№ 2659 / 01. 01. 1997г.

Д-р Веселин Владимиров Демирчев
№ 002651 / 02. 02. 1997г.

Д-р Цветозара Кънева Кунева
№ 002663 / 02. 02. 1997г.

Д-р Антония Ангелова Бинева
№ 002649 / 02. 02. 1997г.

Д-р Николай Иванов Райков
№ 002661 / 01. 06. 1997г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Емил Борисов Младенов
№ 002653 / 01. 06. 1997г.

Д-р Мариана Илиева Немска
№ 002657 / 01. 06. 1997г.

Д-р Веселин Ганчев Събев
№ 002652 / 01. 06. 1997г.

Д-р Елза Антонова Ченгелиева
№ 003385 / 01. 06. 1997г.

Д-р Ангелина Димитрова Цветанова
№ 003384 / 01. 06. 1997г.

Д-р Росица Григорова Шигарминова
№ 001593 / 01. 06. 1997г.

Доц. Мая Минчева Константинова
№ 003504 / 01. 06. 1997г.

Д-р Таня Кирилова Бачева
№ 003391 / 10. 06. 1997г.

Д-р Олга Иванова Аспарухова
№ 003388 / 10. 06. 1997г.

Д-р Емил Славев Начев
№ 004281 / 01. 01. 1998г.

Д-р Димитър Александров Табаков
№ 2850 / 01. 01. 1998г.

Д-р Галина Веселинова Кибарова
№ 004279 / 01. 01. 1998г.

Доц. Радина Стефанова Иванова
№ 004467 / 01. 01. 1998г.

Д-р Димитринка Рашева-Стоянова
№ 004942 / 01. 06. 1998г.

Д-р Юлия Тодорова Стойкова
№ 004949 / 01. 06. 1998г.

Доц. Митко Димитров Митков
№ 000031 / 01. 06. 1998г.

Д-р Миглена Ванкова Костова
№ 004944 / 01. 06. 1998г.

Д-р Чайка Кирилова Петрова
№ 00034 / 01. 06. 1998г.

Д-р Петя Асенова Атанасова
№ 004946 / 01. 06. 1998г.

Проф. Здравко Асенов Каменов
№ 004943 / 01. 06. 1998г.

Д-р Димитър Манолов Троев
№ 002849 / 05. 06. 1998г.

Д-р Олга Димитрова Енчева
№ 003060 / 02. 07. 1998г.

Д-р Румен Ангелов Цанков
№ 005307 / 02. 07. 1998г.

Д-р Росица Райчева Атанасова
№ 004947 / 02. 07. 1998г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Веска Рангелова Ватева
№ 005564 / 01. 01. 1999г.

Д-р Весела Иванова Спасова
№ 5563 / 01. 01. 1999г.

Д-р Полина Венкова Воденичарова
№ 005565 / 01. 01. 1999г.

Д-р Стефанка Александрова Петрова
№ 005566 / 20. 02. 1999г.

Д-р Весела Маринова Цветкова
№ 006088 / 01. 06. 1999г.

Д-р Мария Николова Капаранова
№ 006091 / 01. 06. 1999г.

Д-р Вержиния Етвард Ирадиян
№ 006087 / 01. 06. 1999г.

Д-р Елена Бориславова Илиева
№ 006090 / 01. 06. 1999г.

Д-р Красимира Кирилова Кирова
№ 00046 / 01. 06. 1999г.

Д-р Снежана Ангелова Каменова
№ 006092 / 01. 06. 1999г.

Д-р Теодора Валентинова Чилева
№ 006093 / 07. 07. 1999г.

Д-р Иванка Тинкова Костова
№ 006597 / 01. 01. 2000г.

Д-р Татяна Иванова Боянова
№ 006600 / 10. 02. 2000г.

Д-р Светла Петрова Василева
№ 00139 / 01. 06. 2000г.

Проф. Михаил Ангелов Боянов
№ 007019 / 01. 06. 2000г.

Д-р Наталия Джерманова-Темелкова
№ 7794 / 01. 06. 2000г.

Д-р Васил Николов Мечкаров
№ 7017 / 01. 06. 2000г.

Д-р Бойка Андреева Милчева
№ 005250 / 15. 06. 2000г.

Д-р Анелия Димитрова Мишева
№ 007015 / 15. 06. 2000г.

Д-р Николай Петров Ботушанов
№ 000152 / 26. 06. 2000г.

Д-р Анета Йорданова Момчева
№ 006411 / 01. 01. 2001г.

Д-р Петя Иванова Гойчева
№ 000296 / 01. 01. 2001г.

Д-р Галина Цекова Попова
№ 007438 / 01. 01. 2001г.

Д-р Радка Савова Христова
№ 007439 / 10. 02. 2001г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Жулиета Рачева Пракова
№ 011945 / 01. 06. 2001г.

Д-р Юлия Тодорова Митева
№ 000234 / 01. 06. 2001г.

Д-р Ваня Цонева-Кипрова
№ 00138 / 01. 06. 2001г.

Д-р Росен Райчев Рашков
№ 316 / 01. 06. 2001г.

Д-р Николай Стефанов Стоянов
№ 000232 / 01. 06. 2001г.

Д-р Мариета Стефанова Лазарова
№ 007476 / 01. 06. 2001г.

Д-р Веселка Антонова Генадиева
№ 007792 / 01. 06. 2001г.

Д-р Николина Христова Петрова
№ 007795 / 01. 06. 2001г.

Д-р Захари Савов Никитов
№ 000315 / 11. 06. 2001г.

Д-р Албена Стефанова Севданска
№ 0084 / 21. 06. 2001г.

Д-р Атанас Тодоров Пашкулев
№ 000231 / 16. 07. 2001г.

Д-р Мария Василева Павлова
№ 000230 / 16. 07. 2001г.

Д-р Красимира Стойкова-Тенева
№ 000338 / 01. 01. 2002г.

Д-р Лъчезар Боянов Лозанов
№ 008395 / 01. 06. 2002г.

Д-р Тания Костадинова Маркова
№ 000396 / 01. 06. 2002г.

Д-р Елена Петкова Батаклиева
№ 000391 / 01. 06. 2002г.

Доц. Живка Бонева Асьова
№ 008393 / 01. 06. 2002г.

Доц. Атанаска Петрова Еленкова
№ 008392 / 01. 06. 2002г.

Д-р Христина Върбанова Стоянова
№ 007430 / 18. 06. 2002г.

Доц. Владимир Герчев Христов
№ 008891 / 19. 05. 2003г.

Д-р Емилия Анастасова Енева
№ 009141 / 01. 06. 2003г.

Проф. Виолета Михова Йотова
№ 00088 / 09. 12. 2003г.

Д-р Ангел Маринов Маринчев
№ 009242 / 01. 01. 2004г.

Проф. Красимир Стоянов Визев
№ 009485 / 06. 01. 2004г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Виктор Маргаритов Йорданов
№ 009481 / 01. 06. 2004г.

Д-р Николай Нанчев Тенев
№ 009243 / 12. 01. 2004г.

Д-р Александър Димитров Шинков
№ 008515 / 12. 01. 2004г.

Д-р Евгения Александрова Трендафилова
№ 009483 / 08. 06. 2004г.

Д-р Тания Ангелова Райкова
№ 009488 / 07. 06. 2004г.

Д-р Татяна Николова Каменова
№ 009489 / 01. 06. 2004г.

Д-р Величка Дамянова-Рашкова
№ 009479 / 07. 07. 2004г.

Д-р Одисей Христов Одисеев
№ 8996 / 07. 07. 2004г.

Д-р Надежда Иванова Мендизова
№ 009708 / 01. 07. 2004г.

Д-р Дойчин Илиев Дойчинов
№ 009835 / 10. 01. 2005г.

Д-р Вера Начева Карамфилова
№ 009480 / 07. 07. 2004г.

Д-р Жасмина Иванова Стоянова
№ 009704 / 07. 07. 2004г.

Д-р Милена Мичева Петрова
№ 009838 / 10. 01. 2005г.

Д-р Олга Стойчева Табакова
№ 009825 / 20. 01. 2005г.

Д-р Катя Колева Куртева
№ 009824 / 20. 01. 2005г.

Д-р Аделина Енчева Пенчева
№ 000656 / 07. 02. 2005г.

Д-р Станимира Петкова Нанева
№ 000720 / 30. 03. 2005г.

Д-р Тихомир Райчев Корудов
№ 000790 / 01. 06. 2005г.

Д-р Десислава Иванова Горчева
№ 009965 / 01. 06. 2005г.

Д-р Маргарита Калинова Вичева
№ 0750 / 01. 06. 2005г.

Д-р Камен Маринов Генов
№ 010437 / 21. 06. 2005г.

Д-р Тодор Стойков Тодоров
№ 010360 / 07. 10. 2005г.

Д-р Минко Маринов Миховски
№ 010585 / 01. 01. 2006г.

Д-р Албена Станджикова-Кичукова
№ 909 / 01. 01. 2006г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Наталия Трайкова Велева
№ 010374 / 09. 01. 2006г.

Д-р Лиляна Бодурова-Троханова
№ 010583 / 23. 01. 2006г.

Д-р Дарина Жекова Василева
№ 010458 / 23. 01. 2006г.

Д-р Мариана Георгиева-Мазълова
№ 010584 / 23. 01. 2006г.

Д-р Снежанка Николова Шесторкина
№ 010907 / 31. 01. 2006г.

Д-р Маргарита Тошева Виткина
№ 010801 / 01. 06. 2006г.

Д-р Валентина Христова Гущерова
№ 010794 / 01. 06. 2006г.

Д-р Дениз Юмер Бакалов
№ 010459 / 01. 06. 2006г.

Д-р Ваня Панайотова Деспотова
№ 010430 / 01. 06. 2006г.

Д-р Биляна Симеонова Стояновска
№ 010455 / 01. 06. 2006г.

Д-р Милена Евтимова Трифонова
№ 010803 / 01. 06. 2006г.

Д-р Грета Ганчева Грозева
№ 010456 / 01. 06. 2006г.

Д-р Красимир Богданов Анастасов
№ 010799 / 09. 06. 2006г.

Д-р Доцка Атанасова Минкова
№ 010796 / 12. 06. 2006г.

Д-р Елза Петрова Антонова
№ 010797 / 12. 06. 2006г.

Д-р Маргарита Аврамова Славкова
№ 00994 / 28. 06. 2006г.

Д-р Веско Лазаров Стоилов
№ 000993 / 28. 06. 2006г.

Д-р Рени Колева-Желязкова
№ 011270 / 19. 03. 2007г.

Д-р Даниела Милотинова Геновска
№ 011274 / 16. 04. 2007г.

Д-р Вяра Николова Тарева
№ 001205 / 01. 06. 2007г.

Д-р Петя Куртева Колева
№ 012784 / 01. 06. 2007г.

Д-р Йордан Димитров Влахов
№ 11359 / 01. 06. 2007г.

Д-р Людмила Божидарова Любенова
№ 009581 / 01. 06. 2007г.

Д-р Славка Георгиева Димитрова
№ 012785 / 05. 06. 2007г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Андриан Митков Яков
№ 012786 / 20. 06. 2007г.

Д-р Гергана Илиева Гоцева
№ 011356 / 25. 06. 2007г.

Д-р Цанка Маркова Янкова
№ 011699 / 25. 06. 2007г.

Д-р Йорданка Димитрова Йовкова
№ 001203 / 26. 06. 2007г.

Д-р Марина Лалева Чавдарова
№ 2526 / 01. 01. 2008г.

Д-р Биляна Стоянова Бочева
№ 008674 / 01. 01. 2008г.

Д-р Мария Христозкова-Янкова
№ 011818 / 01. 01. 2008г.

Д-р Стоянка Тинтикова-Белишка
№ 011820 / 01. 01. 2008г.

Д-р Петя Стайкова-Коцева
№ 011819 / 25. 01. 2008г.

Д-р Маргарита Къцаркова-Катразанова
№ 011822 / 25. 01. 2008г.

Д-р Бойка Костадинова Костова
№ 012007 / 16. 05. 2008г.

Д-р Бояна Цветанова Трифенова
№ 2607 / 01. 06. 2008г.

Д-р Красимир Трифонов Хаджилазов
№ 012050 / 20. 06. 2008г.

Д-р Юлия Бориславова Манова
№ 012051 / 20. 06. 2008г.

Д-р Елена Петкова Виденова
№ 001392 / 23. 06. 2008г.

Д-р Александър Димитров Андреев
№ 009541 / 01. 06. 2009г.

Д-р Албена Кирилова Михайлова
№ 013029 / 01. 06. 2010г.

Д-р Калин Николаев Видинов
№ 15741 / 17. 09. 2010г.

Д-р Станислав Ценов Ценов
№ 015891 / 15. 02. 2011г.

Д-р Маргарита Алексиева Аршинкова
№ 013261 / 01. 06. 2011г.

Д-р Боян Иванов Нончев
№ 001737 / 22. 06. 2011г.

Д-р Георги Евстатиев Левтеров
№ 001738 / 22. 06. 2011г.

Д-р Мария Христова Атанасова
№ 016249 / 01. 01. 2012г.

Д-р Абдулилах Рауф Абдулазиз
№ 016248 / 27. 01. 2012г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Нели Стоянова Харизанова
№ 016364 / 27. 01. 2012г.

Д-р Красимира Желязкова Стойкова
№ 016250 / 27. 01. 2012г.

Д-р Станка Николова Иванова
№ 016252 / 27. 01. 2012г.

Д-р Кирилина Атанасова Накова
№ 013448 / 10. 02. 2012г.

Д-р Красимира Димитрова Иванова
№ 013449 / 10. 02. 2012г.

Д-р Десислава Йорданова Димитрова
№ 3112 / 20. 02. 2012г.

Д-р Мила Богданова Бояджиева
№ 3114 / 20. 02. 2012г.

Д-р Йоана Герасимова-Желева
№ 3113 / 01. 06. 2012г.

Д-р Мира Валентинова Сидерова
№ 3115 / 01. 06. 2012г.

Д-р Светослава Димитрова Гериловска
№ 013591 / 01. 06. 2012г.

Д-р Стефка Димитрова Кръстева
№ 016636 / 01. 06. 2012г.

Д-р Ивайло Николов Лефтеров
№ 013588 / 25. 06. 2012г.

Д-р Анюта Жечкова Иванова
№ 016778 / 01. 01. 2013г.

Д-р Георги Лазаров Русков
№ 009905 / 01. 01. 2013г.

Д-р Кина Нейчева Дамянова
№ 03195 / 01. 01. 2013г.

Д-р Цветелина Цветанова Тотомирова
№ 013730 / 01. 01. 2013г.

Д-р Юлия Тасевска-Иванова
№ 3196 / 01. 01. 2013г.

Д-р Димитър Стоянов Бербаков
№ 016862 / 18. 02. 2013г.

Д-р Грета Вълканова-Михова
№ 016863 / 18. 02. 2013г.

Д-р Пенка Милинова Митева
№ 016861 / 18. 02. 2013г.

Д-р Анита Шанина-Йорданова
№ 013725 / 22. 02. 2013г.

Д-р Стела Йорданова Йорданова
№ 013729 / 22. 02. 2013г.

Д-р Светослава Цанева-Цацова
№ 053297 / 01. 03. 2013г.

Д-р Наталия Малева Петрова
№ 016779 / 01. 03. 2013г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Николай Иванов Николов
№ 016777 / 01. 06. 2013г.

Д-р Веселина Евтимова Яначкова
№ 013923 / 01. 06. 2013г.

Д-р Илия Митков Калайджиев
№ 13924 / 01. 06. 2013г.

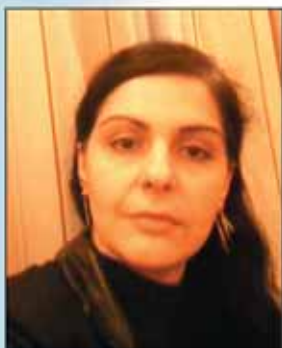
Д-р Анелия Наскова Сиркова
№ 13724 / 01. 06. 2013г.

Д-р Иван Тодоров Данов
№ 013589 / 25. 06. 2013г.

Д-р Гергана Христова Георгиева
№ 017288 / 01. 07. 2013г.

Д-р Силвия Владимирова Пашкунова
№ 013928 / 10. 07. 2013г.

Д-р Марио Георгиев Николов
№ 013925 / 10. 07. 2013г.

Д-р Антоанета Трифонова Гатева
№ 013922 / 10. 07. 2013г.

Д-р Мариела Борисова Бъчварова
№ 017184 / 17. 07. 2013г.

Д-р Даниела Красимирова Милетиева
№ 014129 / 01. 01. 2014г.

Д-р Станимира Станчева-Василева
№ 018039 / 01. 01. 2014г.

Д-р Женья Караилиева-Георгиева
№ 017630 / 06. 02. 2014г.

Д-р Анета Тодорова Христозова
№ 002075 / 25. 02. 2014г.

Д-р Венета Вълева-Калчева
№ 018040 / 25. 02. 2014г.

Д-р Владимир Василев Василев
№ 014128 / 03. 03. 2014г.

Д-р Ирина Боянова Халваджян
№ 3422 / 01. 06. 2014г.

Д-р Ралица Николаева Робева
№ 014384 / 01. 06. 2014г.

Д-р Емануела Цветкова Захариева
№ 014131 / 01. 06. 2014г.

Д-р Стефанка Иванова
№ 018365 / 01. 07. 2014г.

Д-р Ангелина Вангева-Костадинова
№ 014382 / 10. 07. 2014г.

Д-р Дарина Петрова Митова
№ 018492 / 14. 07. 2014г.

Д-р Кремена Желева Коева
№ 019082 / 01. 12. 2014г.

Д-р Петя Георгиева Целова
№ 019038 / 01. 12. 2015г.

Българско дружество по ендокринология

Д-р Николай Александров Стойнев
№ 014594 / 05. 03. 2015г.

Д-р Вера Кирилова Налджиева
№ 014590 / 05. 03. 2015г.

Д-р Емилия Росенова Петкова
№ 018715 / 05. 03. 2015г.

Д-р Йоанна Александрова Матрозова
№ 01593 / 05. 03. 2015г.

Д-р Димитър Богданов Георгиев
№ 001859 / 04. 02. 2013г.

Д-р Лилия Даковска
№ 35188 / 03.01. 1990г.

Д-р Нагер Мохамед Ябруди
№ 0064731 / 06. 07. 2001г.

Д-р Ваня Гергиева Христова
№ 010024 / 27. 04. 2005г.

Доц. Хриспиме Артюн Бохчелян
№ 34644 / 01. 06. 1989г.

Д-р Екатерина Владимировна Молова
№ 014130 / 03. 03. 2014г.

Д-р Надя Атанасова Домусчиева
№ 010853 / 10. 01. 2006г.

*50 години Българско
дружество по ендокринология
50 Years Bulgarian
Society of Endocrinology
1965-2015*

***Юбилеен сборник
Anniversary Book***

***Съставител Проф. Анна-Мария Борисова
Compiler Prof. Anna-Maria Borisova***

***Художник Румен Нинов
Artist Rumen Ninov***

***Българско Дружество по Ендокринология
Bulgarian Society of Endocrinology***

София 2015 • Sofia 2015